

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM   ÁRA: 40 FILLER   HÉTFŐ, 1966. APRILIS 4.

A párt v. b. és a szakszervezeti trösztbizottság együttes ülésén vitatta meg a szakszervezeti mozgalom során következő feladatait

Az MSZMP Trösztbizottsága és a Szakszervezeti Trösztbizottság március 30-án, a mezési munkásszálló nagytermében együttes ülést tartott. A tanácskozáson részt vett Karakas László, a SZOT titkára és Simon Antal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének főtájtára. Az első napirendben Markwart Károly, a szakszervezeti trösztbizottság titkára, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének elnöksége 1964. március 31-i határozatának végrehajtásáról számolt be. Elmondotta, hogy az elnökség határozata értelmében a két tröszt és az üzemek öszszvonása után — főleg a Kossuth-bányai tapasztalatok alapján — létrehozták a nagyüzemi szakszervezeti bizottságokat. Kossuth-bánya mellett, István-aknán, az Északi üzemeknél, Újhegyen, Hidason és az Aknamélyitőknél. A hat üzemnél összesen 23 helyen hozták létre üzem szakszervezeti bizottságokat.

Nagy segítséget adott munkájukhoz az 1964. március 31-i határozat, amelyben az új felépítésnek és követelmények megfelelően irányelvekben rögzítette és elhatárolta a szakszervezeti szervek hatáskörét.

Legnagyobb biztosíték a határozat végrehajtására a szakszervezeti önállóság kérdése volt. A szakszervezeti bizottságoknak lényegében kettős feladatot kellett megoldani. Egyrészt irányító, ellenőrző és koordináló szerv szerepét, másrészt üzemegység szinten mint jogi személynek az öszsdolgozókat érintő kérdésekben kellett dönteniük és álláspontot elfoglalni. Az együttes ülés megállapította, hogy két év távlatából, sok tapasztalattal alátámasztva, helyes volt a szervek létrehozása, feladatuk elhatárolása és hatáskörük növelése.

A bizottságokban többségében olyan politikai, szakmai képzettséggel, tapasztalattal bíró és tennivaló aktívakkal rendelkezők, amelyek képessé teszik őket a feladatok megoldására.

Huszonosan tevékenykedtek a párt, a kormány határozatainak végrehajtásában, különösen a bér- és árintézkedések helyes értelmezésében, végrehajtásában. A munkamódszerekben is fejlődés tapasztalható. Egyre inkább az irányító és ellenőrző munkát teszik előtérbe, és csak az egész üzem dolgozóit érintő kérdésekben hoznak döntéseket. Jó módszernek bizonyult, hogy a szakszervezeti bizottságok felvényt készítve beszámoltatják a hozzájuk tartozó üzem bizottságokat, szb-felelősöket, valamint az üzemegység műszaki gazdasági vezetőit az üzem munkáiról.

Jó módszer Kossuth-bányán, Északi Üzemeknél, István-aknán, a munka azon formája, hogy az illetékes pártbizottságokkal esetenként közös üléseket tartanak és közös intézkedéseket tesznek a feladatok megoldásában. **Dicséretre**

hogy a dolgozók panaszainak, problémáinak intézése gyorsabbá, egyszerűbbé válik.

A dolgozók számára megnyugtatóbban és sürülódásmentesen történik a bérbesorolás, szakmányadás, túlórafelhasználás — bár itt még vannak problémák — a szociális segélykerettel való gazdálkodás, üdülőjegy-felhasználás stb. Sok példával bizonyították, hogy a szakszervezeti bizottságok rövid idő alatt tekintélyt és bizalmat szereztek maguknak a gazdasági vezetés és a dolgozók előtt.

Az együttes ülésen ezután beszámoltak a szervezeti-ségről. Megállapították, hogy a nagyüzemek többségében az országos átlag felett van, Kossuth-bányán pl. 95, Északi üzemeknél 96 százalékos a szervezethez, kirívóan alacsony azonban Zobák-aknán.

Majd a társadalmi munkabizottságok szerepéről beszéltek. Hangsúlyozták, hogy különösen a közgazdasági, munkásvédelmi, társadalombiztosítási munkabizottságok végzetek sokrétű és eredményes munkát. Ezek igen határozottan lépnek fel minden esetben, amikor dolgozó társaik panaszait, sérelmeit intézik.

A szakszervezeti bizalmiak tevékenységének clemzése másik fontos feladata volt az ülésnek. Leszögezték: tekintélyük tovább növekedett és elismerést vívtak ki maguknak a gazdasági vezetők és a dolgozók részéről. Ma már egyre ritkábban fordul elő, hogy a bizalmiak részére biztosított jogokat akár a gazdasági vezetők, akár a szakszervezeti bizottság megsérténe.

Pl. István-aknán olyan rendszert vezettek be, hogy lezárási előtt a bányamester és az szb 5-10 perces ellgizást tart, külön helyiségben összehívja a párt- és szakszervezeti bizalmiakat a csapatvezetőkkel együtt. A pozitív eredmények értékelése mellett megállapították, hogy az 1964-es irányelvek végrehajtásában azonban több helyütt vannak eltérések. Így pl. a társadalmi bíróságokat az irányelvektől eltérően szb szinten hozták létre, holott Kossuth-bányán, István-aknán is eredményesen tudnának tevékenykedni üzemi szakszervezeti bizottsági szinten is. A hatáskörök megsértése még itt-ott előfordul, hiszen az üzemi szb felett átnyúlva, megkérdésük nélkül intézkednek egyes kérdésekben. Pl. Kossuth-bányán a túlórafelhasználások kérdésében, valamennyi szakszervezeti bizottságnál az üdülőjegyek elosztásánál. A gazdasági vezetéshez az együttes ülés résztvevői aktívan hozzászóltak.

Felszólalt az együttes ülésen

Simon Antal elvtárs, a bányászszakszervezet főtájtára, aki tolmácsolta az elnökség dicséretét az elmúlt évben végzett eredményes munkáért a szakszervezeti funkcionáriusoknak.

Felszólalásában szintén a politikai feladatok előtérbe helyezését tartotta a szakszervezetek egyik legfontosabb feladatának és hangsúlyozta, hogy a dolgozók szemléletének a megváltoztatása kell hogy szerepeljen elsőrendűen a szakszervezeti, mozgalmi munkában. A második napirend során megvitatották a tröszt területén működő művelődési házak, otthonok és klubok tevékenységét. Megállapították, hogy művelődési intézményeink összekötő kapcsolatba jelentenek a társadalmi szervek, a párt-, a szakszervezet és a KISZ trösztjei és területi szervei között. Ha az évadtervek célkitűzéseit vizsgáljuk, megállapítható, hogy a művelődési csoportok, szakkörök belső nevelőmunkája, az ismeretterjesztő előadások anyaga, a kiállítások, műsorok témája a ma emberéről szólnak. A mezési terület kivételével, területi és művelődési otthonaink alkalmasak a művelődési igények korszerű kielégítésére. A jelentés során részletesen értékelték a könyvtármozgalomban, a szakkörökben, a művelődési munkában elért eredményeket. Az együttes ülésen a jelentés megvitatása után

hangsúlyozták, hogy a művelődési otthonainknak a jövőben mind jobban a szocialista brigádok otthonává kell válni. Törekedni kell arra, hogy az ismeretterjesztő előadásokban valóban az igényeknek megfelelő korszerű témák kerüljenek előadásra.

Bírálat hangzott el a szakszervezeti kulturális bizottságok munkájáról, amelyeknek szerepe nem számottevő.

Az együttes ülésen felszólalt Karakas László elvtárs, a SZOT titkára, aki a titkárság üdvözlőjét tolmácsolta a Mecseki Szénbányászati Trösztnél tevékenykedő elvtársaknak. Felhívta a figyelmet arra, hogy a pártbizottságok feladata kéri, igényelni és számonkérni a szakszervezetek tevékenységét. A pártbizottság és a szakszervezet kapcsolatát pozitívnek értékelte és hangsúlyozta, hogy az együttes ülésen felvetett problémák egybeesnek az országos gondokkal. Alapvető feladatként határozta meg, hogy a szakszervezetek súlyát, szerepét és felelőségét első sorban a munkássztafv ügyének szolgálatába kell állítani, és valamennyi területen külön-külön kell meghatározni azokat a módszereket, amelyek végső fokon felfelendítik a szakszervezeti mozgalmat.

Az együttes ülés hiányosságaként említhető meg, hogy a második napirendre meghívottak közül csupán a Május 1. Művelődési Ház képviseltette magát, így a többiek a rájuk vonatkozó témához érdemben nem tudtak hozzászólni.

Huszonegy évvel ezelőtt történt...

Milyen régen is volt az első háború nélküli nap és éjszaka. Az első szelet igazi kenyér, péksütemény. Az első, romjából újjáépített ház és gyár, az első nap, amikor újra együtt volt az egész család, hazatérték szeretteink.

A felszabadulásra már igazi történelmi távlatból emlékezhetünk vissza. Most bontakozik ki a maga teljességében az egyes emberek előtt a történelemkönyvek és egykori dokumentumok alapján, hogy mi is történt azokban a napokban és hetekben.

Személyes emlékeinkben azok a mozzanatok élnek, azok az események jelentik a történelmi fordulópontot, amelyeknek részesei voltunk. Az azóta felnövekedett ifjú nemzedék csak az elbeszélésekből ismeri és vonhatja meg a párhuzamot.

Huszonegy év alatt az országban, a nagyvilágban, minden egyes ember életében annyit minden történt, oly sok minden zsúfolódott össze, hogy a felszabadulás úgy él bennünk, mintha csak tegnap történt volna. Mégis: az első események, élmények és még a későbbiek is úgy tűnnek, mintha valami régműltről emlékeznénk, amelyet nem is magunk éltünk át, hanem könyvből olvasnánk. Az emlékezés örök törvénye szerint visszatekintve mindig színesebbnek, érdekesebbnek és izgalmasabbnak tűnik fel az, ami velünk történt.

A személyes életünkben jelentős kicsi és nagy „első” után történelmi szemlélettel büszkén mondhatjuk: hazánkban leraktuk a szocializmus alapjait. Két évtized történelmi szárnyalásának, ivelésének kezdete a felszabadulás, 1945. április 4-e — mai pontja pedig a szocialista alapok megteremtése.

Két évtized történelmből sok tanulságot, következtetést lehet levonni. A legfontosabb,

a vitathatatlan, a legtöbbet jelentő következtetés az, hogy mindaz, ami történt, ami megvalósult, építésben és alkotásban: nemzeti kincsünk és büszkeségünk, a magyar népnek a kommunista párt vezetésével végzett munkája nyomán jött létre. A munkások, parasztok, értelmiségiek ereje, tudása, alkotókészsége teremtette mindazt, ami mai életünket, kincseinket, nemzeti gazdagságunkat jelentik.

Az út, amelyet a két évtized alatt megtettünk, nem volt sima! Kerülőkötől, buktatóktól, sőt kudarcoktól sem volt mentes. Ezután sem lesz virággal teliszórt az út, amelyen haladunk. Kemény munka, áldozatok, előre nem látható buktatók, megtorpanások előfordulhatnak a jövőben is. Ma mégis több reménnyel, nagyobb bátorsággal álmódozhatunk és tervezhetünk a jövőről, mert két évtized életünket és valamennyiünket átalakító vívmánya van mögöttünk.

Mindaz, amit elértünk, amit magunkénak tudhatunk, azzal a nagy erkölcsi megelégedéssel tölthet el minden dolgozó embert, hogy személyes munkájával, helytállásával is hozzájárult a történelmi jelentőségű vívmányok létrehozásához, hazánk jó hírűvének gyarapításához. Ebben a munkában maga a nép is örülést fejtődött, műveltségben, technikában ismeretekben, világnézetben, erkölcsi értékekben, mind gazdagabbá váló szocialista emberré válna, új társadalommá alakulva.

Mindannak birtokában, amit már elértünk, van okunk és jogunk, hogy bizalommal nézzünk előre az előttünk álló évekre, évtizedekre. Az idén kezdett öt éves, majd ezt követő tervek feladata lesz a nagy célkitűzés megvalósítása: a szocializmus teljes felépítése.

A SZOT és a KISZ KB felhívása

A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága a következő közös felhívással fordul a dolgozókhöz:

Magyar munkások! Szervezzétek dolgozó! Elvtársnők! Elvtársak! Ifjú kommunisták! Dolgozó fiatalok! Nemzeti programunk, szocialista jövőnk a dolgozó nép alkotó tevékenységében formálódik és valósul meg.

Hazánk további fejlődésének jelentős állomása lesz a Magyar Szocialista Munkáspárt IX. kongresszusa.

A magyar munkássztafv, a dolgozó parasztság és az értelmiség pártunk iránti bizalma, dolgozó népünknek a szocializmusba vetett hite nyílván meg az egyre növekvő termelési aktivitásban és abban, hogy felelősségtelesebb munkával köszöntse pártunk IX. kongresszusát.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága üdvözlő a dolgozó tömegeknek, a szocialista brigádoknak ezt a kezdeményezését.

Felhívjuk a vállalatok, üzemek, gazdaságok, a tervező- és kutató-intézetek dolgozóit: legyenek kezdeményezői, példamutató harcossal az 1966.

évi tervünk megvalósításáért folyó szocialista munkaversenynek. Termelékenyebb munkával, takarékosabb gazdálkodással, jobb minőségű termékekkel, exportfeladatok kifogástalan teljesítésével szolgáljunk szocialista hazánk további felvirágoztatásáért!

Felhívjuk az üzemek, gazdaságok, intézmények vezetőit: a munka jobb megszerzésével, a folyamatos és biztonságos munkához szükséges feltételek biztosításával segítsék, hogy a dolgozók költekezéseiket teljesíthessék.

Felhívjuk a szakszervezetek tisztségviselőit, a KISZ-szervezetek vezetőit és aktivistáit: legyenek tevékeny szervezői és résztvevői a IX. pártkongresszus tiszteletére kibontakozó nemes kezdeményezéseknek, társadalmi aktivitásnak.

Javasoljuk a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, hogy az 1966. évi terv teljesítésében legjobb eredményt elérő vállalati kollektívákat kongresszusi zászlóval, illetve oklevéllel tüntesse ki.

Magyar munkások! Szervezzétek dolgozó! Elvtársnők! Elvtársak! Ifjú kommunisták! Dolgozó fiatalok!

A szocializmus teljes felépítésén munkálkodunk. Céljaink megvalósításáért harcolunk!

sításuk nem könnyű. Ez évi tervünk minőségileg is nagyobb követelményeket állítanak elé. Mindannyiunk észére, szívére, lelkesedésére van szükség, hogy összefogva, közös erővel legyűrjünk minden akadályt, és fegyelmezzük odaadó munkával, az 1966. évi tervfeladataink teljesítésével erősítsük hazánkat, teremtjük meg a jólét további növelésének feltételeit.

A kongresszusi munkaverseny legyen kifejezője szocialista társadalmi programunk, nemzeti célkitűzéseink megvalósításáért folytatott tudatos tevékenységünknek.

Szakszervezetek Országos Tanácsa Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága

A szocialista brigádvezetők legutóbbi tanácskozásán — amelyet a Puskin Művelődési Házban tartottak — Zobák-akna küldötte versenyre hívta a tröszt többi üzemének szocialista brigádait. Ezzel kapcsolatban kériük a munkacsapatokat, minél nagyobb számban csatlakozzanak a zobákiak versenfelhívásához, legyenek eleget a SZOT A KISZ KB közös felhívásának, vegyenek részt a kongresszus munkaversenyben!

„Nem robbantunk...!”

Azokban a hetekben már nagyon kétes értékű hírek jelentek meg a pécsi sajtóban. Ilyenek: „Térluhagyújtás! Csak annyit tartunk meg magunknak, amennyire ezen a télen elengedhetetlenül szükségünk lesz.” És azután? Például a következő télen? A hadvezetőség ezzel már egyáltalán nem törődött. Helyette kiürítési terveket szerkesztettek a honvédezerkarnál és a belügyminiszter bizalmas hangulatjelentést kért a pécsi rendőrfőkapitánytól: „Véleménye szerint alkalmas-e a hangulat a bányászok között, hogy az aknákat berobantáshoz előkészítse a hadvezetőség? Az aknákat semmilyen körülmények között sem kerülhetnek ép állapotban az ellen-ség kezére.”

A főkapitány jelentése igen bőbeszédű, viszont az alap-gondolata egy: Nem befolyásolja a Pécs vidéki bányászok hangulata a legfelső hadvezetési határozatának végrehajtását. „Erről személyesen kezeskedem, Miniszter Úr!” — főkapitány s. k. aláírás és pecsét.

A bányászok viszont nagyonis rácafolták a főkapitány személyes kezességére.

Az SS-parancsnokság is hasonló parancsot adott ki abban az időben. Két tervet dolgoztak sürgősen azokban a napokban a pécsi kerületi katonai parancsnokságon. Az egyik a tervszerű visszavonulás terve volt a Kaposvár—Balaton vonala mögé. Itt akarták bevárni az Ardennekből nagysietve átdobott 6. német páncélos hadsereg bevetését. A másik terv: Robbantani mindent, esztelenül pusztítani, ahol csak lehet!

— Nem robbantunk!
Ezt a jelszót adta ki a párt pécsi szervezete a bányászoknak.

— Nem robbantunk!
Adták tovább a vasas és a pécsszabolcsi bányászok, Gubniczki István volt akkor az egyik összekötőjük, aki rendszeresen tájékoztatta dr. Boros Istvánt, a párt helyi megbízottját, vezetőjét, illegálisan élő kommunistát a városban terjedő közhangulatról. A németek robbantási készülődése, a hadvezetőség pusztítási terve különösen jelentős volt a párt számára.

— Nem szabad berobbantani az aknákat. A felszabadulás után szükség lesz a szénre, hogy meginduljanak a gyárak.

A bányabéli életéről, hangulatáról, a DGT Igazgatóság munkásságáról, döntéseiről, terveiről más úton is információhoz jutott a párt. Dr. Boros István, mint akkor a Trieszti Biztosító Társaságnak még szürke, kis hivatalnok a Pécsen, de állandó rendőri megfigyelés alatt állt. Maga Hóman Bálint kultuszminiszter állította ki róla a megpecsételt bizonyítványt. A Trieszti Biztosító Társaságnál — hivatalból — került kapcsolatba dr. Sik Jenővel, a DGT központi főfelügyelőjével. Dr. Sik Jenő gyakran utazgatott Bécs és Pécs között. Bécsben volt a Hermann Göring Művek cég alatt működő DGT bányaközpont. A főfelügyelő így első kézből szerezte be értesüléseit és adta tovább azokat dr. Boros Istvánnak.

Igen hasznosok voltak ezek az értesülések a párt, a mozgalom, végső soron pedig a Pécs-környéki bányák további sorsa szempontjából.

Innen kapták a hírt: A németek lázasan készülnek a visszavonulásra és már kiadták a parancsot a DGT-nek: Minden mozgatható gépet leszerelni, minden aknát előkészíteni a berobantáshoz. A nem szállítható gépi berendezést le kell robbantani, hogy az ellenség ne használhassa azokat!

„A Magyar Királyi Kormány elrendeli: A polgári lakosságot késedelem nélkül kivonni a városból. A lakossággal együtt hátravonni minden használható járművet, lovat és egyéb igásállatot. Az üzemeket és üzemi berendezéseket le kell szerelni, illetőleg használhatatlanná kell tenni.”

Ez már konkrétan Pécsre vonatkozott.

A Pálosok feletti illegálisan megszületett a döntés:

— Maradunk!

— Ellenállunk!

A válasz: Erőszakot alkalmazunk mindenkivel szemben, aki ellenszögül a parancsnak. Ehhez igénybe vesszük a csendőrséget és a nyílaskeresztes pártzolgálatosokat.

— Ha van hozzá erejük az uraknak! Csak próbálkozzanak erőszakkal!

Nem próbálkoztak. Elsőnek a rendőrség és a tűzoltóság hagyta el a várost. Aljas intézkedés volt. A bombázások keltette tüzet nem lehetett volna oltani. Bosszú a hadvezetőség részéről. Ellenállás a lakosság körében. Aztán menekült a Gestapo, a pécsi városi és a megyei vezetés.

Es a néma, de hatásos ellenállásnak volt köszönhető, hogy nem robbantották be az aknákat, nem tették tönkre a gépi berendezéseket a gyárakban. Ha van elegendő szén azokban a napokban, ha rendelkeznek szállító eszközökkel, akkor a felszabadulást követő napokban már megindulhatnak a gépek az üzemekben. Így is Pécs nagyon gyorsan kiheverte a front okozta sebet és a Kommunista Párt helyi szervezetének irányításával, a bányászok önfeláldozó munkájával rövidesen bekapcsolódott az ország újjáéledő életébe.

Gáldonyi Béla

A HÉGESZTŐ

Amikor munka közben felkavartam, szerényen szabadkozott: — Vannak itt nálam jobb szakmunkások is, őket tessék meghallgatni.

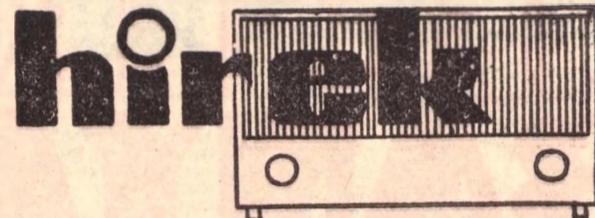
Feleltessel azonban öt jelöltet ki a tróznél dolgozó 250—300 hegesztő közül, így hát az ő egyénisége érdekelt.

— Neve: Szakács Béla. Életkora 43 év. Perfektül beszél olaszul és németül, a franciát pedig irodalmi nyelven ismeri. Tizennyolc évig élt külföldön, egész Nyugat-Európát bejárta. A vasas szakmát is Franciaországban tanulta, de a vizagát már itthon, Nagymányokon tette le 1942-ben. Jelenleg a Kossuth-bányai Gépzem egyik legelismerettebb hegesztője.

Havonta 2500-at keres, bár ez a négy iskolás gyerek mellett nem sok. Mégis elégedett. Tucatnyi díszérő és elismerő oklevél tulajdonosa, s egy miniszteri kitüntetéssel: a Széchenyi-díjjal. Kiváló Dolgozója jelvényt is büszkélkedhet. Azt hiszem, kevés ember mondhatja el családjáról olyan jellemzést, mint ő. Minden gyermeke: a tíz éves Béla, a tizenkét éves Gabriella, s tizenhat éves Klára és a 18 éves Mária kiűnő tanuló. Mária még a főiskolán is a legjobbak közé tartozik.

Annak idején édesapjuk is mindig jeles bizonyítványt vitt haza, s azóta a munkahelyén is jól vizsgázik. Több alkalommal volt már gyakorlati oktató, keze alatt többen szereztek szakmunkás bizonyítványt. Társaitól egyült, részese annak a sikernek, hogy ma a gépzem országos viszonylatban is elismert gépeket állít elő. Ők csinálták például a nagy-szerűen bevált felautomata aknarakodókat, amelyek Kossuth-on, Bétán, István-aknában, Zobákon és Szászváron működnek. Kötélpálya-oszlopok gyártása, a Szénelőkészítő Üzem portalanító csőszerkezetének megépítése, kisebb-nagyobb alkatrészek hegesztése mind-mind a feladataik között szerepel.

— yó —

— A SZOCIALISTA KULTURÁERT érdememmel kitüntetett Pécsbányatelepi Bányász férfikórus március utolsó napján ünnepélyes külsőségek között Garamvölgyi János elvtársat, a trószit igazgatóját választotta meg a kórus elnökévé.

— BARANYAI KÉPES-ALBUM kiadását határozta el a Megyei Tanács. Az anyagának összegyűjtése céljából általános jelleggel a „Baranya” másik témakörben „Baranyai vasárnapok” címmel küldhetnek be képeket a pályázók. Határidő: 1968. november 15.

— A JUGOSZLÁV NÉPHADSEREG MŰVÉSEGYÜTTÉSE április 14-én Pécsért kezdte meg magyarországi vendégzereplését. 19 órakor a Pécsi Nemzeti Színházban adnak műsort. Jegyek a Fegyveres Erők Klubjában vásárolhatók, elővételben.

— SOKAN FORDULNAK a magyarreggeli község vezetőihez azok a turisták, akik a Máré vár völgyében szeretnének táborozni. Már most folynak a helyfoglalások.

— JOGOS — JOGTALAN című munkajogi tanácsadónak — anyagtorlódás miatt — mai számunkból kimaradt.

— MŰSOROS SZOCIALISTA BRIGÁDÉRTÉKEZLET a Pécsi Rádióánál. Április 11-én immár harmadszor kerül sor ünnepélyes szocialista brigádértékezésre a Pécsi Rádióban. Ez alkalommal egy István-aknai szocialista brigádöt hívták meg a stúdióba. A műsor keretében a Nemzeti Színház művészei is fellépnek.

— VASAS LAKOSSÁGÁT ÉRTESELI az Országos Takarékpénztár Baranya megyei Igazgatósága, hogy hitelügyeikben április 1-től kezdve az OTP Közép-Meszes, Komjáth A. u. I. kerületi fiókjához forduljanak.

— TAPASZTALATCSERÉN VETÉK RÉSZT trószitünk szocialista brigádvezetői március 26-án este a Mecseki Ercsibánya Vállalatnál. A Ságvári Endre Kultúrotthonban megtartott összejövetelen a résztvevők a termelésről, a brigádok jogairól, az üzemi támogatásról, a műszaki patronálól, a kulturális és politikai munkáról, s egyebekről beszélgettek, majd szellemi vetélkedőn mérték össze tudásukat.

— CSALÁDI ESTET RENDEZTEK 3-án este a komlói Juhász Gyula Klubban a Béta-aknai MSZBT közreműködésével az üzem fejtést és gépzem szocialista brigádjai. A családi este, amellyel egyben a felszabadulás évfordulóját is ünnepelték, meghívták a környéken állomásozó szovjet alakulat néhány tisztjét is.

— ÉRTEKEZLET A TÁVFÜTÉSÉRŐL. Április 7-én újabb értekezletet tartanak Komlón a NIM, az EM, az illetékes országos főhatóságok, megyei és helyi szervek a távfűtésre szerelt lakásoknak a fűtőhálózatba való bekapcsolásáról. A megbeszélésen valószínűleg már a kivételzés részleteit is tisztázzák.

— FELMŰLLŐ FORINTOS költéssel új piactér létesül Komlón, a Berecz utca közelében. A leendő piactér helyén megkezdte a tereprendezést.

Történelmi életképek — veteránok

Egy láda gránát

evésben úgy látszik elfelejtett magyarul. Mondom neki, hogy ez nem hárásó; ha egyszer friss húshoz jutnék, az igen! Abból olyan pörköltöt főznék, hogy megnyalhatná utána a tűz ujját.

— Friss hús? Tehénhús, az jó? En vagyok szomszéd faluban gulyás. Adok nektek tehén...

— De hát neked sincs mit enned!... Aztán mondd csak, mit kérsz egy tehénért?

— Az öreg óvatosan körülnézett, és súgva mondta:

— Egy láda Vécsey.

— Na ne bolondozz! Minek neked a gránát?! Partizán vagy?

— Nem, nem! Halászni.

— Na várjál egy kicsit — ezzel magára hagytam és megkerestem a szolgálatvezetőt. Jó időbe tellett, amíg sikerült rábeszélnem. Hiába, a nyomrát a törzsdörmszter úr is szerette.

Másnap hárman elindultunk az erdőbe a láda gránáttal. En mentem elől, két másik katonám utánam. Félttem rettenetesen, de nem lehetett visszafordulni. Odaértünk a megbeszélte helyre. Sehöl senki. Talán egy fél percet vártunk, amikor nesztelenül — mintha a föld alól bujt volna ki — egy fa mögül előlépett az öreg.

— Hát a tehén?

— Mindjárt itt lesz — ezzel futtyentett és hamarosan megjelent egy fiatal gyerek, kötélen vezetve a soványka tehent. Fogták a gránátot és egy pillanat alatt eltűntek.

Ettől kezdve az öreg rendszeres vendég lett a konyhánál. Még vagy három tehent cseréltünk így. Később talán többet is lehetett volna, ha nem közbejött valami.

Az egyik napon az öreg szakácsa szerint ott állt a favágó tuskón és józueen falatozott. Beszélgettünk is valamiről, ha jól emlékszem, hogy közeledik a front, jönnek az oroszok, aztán lesz haddelhad. És ekkor a szél fellebbentette az öreg köpenyét, s megláttam alatta egy géppisztolyt.

— Te! Mi ez?! Hát ezzel örözd a teheneket?!

Ő is meglepődött. Talán jobban mint én. Mert én már kezdettől sejtettem, hogy partizán lehet az öreg. Most aztán beigazolódott a dolog. Kiderült, hogy nem is öreg; a szakáll csak dílczés. És nem téniszpásztor, hanem a szovjet hadsereg kapitánya, s a körzet partizánparancsnoka. Vaszilnak hívták.

— Most mehetsz feljelen-teni. De vigyázz! Erdő tele van én emberemmel. Figyelnek.

Persze, hogy nem jelentettem fel. S nem mintha az embereitől félttem volna. Ellenkezőleg, éppen közejük akartam kerülni. Régóta törtem a fejem, hogy meg kéne lögni, de eddig nem volt rá alkalom.

— Te Vaszil, hogy lehetne átmenni hozzátok? Van néhány cimborám is, aki jönne.

— Lehet jönni. Beszélj a barátáiddal. Minél többen, annál jobb. Éjjelkor várlak benneteket a falu másik végén, a templomnál. De csak óvatosan!

Pont éjjelkor kilopóztunk a táborból huszonegyen. A templomnál találkoztunk Vaszillal, aztán nekivágtunk a hegyeknek. Talán egy kilométert me-

hettünk, amikor lent riaszóztatták a századot, de nem érték a nyomunkba. Erőltetett menetben gyalogoltunk másnap estig. Fél éjszaka és egy egész nap. Amikor a főhadiszállásra értünk — egy kopár hegycsúcsra — a partizánok már lepihentek. Vaszil azonnal felkeltett közülük huszonegyet, minket pedig a helyükre fektetett.

Másnap — ez volt az első „harci” feladatunk — bunkert építettünk magunknak és innen jártunk bevetésekre, önkéntes vállalkozásokra az oroszokkal együtt. Hol egy vonatszervevényre, hol egy gépkocsioszlopra csaptunk le. Mindig váratlanul, meglepetésszerűen. Ebben volt az erőnk.

Talán egy hónapot töltöttünk itt. Negyvennégy októberre lehetett, már jól hallottuk a front zaját. Vaszil azt mondta, nekünk itt már nincs dolgunk, s áttettük a székhelyünket Szlovákiába. Besztercebánya mellett, Blatnicán ütöttünk tanyát. Itt értem meg a két legizgalmasabb vállalkozást.

Volt a közelben egy nagy vasúti alagút. Vagy három kilométer hosszú. A németek a visszavonulás közben egész ezredeket, hadosztályokat szállítottak át. Két-három mozdonny húzott egy-egy szerelvényt, kilométer hosszan kanyarogtak a vagonosok, rengeteg gépkocsival, harckocsival, ágyúval megrakva, s minden talpalatnyi helyen katonák szorongtak.

A major kieszt egy nagy-szerű tervet, aztán hét önként

Egyezzerre vágtuk be a gránátokat a németek közé. Oridást robbanás volt, majd kidőltek a falak. Vártunk egy kicsit, amíg eloszlott a füst, aztán géppisztollyal még elővezgettük az „utolsó simításokat”.

Csakhamar Szlovákiában is utolért bennünket a front. Innen Lengyelországba mentünk. Itt értük meg a háború végét. Negyvenöt májusában feloszlott az osztag, én egy elbocsátólevellel és a húsz emberemmel — hol gyalog, hol autóstoppal — hazajöttem. Azonnal beléptem a Kommunista Pártba és az L-gárdába.

Ami ezután történt? Az már nem túl érdekes. Orosházáról Bonyhádra, aztán Komlóra kerültem. Az ellenforradalom Bonyhádon ért. Képzelve csak, egyetlen pisztollyal és egyedül ültem a párházban, miközben a tér másik oldalán a tanácsházban állig felfegyverezve nyüzsgöttek a „nemzetőrök”. Hogy félttem-e? Lehet, hogy félttem, de én anynyi mindent átéltem már, hogy a féltelmet is megszoktam. Fel se veszem.

Most munkásor vagyok. Ötvenhat óta egyfolytában. Ennek is tíz éve már. En vagyok a legidősebb a században, pedig csak ötvenhat éves leszek.

Ja, még valamit el kell mondanom: tavaly, Szlovákia felszabadulásának huszadik évfordulóján kitüntetést kaptam. A csehszlovák nagykövet, Frantisek Pisek elvtárs adta át. Itt találkoztam néhány régi bajtársammal. Kicsit megöregedtünk a húsz év alatt, de azért ránk — természetesen énám, Bíró Imrére is — bármikor számítani lehet!

— Ráz, dvá, hí!

Berkics János

BÁNYÁSZ IFJUSÁG

A KISZ TRÖSZTBIZOTTSÁGÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

1. SZÁM

PÉCS, 1966. ÁPRILIS 4.

Példaképeink

*„Harcoljatok úgy, mint mi,
vagy még jobban...”*

A Béta-aknál kiázták elhatározták, hogy felkeresik az üzem veterán kommunistáit, megismerik harcoss életüket, s összegyűjtik munkásmozgalmi érdemeiket.

Páll Imre bácsit, Béta-akna nyugdíjas dolgozóját, nem kellett lakásán keresni. A napokban kint járt újra Béta-aknál. „Ha valaki nyugdíjas, attól még mindig sok szál köti volt üzeméhez. Hivatalos ügyek, munkatársak, barátok, elvtársak” — így indokolta Imre bácsi látogatását, volt üzemében, s első útja a pártirodába vezetett. Az iroda egyik barátoságos sarkában volt alkalmam a beszélgetésre, s ezzel a beszélgetés időben és térben oly mélyre nyúlt, hogy úgy érzem érdemes meghallgatni nekünk fiataloknak, mert egy idős, harcdzett ember életének vetülete a jelen papírján. A száraz életkrónika csak ennyit mondana:

Somogyországban született szegény szülőktől, 1922 óta a mecseki és más szénmedencék bányáiban dolgozott. Szerette a munkát, úgy hogy 1949-ben megkerülve vizsgálo orvosát újra felvette a munkát, holott 1947-ben már egyszer egészségi állapota miatt nyugdíjazták. Négy évtized harcát azonban tőle tudtam meg beszélgetésünk során.

— Apám munkásember volt. A Tanácsköztársaság híve. A fehér terror áldozata lett — kezdte. — Ő a 30-as évek elején ismerkedett meg a munkásmozgalommal. Kezdetben a Szociáldemokrata Párt baloldalán. A párt csak fedés lett a komolyabb politikai munkához. Egynéhányan tulajdonképpen már akkor kommunista sejtet alkottak a demokrata párton belül. — A gazdasági világválság rettentő nyomora a véksőkig fokozta a pécsi bányászok elkeseredését. A kis kommunista sejt érezte, hogy ez az elkeseredés akár forradalomba is torkolthat. Készültek is rá!

Nem nagy szám, de az ő egyetlen kis csoportjuknak 14 löfegyvere várta a kedvező alkalmat. Erről az időszakról meséli Imre bácsi:

— Vadász-engedélyt nem kaptam gyanús szociáldemokrata tagságom miatt. Engem azonban hajtott a vadász-szenvedélyem, no meg fedezni kellett valahogy a fegyvertartást is, lebukás esetére. Még mindig jobb volt ha orvvadászként bukik le az ember, mint fegyveres kommunistaként. Puffogtunk is eleget az erdőben, sok szép bikát löttünk, s egyszer elkaptak a zsanádok. Nagyon megverték. Természetesen a tilos vadász címén. De ők is tudták, én is tudtam, hogy a kommunistát verik bennem, de ahhoz nem állt rendelkezésükre bizonyítotték. A vadászat — engedély nélkül, jó ürügy volt!

A várt forradalom helyett azonban 1933—35 következett Hitlerrel, s a magyarországi fasizmus, Gömbössel. A fasizma diktatúra a haladó munkásság minden szervezetét meg akarta semmisíteni. Ennek a fizikai terrornak esett áldozatul Imre bácsiék csoportja is. Letartóztatták legközelebbi elvtársait, Taksonyi Józsefet, Bika Jánost, Appelzoffer Józsefet. Ő maga is alig került el a meghurcoltatást. A kopóknak nem volt elég bizonyíték a kezükben ellene. Nehéz időszak következett. Imre bácsiék azonban dolgoztak.

(Folytatás a 4. oldalon)

KISZ-éremem és dicsőítő oklevél a legjobboknak

A KISZ trösztbizottsága pénteken ünnepélyes keretek között nyújtotta át a KISZ munkájában legaktívabban tevékenykedő KISZ-flataloknak a jutalmakat. A legmagasabb kitüntetés, a KISZ-érememet, Mányó Mihály a gépészeti osztály vezetője, a KISZ-bizottság mellett működő Termelési Bizottság irányítója, és Félix Zoltán, Kossuth-bánya Géptüzemének KISZ-titkára kapta. A KISZ Központi Bizottságának dicsőítő oklevelét Bányász Zsónak Kossuth-bányai Szállítókörlet szervező titkárának, Haul Jánosnak

a Kossuth-bányai KISZ-bizottság szervező titkárának, Bányai Antalnak, a pécsbányai csúcsbizottság titkárának, Müller Gyulának a pécsbányai termelő alapszervezet titkárának, Mátyás Zoltánnak Zobáik-üzem előkészítő körlete KISZ-titkárának, Gál Jánosnak. Újhegy-üzem csúcsalapszervezet titkárának nyújtotta át.

Ülésezett a KISZ v. b.

Csütörtökön délelőtt ülést tartott a KISZ Trösztbizottságának Végrehajtó Bizottsága. A napirend során Parti József, a KISZ-bizottság titkára tájékoztatta a v. b. tagjait a bányagépesítési és balesetmegelőzési verseny országos állásáról.

Második napirendként Újhegy-üzem KISZ-csúcsvezetőségének 1965. évi munkáját értékeltek és az 1966-os feladatait vitatták meg. A négy újhegyi KISZ-alapszervezetben 1965-ben 120, jelenleg 110 fiatal vesz részt az ifjúsági mozgalmi munkában. Elsősorban a termelést segítő tevékenységet, a szervezeti életet, a kulturális és sport tevékenységet vitatták meg. Az éves akcióprogramban elsősorban úgy kívánnak tevékenykedni, hogy beindítsák a Fiatal Műszakiak Tanácsát, valamint a SZIM és KIT mozgalmakat.

— TAPASZTALATCSERE-látogatáson találkozott március 29-én a tröszt KISZ-bizottság az Uránércbánya KISZ-bizottságával, amelyen mintegy 13 ifjúsági brigádvezető is részt vett,

Mányó Mihály

Félix Zoltán

A három jelszó jegyében...

Beszélgetés Kossuth-bányai KISZ-vezetőkkel

— Az idei akciótervünket a KISZ VI. Kongresszusának határozatai, az 1964. december 10-11. parthatározat és az üzem intézkedési tervei alapján állítottuk össze. S természetesen figyelembe vettük a KISZ

KB három jelszavát is... — Rendben van, akkor itt álljunk meg egy pillanatra. Azt javasolnám, hogy a három jelszó alapján vegyük sorra mit végeztek és mit terveztek még ebben az évben.

Az együttes tervezés és cselekvés természetesen többféle képpen érthető és értendő; én most az üzemvezetőség-gel való együttműködésről szólnék. Ebben a vonatkozásban az jelenti a közös alapot, hogy mi — történetesen az FMKT — igyekszünk olyan eredményeket produkálni, amelyre felfigyelnek, amelyeket elismernek. A múlt évben is több jelentős újítás részesei, vagy szerzői voltunk. Így például „benne vagyunk” a pernyélszapolás kidolgozásában, aztán Hajnal József új-

tásában, amely az üzem iparvíz gondjait oldja meg, továbbá Lipi Imre és Hoffmann Béla az FMKT tagjaként készítette el a III-as aknai III/5-ös koncentráció fejtési és feltárási tervét. Ez utóbbról éppen a közelmúltban nyilatkozott nagyon pozitívan Kaposvölgy József főmérnök. Nos, ezek után érthető, hogy a műszaki-gazdasági vezetés is mind komolyabban veszi a munkánkat, igényli a segítségünket, a egyre jobb lesz az együttműködés.

Béla-csót kapok az üzemvezetőségtől

Bálint Ernő — Kossuth-bánya KISZ-bizottságának titkára — akit az imént felbeszámoltam, helyeslően bólint és egyetért a javaslattal. Bálint István az FMKT elnöke, Félix Zoltán a Bányagép Üzem, továbbá Cseh László a III-as aknai üzemrész KISZ-alapszervezetének titkára is

— Tehát az első:

„Szót kér a KISZ-tag!”

Nos, nemcsak kértünk, hanem kaptunk is szót. Azaz feladatokat az üzemvezetőségtől — folytatja Bálint Ernő. — Elsősorban az ifjúsági szocialista brigádok révén működnek van erőnket képességeinket, lelkesedésünket bizonyítani közvetlenül a termelő munkában is, segíthetünk a tervek teljesítésében. Ugyanakkor az elfekvő anyagok megmentésével résztvehetünk, s természetesen részt is veszünk a takarékosági mozgalomban...

— Várjál csak! Itt valami még tisztázni kell — így Bálint István — Eredetileg ugyanis volt egy olyan kikötésünk, hogy mások után nem takarítunk. Tehát olyan munkákat, amelyeket egyszer már valakinek el kellett volna végezniük, s amiért megkapták a bért vagy más ellenszolgáltatást, az illeszmi mi nem vállaljuk. Viszont bármikor

szívesen az üzemvezetőség rendelkezésére állunk, ha olyan értékeket, gépeket, berendezéseket kell megmentenünk, amelyek létszámhiány, vagy egyéb hasonló okból elveszhetnek.

Bálint Pista itt még kifejti, hogy ennek az álláspontnak nem csak „elvi” oka van, hogy tudniillik korábban gyakran és nem minden alap nélkül mondták az anyagmentő akcióra: amit munkanapokon szétszórának, hanyagul kezelnek azt vasárnap „megmentik”. Nem, ezen túl van egy más vetülete is a dolognak. Azelőtt az üzem dolgozója — s köztük a műszakiak is — nem becsülték eléggé az ilyen munka eredményét. Az összegyűjtött anyagot úgy kezelték, mintha az égből hullott volna, s így a fiatalok semmi eredményét sem látták igyekezetüknek.

— S most mi a helyzet?

— Szocialista szerződést kötöttünk az üzemvezetőséggel — veszi át a szót Bálint Ernő. — Ebben megállapodtunk, hogy az alapszervezetek szerződéseiben konkretizált feladatok elvégzése esetén összesen százezer forint jutalmat kapnak a szervezetek, amelyet belátásuk szerint használhatnak fel kirándulásokra, vagy egyéb közös rendezvényekre.

alkalmazzák e fontos jelszót, minden területen részt kérnek a munkából.

— Azt, hogy „Szót kér a KISZ-tag” nem csak átvitt értelemben értjük — fűzi még hozzá Félix Zoli. — Legálább is mi a Bányagép Üzemben igyekszünk azon, hogy meg is hallják a szavunkat. Termelési tanácskozásokon és egyéb fórumokon arra törekszünk, hogy fiataljaink egyre nagyobb aktivitást tanúsítsanak, fejlődjenek politikailag és ideológiailag is.

Újra Bálint Pistáé a szó:

— Mondhatnánk mégegy példát arra, hogy az üzem életében a KISZ-tagok, vagy általában a fiatalok egyre inkább hallatják szavukat és az illetékesek egyre jobban figyelnek is ezekre a hangokra, de ezzel már a második jelszót is érintem:

„Tervezzük és cselekedjünk együtt!”

Amire felfigyelnek

Bálint Ernőnek az a véleménye, hogy a közvetlen teremben a „Tervezzük és cselekedjünk együtt!” jelszó megvalósításában az ifjúsági szocialista brigádokra kell támaszkodni.

— Ez az a szervezeti egység — mondja —, amelyben a KISZ-tagokkal együtt összefoghatjuk a KISZ-en kívülieket és egyáltalán az üzem munkásszárdájának minden tagját. Éppen ezért különös gondot fordítunk e brigádok támogatására, részt veszünk az értekezleteken, gondolkodunk politikai és ideológiai továbbképzésükről...

— És természetesen a szakmairól is — egészíti ki Cseh Laci. — S itt szeretném hang-

súlyozni az FMKT tagjainak érdemét. Hiszen ők készítették fel például a Szakma Ifjú Mestere januári vizsgájára III-as aknán azt a 22 fiatal, akik aztán kitűnően megállták a helyüket.

— Ugyanezt mondhatom én is a Bányagép Üzemről — teszi hozzá Félix Zoli. — Más vonatkozásban viszont az a véleményem, hogy a jelszón belül kell hangsúlyt kell helyezni az együttes tervezésre is. Nyilvánvaló, hogy a fiatalok szívesebben vállalnak részt olyan feladatok megoldásából, amelyet saját maguk határoznak el, terveznek meg, s amely így igényelnek, tehetségüknek leginkább megfelel.

Komplex brigádok

Támogatja ezt a gondolatot Bálint Pista is. Ők úgy akarják a munkába bevonni a KISZ-korhatárt már túllépett, de még fiatal műszakiakat, hogy megfelelően színvonalas, szinte tudományosan igényes munkával bízzák meg őket. Ugyanakkor komplex brigádokat is alakítanak, amelyekben mindenki megtalálhatja a képességeinek és lehetőségeinek legmegfelelőbb munkát.

A harmadik jelszó:

„Vádoljuk az imperializmust!” — Ebben is vannak már eredményeink — mondja Bálint Ernő. — Részt vettünk a tröszti, illetve a városi KISZ bizottság által szervezett ifjúsági napokon, egy alkalommal magunk is tiltakozó röpgyűlést tartottunk az USA vietnami agressziója ellen. De a legnagyobb hozzájárulás a vietnami nép harcához mégis a közelmúltban megtartott vietnami műszak volt. Ennek gazdasági eredményét még nem ismerem, de tény, hogy az ezen résztvevő ötszáz dolgozónak körülbelül a fele KISZ-tag, illetve KISZ-korabeli fiatal volt.

— A továbbiakban?

— Mivel egyelőre nincs szó újabb vietnami műszakok

szervezéséről, az anyagi támogatást csak úgy juttathatjuk kifejezésre, hogy elfogadjuk és a megfelelő folyószámlára befizetjük a fiatalok önkéntes hozzájárulásait. Politikai és erkölcsi vonatkozásban azonban ez után is minden rendezvényünkön kifejezésre juttatjuk szolidaritásunkat a vietnami néppel illetve minden adóó alkalommal hangot adunk az amerikai imperializmust illető vádjainknak.

Három ifjúsági brigád dicsérete

A KISZ megyei bizottsága március 28-1 ülésén értékelte az iparban és mezőgazdaságban tevékenykedő szocialista brigádok munkáját. Az értékelés során kiváló munkájukat elismerésért, a Mezei Szentbányászati Trösztnél jutalmat részesítette Papp Lajos Béla-aknai, Nagy Dező Kossuth-bánya és Szabó Péter Zoltán-aknai ifjúsági brigádokat.

A fiúk komolyan veszik a munkát...

— Persze, nem arról van szó — folytatja Cseh Laci —, hogy a fiatalok csak megfelelő és kézzelfogható ellenszolgáltatásokért hajlandók lelkesedni. Mi például III-as aknán a gének és szerszámok feletti védnökségvállalás keretében megszerveztük, hogy minden ifjúsági brigádban van egy szerszámfelelős. S ezek a fiúk komolyan veszik a feladatukat jellemző, hogy korábban eléggé sok feltökélapács és fűrőgép veszett el az üzemben s most lényegesen kevesebb.

Persze, rengeteg hasonló „aprómunkát” tudnánk még példaképpen sorolni. Az ifjúsági szocialista brigádok országos és megyei versenyét, a balcselhatárási mozgalmat, a szakma ifjú mestere tanfolyamokat, a fiatal technikusok és mérnökök közötti vetélkedést, amely mind azt bizonyítja, hogy az üzem fiataljai megértették és helyesen

Másodszor lett országos győztes az 508-as Iparitanuló-intézet vājártanuló-csapata

Előző számunkban már hírt adtunk, hogy a pécsi 508-as Iparitanuló Intézet négy fős csapata nyerte a felszabadulás tiszteletére március utolsó hetében Komlón rendezett országos vājártanulók versenyét. Vajon a kitűnő sikerrel vizsgázott első helyezettek hogyan készültek, miként látták a nagy erőpróbát? Erre voltunk kíváncsiak, amikor intézetükben kerestük fel őket.

Gombás Lukácsné igazgató, aki mint történelem szakos, maga is közreműködött a fiatalok felkészítésében, beszélgetésünk alkalmával nem lehetett jelen — betegség miatt. A gratuláció természetesen neki is kijár, mint ahogy méltán érdemelte ki az elismerést az iskola többi nevelője is. Most azonban mindenkéltől a főszereplőké legyen a szó, akiket a március 26-i eredményhirdetés alkalmával szakmunkássá is nyilvánítottak.

— A harmadévesektől már tavaly hallottunk a nagy versenyről — kezdte a beszélgetést Gulyás József. — A tapasztalatok alapján nagyon készültünk a komlói vetélkedőre. Elméleti és gyakorlati képzés és házi verseny előzte meg az országos döntőt. Az intézeti elsőség kötelezett, a tavalyi VII. helyezés pedig sarkallt bennünket, hogy becsülettel álljunk helyt.

Ma már tudjuk, hogy a pécsi fiúk kitűnőre vizsgáztak. A maximális 60 pont szerezték meg, s így előzték meg a szintén nagyszerű eredményt (58 pont) produkáló komlóiakat.

— Utólag nézve, nem volt nehéz a verseny — vélekedett Kurai Máttyás. — Nagyon jól felkészültünk: a siker nemcsak a mi érdemünk, de tanárainké, oktatóinké is.

Az országos verseny egy héti tartott. Az izgalmas vetélkedőről Apró Istvánnak ez a

véleménye: — Csak helyezésre számítottunk, de az elméleti vizsga olyan eredményt hozott, hogy utána egyszerűen esélyessé léptünk elő. Az első napi siker további önbizalmat adott, és a gyakorlat is jól ment, bár a munkahely: öreg vágat újrainyitása, meglehetősen kemény próbára tette valamennyi csapat felkészültségét.

— A Komlói Tanbánya II. éves vājártanulójának és az oktatóknak ezúton szeretném megköszönni azt a segítségnyújtást, amit önzetlenül adtak az anyagellátás és az üres csille biztosításában — szökö közbe Gulyás József. — Az 501-es Iparitanuló Intézet vendéglátásáról is felső fokokban lehet beszélni.

A győztes csapat negyedik tagja, Lóga László pontokba sorolta, hogy az elsőséggel milyen erkölcsi és anyagi megbecsülés jár. A díszoklevél, az arany plakett mellett kétheti külföldi üdülésre mennek, nem beszélve arról, hogy három hónappal előbb szabadultak fel — külön vizsga nélkül. Ráadásul azonnal szakmunkásbizonyítványt kaptak, nem kell megvárniuk az egyéves gyakorló időt. A szakmunkás bizonyítvány mellett a gépkezelésre jogosító oklevelet is kiérdemelték.

— Ötödik versenyen vehetem részt a most végző fiúkkal — hangsúlyozta Vámos Mihály szakoktató tanár. — Először 1962-ben kerültünk ki győztesen. A komlói I. helyezés ismét nagy öröm számunkra. A fiúk nagy szorgalommal dolgoztak: az a mag, amit elvetettünk, jó földre került, meghozta a gyümölcsét. A tantestület valamennyi tagja részes a nagyszerű sikerben, de külön megemlítem Gölles Ferenc szakoktató kollégámat, aki a bányaelektro lakatosokat tanítja. Az ő fiai közül Fáy Ervin első, a szakcsoport dolgozata pedig második helyezést szerzett meg a megyei KISZ-bizottság által rendezett iparitanulók vizsgamunkájának kiállításán.

V. I.

Tavaszi ünnepeink

Politikai nevelőmunkánkban nagy jelentőséget tulajdonítunk a tavaszi évfordulók megünneplésének. Ez az ünnepégsorozat lehetőséget nyújt a KISZ-szervezeteknek, hogy a fiatalok nagy tömegeit vonják be az aktív politikai tevékenységbe.

Az ünnepégek megszervezésénél törekedni kell arra, hogy beleszóljunk a fiatalok életébe, hogy a fiatalok figyelmét a szocialista építés napi konkrét feladataira irányítsuk, válassz adjunk az időszaki bel- és külpolitikai eseményekkel kapcsolatban felmerült kérdésekre. Biztosítani kell, hogy az ünnepégek szervezettek, közösségekben is szépek legyenek — nyújtsanak politikai és esztétikai élményt, érzelmi és hasznosnak a fiatalokra.

KISZ-szervezeteink 1966 tavaszán az alábbiak szerint szervezzék az évfordulókat, megünneplésüket.

APRILIS 22.

LENIN ELVTÁRS SZÜLETÉSÉNEK ÉVFORDULÓJA

Ez alkalomból Komlón koszorúzási ünnepéget rendeznek, amelyen trösztünk fiataljai képviseltetni fogják magukat. A koszorúzási ünnepéget megelőzően a komlói KISZ-szervezetek részére külön tájékoztatást fogunk kiadni a Komlói városi KISZ-Bizottsággal egyetértésben. Az évforduló megelőző és követő héten a KISZ-rendezvényeket fel kell használni arra, hogy méltassák a fiatalok előtt Lenin szerepét a Nagy Októberi Szocialista Forradalom kivívásában.

Ugyanakkor méltatni kell az orosz bolsevikok helytállását, hősi harcát az új rend létrehozásában. Vázolni kell a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat követő intervenció háborút majd a Nagy Honvédó Háborút, a fontosabb kongresszusokat és az SZKP XXIII. kongresszusának jelentőségét.

MAJUS 1. A MUNKA ÉS

A PROLETÁR NEMZETKÖZISEG NAGY ÜNNEPE

Trösztü KISZ-Bizottságunk május 1. megünneplésére külön intézkedési tervet készít a pécsi városi és komlói városi KISZ-bizottsággal egyetértésben, melyről tájékoztatás adunk a későbbiekben. A KISZ-szervezetek délután szerveznek kulturális és sportműsorokat. (Túra, találkozó, majális, táborújság stb.) Az ünnepéget megelőző héten, valamennyi KISZ-vezetőség üljön össze és a párt és szakszervezettel, készítsen tervet az ünnepégek lebonyolításáról.

MAJUS ELSŐ VASARNAPJA.

ANYÁK NAPJA

A KISZ-szervezetek a szakszervezettel együttműködve szervezzenek megemlékezéseket, köszönetet az édesanyáknak.

MAJUS 23.

NEMZETKÖZI GYERMEKNAP

KISZ-szervezetek, nőtanácsok és más tömegszervezetekkel együttműködve szervezzék meg a helyi ünnepéget.

Tetszik...

...hogy az Anyagellátó és Karbantartó KISZ-szervezetei sikeresen rendezték meg április 4-e tiszteletére a felszabadulási kupa keretében a labdarúgó, kupa és asztalitenisz versenyeket.

...hogy pontosan, a kitűzött határidőre, rendszeresen elküldi a KISZ-bizottságra információk jelentését, a következő KISZ-bizottság, és szervezetek: Szabolcsbánya, Zórák-akna, Kossuth-bánya, Karbantartó, Anyagellátó, Villa-

mos, Szénélőkészítő, Béta, Pécsbánya Előkészítő KISZ-szervezete.

Nem tetszik...

...hogy a Kossuth-bányai KISZ-bizottság március 29-ig nem juttatta el bélyegelszámolását a KISZ-bizottságra, miáltal a gazdasági munkát trösztü szinten hátráltatták.

...hogy a múlt hó végéig nem küldte be információk jelentését Vasasbánya és Pécsbányaüzem külszíni KISZ-szervezete.

Igy indultak a vietnami műszakra...

Béta-akna KISZ-fiataljai március 13-án mintegy 100 fővel vettek részt a vietnami nép megsegítésére szervezett vasárnapi műszakon. A képen a műszakra indulók egy csoportja látható.

A vietnami műszakkal kapcsolatban számos véleményt mondtak a bányászfiatalok. Durai Lajos szocialista brigádtag, kiváló KISZ-tag így nyilatkozott:

„Figyelemmel kísérem a vietnami eseményeket. Mélységesen elítélem az amerikai agresszorok brutális bombatámadásait, cselekedeteit, amelyeket a Vietnami Demokratikus Köztársaság ellen hajtanak végre. Amikor üzemünkben meghírdették a vietnami műszakot, kötelességemnek éreztem, hogy ezzel is hozzájáruljak a vietnamiak igazságos harcához! Javasolom, minél több segítőakciót szervezzenek a KISZ-szervezetek a vietnami dolgozók végső győzelmének támogatására!”

Nagyszabású pártnap Komlón

Rapai Gyula elvtárs adott külpolitikai tájékoztatót

Hétlőn, március 28-án délután a komlói Zrínyi Művelődési Házban nagyszabású nyilvános pártnapot tartott együttesen a városi és a tröszt pártbizottság. A pártnap előadója Rapai Gyula, a megyei pártbizottság első titkára volt, s az elnökségben helyet foglalt Stier József, a tröszt- és Neubauer József, a városi pártbizottság titkára, dr. Simek Árpád, a városi tanács elnöke, továbbá a város társadalmi és tömegszervezeteinek néhány vezetője. A hallgatóság sorában Komló csaknem valamennyi vállalati, intézményének dolgozó képviseltették magukat.

Rapai elvtárs beszédének első részében az SZKP XXIII.

Kongresszusának világpolitikai jelentőségét méltatta. Miután megállapította, hogy a kommunista pártok kongresszusi az elvégzett munka értékelésével és a további gazdasági és politikai irányvonal meghatározásával mindig nagy fontossággal bírnak — hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjának mostani kongresszusa nemcsak az ország határain belül, hanem a nemzetközi munkásmozgalom egészére számár is meghatározó a további fejlődés vonalát, s kétségtelenül kihatással lesz a nemzetközi helyzetre, hiszen a Szovjetunió ereje és tekintélye az utóbbi években hallatlanul megnövekedett.

namban. A legmodernebb haditechnika sem alkalmas arra, hogy megtörjenek egy szabadságáért küzdő népet. Az USA — saját bevallása szerint — a kommunizmus előretörése ellen harcol Vietnamban.

80 ezer baranyai ember járt külföldön,

s ezek jelentős része kapitalista országban — ezzel kezdte Rapai elvtárs beszédének a nyugat-európai helyzetéről szóló részét. — A turistaként nyugatra jutó emberek egy része sajnos a kapitalizmusnak csak az egyik arcát látja és kritikátlanul, s fenntartások nélkül úgy véli, hogy a csillogó kirakatok és a gépkocsik jelentik a kapitalizmust. Mi a tényleges helyzet? Tavaly így mondta néhány francia bányász: hiába magas az életszínvonal, amíg a tőke létezik, addig fennmarad a kizsákmányolás, s amíg kizsákmányolás van, addig létbizonytalanság is van. Tehát a külső csillogás mögött is ott lappanganak a kapitalizmus társadalmi bajai.

Az esetenként megnyilvánuló kritikátlanosság okai között kétségtelenül az is szerepel, hogy az elmúlt években — helytelenül — a legfejlettebb nyugati országokhoz hasonlítottuk eredményeinket.

A történelem során azonban számtalanszor bebizonyosodott, hogy a kommunizmus eszméjét fegyverekkel nem lehet kiirtani.

Az elmúlt évben mintegy

Ez igazságtalanság, hiszen ezek az országok lényegesen fejlettebb szintről indultak a világháború után, mint mi. Látnunk kell, hogy „nyugathoz” tartozik Portugália, Spanyolország, Görögország, Törökország és Olaszország egy része is. Ezek az országok hasonló szintről indultak, s ma már egyáltalán nem állhatják a versenyt velünk. Törökországban például 1938-ban anynyi analifélt volt, mint Magyarországon. S ott még ma is annyi van, mint akkor volt. És kétféleképpen munkanélkülije is van.

Némely vonatkozásban azonban a fejlett nyugati országokkal is összehasonlíthatjuk eredményeinket. A kapitalizmus törvényei szerint mindenütt a dolgozók rovására, a munkaintenzitás túlfeszítésével fokozzák a termelést. A demokráciáról gyakran papolnak, de még sehol sem tudták törvénybe iktatni például a női egyenjogúságot. Nem véletlen az, hogy

egyre nagyobb méreteket öltenek a sztrájkmozgalmak.

A múlt évben mintegy 230 millió munkás sztrájkolt a kapitalista világban. Belgiumban például — ahol közismerten jó körülmények között él a lakosság — több ezer bányásznak kellett sztrájkolnia azért, nehogy a tőkészek egyik napról a másikra az utcára tegyék őket. Hasonló helyzet volt a Ruhr-vidéken, Franciaországban, Olaszországban és másutt is.

A továbbiakban Rapai elvtárs részletesebben elemezte a francia-amerikai ellentéteket. Megállapította, hogy De Gaulle külpolitikájában egyre inkább előtérbe kerülnek a

reális elemek, s ezt támogatnunk kell. Egészében viszont nem fogadjatjuk el politikáját, különösen, mert az országban belül minden eszközzel a nagytőke uralmát igyekezik biztosítani, éppen a munkások rovására.

Végül az előadó az afrikai és ázsiai országokban a közelmúltban lezajlott puccsokról szólt, megállapítva, hogy a jobb- és baloldali erők váltakozó előretörése ezekben az országokban a fejletlen osztályviszonyok természetes következménye, a történelmi fejlődés azonban itt is a szocializmus irányába mutat.

A nagycsaládosok helyzetéről tanácskoztak

Olyan fontos szociális kérdés tárgyalása került napirendre Komlón pénteken, mint a nagycsaládosok helyzete. Az ügy súlyára való tekintettel a párt és a tanács közös végrehajtó bizottsági ülést tartott. Erre az alkalomra dr. Simek Árpád, a városi tanács vb-elnöke terjesztett elő jelentést — a Hazafias Népfront, a Vöröskereszt, a pedagógusok, a gyámügy és a Nótanács felmérése, családlátogatása alapján.

A bányavárosban az öt vagy ennél több gyermekes családok száma: 118. Ha az egy családra jutó jövedelmet vesszük alapul, csak 21 százaléka él megfelelő anyagi körülmények között. (Az egy főre eső jövedelemnél 500 forint feletti összeget vettek alapul.)

A legutóbbi két évben a Szénbányászati Tröszt, valamint a városi tanács összesen 86 nagycsaládos lakásproblémáját oldotta meg. A helyzet azonban távolról sem tekinthető kielégítőnek, hiszen még mindig több család lakik egy szoba összkomfortos lakásban vagy szükségépületben. A kulturális helyzetet vizsgálva, a következő a kép: rádióval rendelkezik 89, televízióval 62, háztartási gép-

pel 74, újságra előfizet 96 család.

A jelentés kiemeli: a nevelési feladatok megoldása érdekében a jövőben feltétlenül szükséges, hogy a nagycsaládosok gyermekei részére fokozott mértékben biztosítsák a bölcsődei, óvodai és napközis elhelyezéseket — még abban az esetben is, ha csak az egyik szülő dolgozik.

— Most, hogy 118 nagycsaládos anyagi és szociális helyzetét vizsgáltuk, sok mulasztás került napvilágra — mondotta összefoglalójában Neubauer József elvtárs, a városi pártbizottság titkára. — Hasznos volt tehát a felmérés — egy igen fontos réteg lét-körülményeit nézhettük meg közelebbről. Anyagi és szociális helyzetük javítása érdekében mind a társadalmi szervezeteknek, mind a városban dolgozó üzemek vezetőinek nagyobb áldozatot kell vállalniuk. A nagycsaládosoknál növelni kell az egy főre jutó jövedelmet, elsősorban a családtagok munkába állítása útján.

A közös vb-ülés határozata szerint egy társadalmi bizottság alakul, amely a nagycsaládosok lakásdján, elhelyezkedési problémáján és más anyagi-szociális helyzetén igyekszik majd segíteni.

Kiváló pártmunkások megjutalmazása

A Mecseki Szénbányászati Tröszt pártbizottsága április 2-án a trösztvezetők házában fogadást adott a legjobb pártmunkások tiszteletére. A megjelent 25 társadalmi pártmunkást Stier József, a pártbizottság titkára köszöntötte hazánk felszabadulásának 21. évfordulója alkalmából. Megköszönte a jelenlévők 1965-ben végzett munkáját és további segítségüket kérte az ideli feladatok megoldásához, majd tárgyalatakat adott át a megjelenteknek. Földvári József ezen felül Kiváló dolgozó oklevelet kapott, Schwarcz József és Stenczer Tibor elvtárs

pedig az MSZBT Országos Elnökségének aranykoszorús jelvényét vette át.

Ezzel egyidejűleg — 10 órai kezdettel — ugyanezen fogadást adott a pártbizottság és a trösztigazgatóság a bányász és kisegítő üzemek legjobb dolgozó tiszteletére. Az ünnepegen több kitüntetést nyújtottak át. A Kiváló újtó kitüntetés 8 fő kapta meg. Bereczky János a Kiváló bányász miniszteri kitüntetésben részesült. A Kiváló dolgozó oklevelet 18 főnek, a Kiváló dolgozó jelvényt 16 főnek nyújtotta át Garamvölgyi János, a tröszt igazgatója.

A pécsi munkásmozgalom kialakulása

IV.

A párt megbízta Hasenőhri Miklóst, a pécsi munkásmozgalomban több évtizede tevékenykedő, politikailag képzett, szociáldemokratát, hogy a már 804 főre gyarapodott szociáldemokraták többségét nyerve meg az országos mozgalomnak.

Ennek jegyében indult meg a pártkongresszusra való felkészülés politikai seregszemléje. A forradalmi gondolkodású szociáldemokraták rendszerint vasárnap tartották gyűléseiket a város peremén lévő vendéglőkben. A gyűléseken a munkások helyzetével és a pártkongresszus előkészítésének politikai feladataival foglalkoztak. Ezekben a gyűléseken a szociáldemokraták szívesen védélyes hangon követelték, hogy az Első Pécsi Munkás Beteg és Rokkantak Egyesülete opportunista vezetőségét távolítsák el a pécsi munkásmozgalom éléről. Felmerült, hogy a betegesélyező egyesület alkalmatlan a munkásosztály helyi harcainak vezetésére, mert nem foglalja magában a munkások többségét, ezért egy olyan munkásszervezetet kell megalakítani — mondták — amely harcol a munkásosztály megvalósításáért. A szociáldemokraták abban is döntöttek, hogy ez a munkásszervezet közvetlenül a Magyarorszá-

gi Általános Munkáspárt vidéken működő pártszervezete legyen.

MEGALAKUL A PÉCSI SZOCIÁLDEMOKRATÁK ELSŐ PÁRTSZERVEZETE

1890 tavaszán a különféle szakiparágakban dolgozó kézműves munkások és a gyárak szociáldemokratái előzetes tanácskozás eredménye alapján létrehozták egy előkészítő bizottságot, amelynek az volt a feladata, hogy kidolgozza a megalakuló pártszervezet szervezeti keretét, másrészt előkészítse a szociáldemokratákat a pártszervezet megalakítására.

A szervező munka közben a szociáldemokraták között vita volt, hogy nem helyes pártszervezetet alakítani, mert erre még nem érték a szociáldemokraták, helyesebb, ha már eddig is működő bizalmi testületek maradnak fenn. A józan elképzelés győzött és elhatározták, hogy meg kell alakítani az első pártszervezetet. Ezt azzal is indokolták, hogy már hosszú idő óta az országban Pécsen van a legtöbb szociáldemokrata a vidéki városok közül és a szociáldemokraták szétszórta tevékenykednek szakiparágak szerint.

Ezután azon is vita volt, hogy mi legyen a pártszervezet neve. A kishitűek azt állították, hogy a Magyarorszá-

gi Általános Munkáspártnak nincsen joga vidéken pártszervezeteket alakítani, ezért nem is helyes pártszervezetéről beszélni. A szociáldemokraták olyan következtetésre jutottak, hogy a megalakuló pártszervezetnek jellepes nevet kell adni. Mindenütt arról beszéltek, hogy a munkásoknak egy olyan munkásszervezetet kell megalakítani, amely ténylegesen képviseli érdekeiket, harcol gazdasági helyzetük javításáért, de ez a szervezet elsősorban a munkások politikai, szellemi képzését tartja a legfontosabbnak.

A kitűzött célokért széleskörű felvilágosító munkába kezdtek és néhány hónap alatt sikerült meggyőzni a szociáldemokratákat a jellepes név alatt működő szociáldemokrata párt megalakulásáról. A bizottság elérkezettnek látta az időt, hogy összehívja a pártszervezet alakuló gyűlését, amely 1890 július 6-án a Gleng-féle vendéglőben lett megtartva.

Az alakuló gyűlésen Hasenőhri Miklós meleg hangon köszöntötte a megjelenteket és változó összefoglalóval a bizottság elé tárta a feladatát. Felkérte a megjelenteket, hogy a gyűlés levezetésére valassanak elnököt és jegyzőt. A gyűlés elnöke lett Hasenőhri Miklós, jegyző Kolonics Imre. A beszámoló a munkásszervezet célkitűzésével foglalkozott, amely a munkások politikai képzettségének

növelését szorgalmazta, beható vita után a beszámoló és a hozzászólásokat egyhangúlag elfogadták. Ezt követően meghallgatták az alapszabályok ismertetését és azt jóváhagyták. A gyűlésen megválasztották egy ideiglenes vezetőséget. A pártszervezet elnöke Pálfi Gyula, vezetőségi tagok lettek: Hasenőhri Miklós, Kolonics Imre, Márcz János és Haller Ede. Ezzel megalakult a pécsi munkásmozgalom történetében az első pártszervezet.

A Magyarországi Általános Munkáspárt Pécsen működő pártszervezete laza szervezet képet mutatott, de több volt, mint egy általános szakmunkás egyesület, ami legjobban kifejezésre jut a pécsi városi tanácsban benyújtott kérelem indoklásában: „...A pécsi munkások eddig itt még nem létezett egy munkások önképző egyesület felállítását s életbe léptetést tűzték ki feladatuk, mely méhében viselt azon élett, hogy munkás... magát szellemi tekintetben kiképezheti...”

A pártszervezet a párttagok elé lényegében nem sok követelményt állított fel, mindenki tagja lehetett a pártnak, aki annak vallotta magát. Csak az volt a fontos, hogy rendszeresen fizessék elő a párt lapját és esetenként anyagilag támogassák a pártot. Ezenkívül a párttagok számára lehetővé volt tenni, hogy hetenként egyszer összejöhessenek a Gleng-féle vendéglőben, tanácskozássra. Innen távoztak a pártszervezet tagjai is.

A soronkövetkező pártkongresszusra való felkészülés jegyében egyik gyűlést a másik után tartották meg és követelték a munkások gazdasági helyzetének javítása mellett

a munkások politikai jogait is. 1890 szeptemberében kérelemmel fordultak a rendőrséghez, hogy engedélyezzenek népgyűlést az általános választójog propagálására. A pécsi szociáldemokraták most már a népgyűlésen önálló napirendi pontként politikai kérdéseket is tárgyalni óhajtanak de a hatóság ezt a népgyűlést nem engedélyezte.

A pécsi szociáldemokraták az egyik népgyűlésen megválasztották a pártkongresszus küldöttét, Hasenőhri Miklóst, aki a pártkongresszuson 1890 december 7-én és 8-án többször felszólt: „Elvtársak! Mindenekelőtt tolmácsolnom kell a pécsi elvtársak üdvözlését. A helyzet nálunk évekig sajnálatos volt, mert a munkások az antiszemita táborba süllyedtek. A kávéházak s vendéglők túl voltak árasztva antiszemita apostolokkal és iratokkal. De midőn május elseje alkalmával ez ellen állást foglaltunk, legyőztük fondorkodásukat. Május 1-ét megelőző vasárnapon tartott gyűlés ugyan a munkásokra leveretés volt, de mégis haszonnal járt. Beláttuk, hogy így tovább nem mehet. Most már hetenként összejövünk s igyekszünk az új nemzedéket kiképezni és az ifjúságot alaposan oktatni.”

Ezután szenvedélyes hangon beszélt a munkásosztály élet-körülményeiről, majd a következőket mondotta: „Politikai jogokkal, az általános szavazati joggal még nem értünk el semmit, de ez egy fegyver a mi kezünkben, mellyel legelőször követelésünket is elérhetjük s azért kell a választási jogot küzdeni.” Majd

hozzátette, hogy a pécsi elvtársak megbízásából indítványozza, adassék ki egy pártmanifesztáció e címmel: „Kik vagyunk és mit akarunk!” Egy ilyen röpiratnak nagy haszna lenne.

A pártkongresszuson Hasenőhri Miklóst beválasztották Magyarországi Szociáldemokrata Párt központi vezetőségébe. A pécsi pártszervezet felvette a „Pécsi Szociáldemokrata Pártszervezet” nevet de erről a hatóságoknak nem volt tudomásuk. Azonban, amikor a helyi városi tanács urai megtudták, hogy a megalakult munkásszervezet a szociáldemokraták gyűléseire, alapos vizsgálat alá vették a munkásszervezet tevékenységét. Az eddig folytatott politikai munkából levonták a következtetést, hogy a kialakult szociáldemokrata egyesület meg kell bontani és csírájában akarták elfojtani a szervezkedést.

A pécsi hatóságok többször javaslatára 1891. február 17-én azzal utasítja el a belügyminiszter a „Pécsi Munkások Általános Önképző Egyesület”-nek engedélyezését, hogy az egyesület alapszabálya német szövegből magyarra hibásan lett fordítva. Így a szociáldemokrata pártszervezet igen nehéz helyzetbe került, mert a pártszervezet tagjainak nem volt lehetőség a névleges munkásszervezet neve alatt szervezkedni. Ezért a pártmunkái illegálisban kellett elvégezniük.

Dr. Gungl Ferenc
(Folytatása következik)

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM 15. SZAM ÁRA: 10 FILLÉR VASÁRNAP, 1966. ÁPRILIS 10.

Megkezdik a szilvási távfűtő vezeték földmunkáit

As év végéig a Petőfi utcát is az erőműre kapcsolják

Több mint hároméves várakozás után a múlt hét közepén végre érdemi intézkedések születtek Komlón a szilvási és a C-területen lévő Petőfi utcai lakoházak távfűtését illetően. Április 7-én a városi tanács kezdeményezésére ismét értekezletet tartottak a munkákban érdekelt országos főhatóságok, a megyei és városi szervek, továbbá a kivitelezéssel megbízott vállalatok képviselői. Miután néhány hónappal ezelőtt ugyanez a fórum — a lakosság sürgetése nyomán a nehézipari és építészeti miniszter személyes intézkedésére — már kedvező határozatokat hozott az ügyben, most sikerült összehangolni a kivitelezés konkrét teendőit és feltételeit is.

A végeredményt így rögzíti a jegyzőkönyv: „A tárgyaláson történt megállapodások alapján a bizottság egyetelműen leszögezi, hogy az elhangzott biztosítékok szerint a távfűtési alapközmű és a felsőplatói (szilvási) elosztóhálózat műszaki átadási határideje 1966. október 15., a Kenderföld C-területi távfűtési hálózat műszaki átadási határideje 1966. december 30.”

A munkálatokban az EM Csooszerelőipari Vállalat — mint generálkivitelező — és az EM Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat — mint alvállalkozó — vesz részt. Miután a határidő — az elvégzendő munkák és a rendelkezésre álló kapacitás tekintetében — eléggé közeli, a tárgyalás során részletesen meghatározták az ütemtervet.

A Tolna megyei ÁEV-re hárul az a feladat, hogy a Szilvási vezető több, mint 1200

méter hosszú fűtőcső csatornáját elkészítse. A megállapodás értelmében a csatorna első 300 méteres szakaszát május 15-ig át kell adnia a Csőszerelőipari Vállalatnak, hogy az haladéktalanul elkezdhesse a vezeték szerelését. A továbbiakban a Tolna megyei ÁEV havonként ad át egy-egy 300 méteres szakaszt, így a csatorna teljes hossza augusztus 15-ig elkészül. A Csőszerelőipari Vállalat egy-egy szakasz szerelésével másfél hónap alatt végez, s utána visszaadja a munkaterületet a Tolna megyei ÁEV-nak.

Mivel a Tolna megyei ÁEV földmunkás kapacitása csaknem teljesen lekött, a jelenlegi megállapodások egyik alapját az képezte, hogy a távfűtésben érdekelt lakók és a város társadalmi szervei több ízben és különböző fórumokon felajánlották segítségüket.

A kivitelezés során mintegy 6000 köbméter földet kell megmozgatni. A vállalat ennek körülbelül csak egyharmadára képes, tehát a társadalmi munkásokra vár mintegy 4000 köbméternyi földmunka. Ennek elvégzésére a Tolna megyei ÁEV szerződést köt a társadalmi munkák szervező társadalmi szervekkel, s a résztvevő dolgozókat, illetve kollektívákat az érvényben lévő normatívák szerint dotálja is.

A társadalmi munka szervezésére a városi tanács, a párt- és KISZ-bizottság, valamint a Hazafias Népfront városi elnöksége egy bizottságot hoz létre. Mivel azonban a munkák rendkívül sürgetőek — az Építőipari Vállalat már kedden kijelöli azt a szakaszt, ahol szerdán elkezdődhet a csatorna áása — az illetékes

szervek ez úton is kéri a lakosságot, a társadalmi munkafelajánlást tett szocialista brigádokat és KISZ-szervezeteket, hogy már szerdán kezdjék el a munkát. Jelentkezni reggel 7 órától lehet a rendelőintézet mellett, ahol az Építőipari Vállalat szakemberei szerszámokat és részletes útmutatásokat adnak. A tervek szerint naponként ötven-ötven társadalmi munkásra lesz szükség, s mielőtt az említett bizottság előre szervezni tudná a szükséges létszámot, az első napokban az első ötven jelentkezőt tudják foglalkoztatni. Természetesen ez délelőtre és délutánra is vonatkozik.

A C-területi távfűtővezeték építését a nyár végén kezdik el. A 600 méteres csatornaszakasz első felét a Tolna megyei ÁEV szeptember 15-re, a második felét október 30-ra adja át a Csőszerelőipari Vállalatnak, így biztosítható, hogy a Petőfi utcai lakoházak távfűtése az év utolsó napjában megkezdődhessen. Természetesen e munkáknál is szükség lesz a lakosság társadalmi összefogására.

A tárgyalás alkalmával néhány apróbb részletet ugyan nem sikerült tisztázni — remélhetően ezek menet közben megoldódnak — mindentől függetlenül az értekezlet rendkívül eredményesnek ítélték. A város vezetői — akik az országos és megyei szervekkel együtt sokat fáradoztak az ügy érdekében — bíznak abban, hogy ez az érintett lakosság teljes megelégedésére szolgál, s a továbbiakban, mindenek előtt saját érdekében, aktívan résztvesznek a társadalmi munkában.

B. J.

A termelési verseny negyedévi győztese: Zobák-akna

Trösztünk az év első három hónapjában 1 099 700 tonna tervet kapott, amelynek végrehajtása sikerrel járt: 208 tonnával túl is szárnyaltuk az előirányzatot. Az üzemek időarányos évi tervtúllétesítése március 31-ig:

1. Zobák-akna	107,1%	9332 tonna többlet
2. Béta-akna	104,9%	6255 tonna többlet
3. Északi Üzemek	103,5%	1410 tonna többlet
4. Vasasbánya	103,2%	4205 tonna többlet
5. Tanbánya	102,4%	149 tonna többlet
6. Pécsbánya	99,1%	1399 tonna adósság
7. Szabolcsbánya	96,8%	6710 tonna adósság
8. Kossuth-bánya	95,7%	13054 tonna adósság

Az új negyedévben naponta 14 ezer tonna szenet kell termelni. Április 6-ig a tröszt 100,8 százalékot teljesített. A többlet 470 tonna. Továbbra is a minőségi mutató a jobb, 102,0 százalék. Az üzemek rangsorában ezúttal az északiak kerültek az élre. Az Északi

Üzemek már az első negyedben is sikerrel dolgoztak, így a mostani 111,7 százalékos fel-futásuk az eddiginek egyenes folytatása. Igen jól kezdte a dekádát Szabolcsbánya (111,5%), Béta-akna (105,3) és Kossuth-bánya (102,3) is. Különösen figyelemre méltó a tröszt legnagyobb üzemének sikere, hiszen az utóbbi időben nemigen kényeztetett el bennünket. A tanbánya 65,9 százalékot jelenthetett április 6-ig.

A minőségi széntermeles alapján a következő a sorrend:

1. Északi Üzemek	111,7%	215 tonna többlet
2. Szabolcsbánya	111,5%	1015 tonna többlet
3. Béta-akna	105,3%	303 tonna többlet
4. Kossuth-bánya	102,3%	311 tonna többlet
5. Vasasbánya	99,0%	62 tonna adósság
6. Zobák-akna	95,4%	283 tonna adósság
7. Pécsbánya	93,1%	443 tonna adósság

Igy ünnepeltük április 4-ét, legnagyobb nemzeti ünnepünket

A felszabadulási ünnepségsorozat már április 4-e előestéjén megkezdődött. Ekkor került sor a pécsi és komlói hősi emlékművek megkoszorúzására. Harkányban a bolgár, Pécssett a jugoszláv, Komlón a munkásmozgalmi emlékműnél volt tiszteletadás.

Pécssett, a központi temetőben elhelyezett jugoszláv hősök sírjánál tartott koszorúzási ünnepségen részt vett többek között dr. Dusan Csallics, budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, Zoran Martinov, nagykövetségi másodtitkár és Nikola Narančics ezredes, katonai és légügyi attasé.

Gazdag programmal köszöntötték a komlóiak is hazánk felszabadulásának 21. évfordulóját. Április 3-án, szombaton valamennyi üzemben, intézményben és iskolában összejöttek a 21. évforduló megünneplésére. A megye legnagyobb általános iskolájában, a kenderföldi intézetben több, mint ezer tanuló sorakozott fel a csapatászló elé. A felszabadulásról történelmi összefoglaló hangzott el versben, dalban, prózában. Az újszerű megemlékezést jutalmazás követte. Szamos József igazgató méltatta a legjobb gyermek munkáját.

Csernus László tanár, az úttörőcsapat vezetője három nyolcadikos tanulónak átnyújtotta a Kiváló úttörő jelvényt. A figyelemesség jutott kifejezésre azon a kedves ünnepségen is, amelyet a városi pártbizottság rendezett a veteránok tiszteletére. Az idős harcosokat terített asztalnál fogadták, megköszönve nekik áldozatkészségüket, eddigi munkájukat, a munkásmozgalmakban kifejtett tevékenységüket.

Április 3-án délelőtt 10 órai kezdettel koszorúzási ünnepségre került sor Pécssett, a szovjet hősi emlékműnél, a szovjet hősök sírjánál. A szovjet és a magyar Himnusz, majd pedig egy vers után az MSZMP megyei és városi bizottsága, Baranya megye és Pécs város Tanácsa, a KISZ és az Úttörőszövetség megyei és városi bizottsága, valamint a fegyveres testület képviselői helyezték el a koszorúkat.

Április 4-én Pécssett, a 48-as téren, a munkásmozgalmi emlékmű mellett kétoldalt friss, patlogó indulókat játszott felváltva a Mecseki Ércbányászati Vállalat zenekara és a gyárvárosi úttörőzenekar. A Himnusz hangjai után Heilmann József, a városi KISZ-bizottság megbízott tit-

kára köszöntötte a fogadalom-tételre megjelent fiatalokat. A városi pártbizottság és a KISZ megyei bizottságának felhívására a pécsi alapszervezetekből mintegy 600 új és 800 „öreg” KISZ-tag tette le, illetve ismételte meg fogadalmát.

A fogadalomtételen jelen volt Rapai Gyula, a megyei pártbizottság első titkára, Ambrus Jenő, a városi pártbizottság első titkára, Csendes Lajos, a megyei pártbizottság titkára, dr. Rugási Endre, a városi pártbizottság titkára, Papp Imre, a városi tanács elnökhelyettese, Sulajda Tibor, a megyei KISZ-bizottság másodtitkára.

Komló KISZ-fiataljainak képviselőtételben 700 KISZ-tag gyűlt össze április 4-én a Petőfi téren. A fiatalok zárt rendben, a bányászzenekar kíséretében vonultak a Lenin téri nagygyűlésre. Az ünnepséget Hegedűs Sándor, a KISZ komlói városi bizottságának titkára nyitotta meg, majd Hartmann János, a városi pártbizottság másodtitkára mondott ünnepi beszédet. Ezután a 700 ifjú kommunista megerősítette fogadalmát.

Búszkén emelt fővel ült a hirdetőoszlop plakátján. Mintha hivatásának teljes tudatában lett volna, úgy őrizte a körülötte felsorakoztatott betűket, melyek hirdették a négy lábúak sztarparádáját. Békésen nézegette az alatta hullámozó emberáradatot. Még akkor sem vakkantotta el magát amikor odaért az anyóka a kutyájával.

Az öregasszony apróka volt, hajlatható, fején odivatú kalapka. Egyik kezében bot, mely segítette a tipegésben, a másikban poráz és annak végén egy szürke kopottszerű kutyja. Nem lehetett tudni, hogy melyik volt öregebb a maga nemében és melyik segítette a másikat.

Megálltak a hirdetőoszlop előtt. Az anyóka előkötöröszta az oszlopból a szemlévét, gondosan megörölte, feltette. Lassan felbeletette apró madárfejét és először a betűörzöt simogatta meg gyengéden szeméi, majd az utolsó betűről kutyájára esett tekintete és így szólt:

— Mi már nem vagyunk csapalok Módiak! Modika nagy fütyet hányra a négy lábú sztaroknak odatipegett az oszlophoz, felmelt a hátsó lábát és azt tette, amit ilyenkor a kutyák tenni szoktak.

Az anyóka gondosan elrakta szemlévét, kicsit rövidebbre fogta a kutyja porázát és elindult. Elsőnek a bot tipogott egyet és abban a pillanatban bólint meg valaki a botban, vagy a porázban nem tudom, csak a dühös gúnyos hangulat hallottam.

— Hová vezet ez a dögöt, talán a kutyakiállításra?

Viharok nem múlnak el nyomtalanul

Az öregasszony döbbenet állt néhány pillanatra, majd remegő hangon védte társát:

— Ez nem dög kérem, ez kutyja!

— Fújja föl a kutyáját, s üvítet vissza a kegyetlen sérelem és mint hajított kö csapta szíven a megriadt anyókat.

Fájdalmas lett a hangja, amint szólt, már csak úgy maga elé lökve a szavakat:

— Kérem ne bántsák ezt a kutyát, meghalt a gazdája, ez a kutyja szomorú!

Olyan mély érzéssel, annyi gyengédséggel mondta a szavakat, hogy azok igazgyöngyként gurultak szét az aszjalton. Apró szilánkokra törve idegesen vibráltak a levegőben. Fülembé fészkeltek a hangfoszlányok mint tolokodó verebek és csiripelésükkel felvertek egy rég szunnyadó keserű emléket.

Úgy morajlott fel bennem a régi vihar, melyben találkoztam a szomorú kutyával, mint a mely tengerek kölyglőjének bűgása, mely régi vad viharokat idéz.

Talán mert szégyelltem ezt a jelenetet a plakátos kutyja előtt, vagy mert éppen szombat délután volt, nem tudom, de egyszerre csak ott találtam magam a kutyakiállításban.

Már az első perc impozáns felvonulást ígért. Megjelent az első kutyaszépség, mely hó fehér barányhoz hasonlított inkább, mint kutyához. Kiközmetikázva, magasra tupirozott frizurával valóban dekoratív jelenség volt.

Kisérője az elegáns külföldi hölgy fekete kosztümöt viselt, nagy hófehér prémel. Látlukra furcsa bolondos gondolatot támadt latolgatva, vajon mi volt meg előbb a kosztüm, vagy a kutyja és melyiket vette a másikhoz a hölgy?

Minden fajta képviseltette itt magát a borjúmagyságu bernáthegyitől a legkisebb zsebkutyáig. Világvarosok kényen-kedven neveltjei vagy edzett pusztaifajták mindegyike volt, a zsúri előtt meg kellett jelelniük a követelményeknek.

A nyárvégi bágyadt napot hirtelen eltakarta egy arra kószáló komor felhő. A fejek egyre sürűbben tekintettek az ég felé, a kezek önkénytelenül ernyő után kutattak. Éppen befejeződött az ügyességi gyakorlat, amikor eleredt a zuhogó zápor. Mint oldott kéve hullott széjjel a békésen sétálgató vendégrendje. A tolongásban egy kutyja szorosan mellém simult és nedves hideg ora kezemhez ért. Megborzongtam. Ez az érintés a kicsi hideg pecsét, a haldokló városra emlékeztetett.

A pavilonban, ahová az eső előtt bemenekültem, kis rekeszekben elkülönítve kutyák nyílszítottak gazdáik után. Az eső keményen verte a tetőt. A kutyák egyre nyugtalanabbul nyílszítottak, ponyvitottak. Alkonyodott. A sarkokból előlopakodott a homály és kézenfogva vezette elém annak a kódús novemberi éjszakának a húsztól megkopott de mégis eleven emlékét.

Evek óta tombolt már a vihar, vérvívatár áztatta Európa földjét. Milliók vándoroltak az országutakon otthoniatlanul, éhesen dideregve.

Amikor azt hittem, a megpróbáltatás most már a tetőfokára hágtott és már több nem jöhet, akkor kezdődött meg a kilakoltatás. Egy hideg novemberi éjszaka én is az országúton találtam magam. Néhány társammal igyekeztünk egy távoli faluba, ahol majd meghúzzuk magunkat. Utunk egy már néhány hete kilakoltatott városban keresztül vezetett.

Ember, állat, jármű és fény nélkül haldokolt a város. Mint szárazra dobott hal tátoztak az üveg nélküli ablakok. A maradó szilánkok a hold kékesféhér fényében úgy vicsoorogtak mint szörnyetegek fogai. A leszakadt villany és telefonvezetékek kígyókként tekeröztek ránk. Törmelektorlaszok álltak utunk. Csetlelünk-botlottunk az ördögátlotta utcákon.

A játszótéren mint óriások elrontott játékszereit hevert a törött gépkocsi és a döglött ló. Vajon mit álmodhat egy ló ha játszótéren csukja le sok szenvedést látott szemét? Talán, hogy egy kisgyermek álmait valóra válthassa, hintalóva változik?

Ehhez a furcsa éjszakai színjátékhoz csak a hold részvét nélküli hideg fénye világított sejtelenesen, felelmetes árnyékokat rajzolva az útra, falakra. Az alfestő zenét pedig a fegyvernem minden fajtája szolgáltatta.

Felettünk halálmadarak vijogtak, belevájták karmaikat a haldokló városba, de az már fel sem jaidult csak iszonyúan megvonaglott.

Irtózatos félelem kerített hatalmába. Pergő borsoszemként gurult a verejték arcomon, hátamon. Megirigyeltem annak a döglött lónak a nyugalmát, melyen át kellett máznom, hogy továbbjussak. Minden akadályon át csak ki innen, hátra sem mertem nézni, mert már a halott város karjainak szorítását éreztem magamon.

Egyszerre csak fájdalmas nyöszörgésre lettem figyelmes. Egy kapusok sötétjéből két kis tüzgolyó világított felém. Majd elébem jött egy szálmáson sovány, elcsigázott kutyja. Amint ráemelt tekintetét, a hold fénye megvilágította szemét, melyből végtelen szomorúság áradt. Szorosan mellém simult, orrát mint pecsétet nyomta kezemhez. Ezzel meg volt kötve a szerződés, gazdájává avatott. Sok gyengédségre most nem futottam, éppen csak végigsimítottam fejét és már mentünk is tovább.

A városon kívül az országúton tankok dübörögtek el mellettünk, alakulatok jöttek-mentek. Fejtelenség, zürzavar, német szavak, szifkok és menetelés. Mindebből a kavargásból azonban semmit sem láttunk, csak füllünkkel érzeltük a körülöttünk zajló eseményeket mert hirtelen sűrű köd ereszkedett és nyúlós névves hidegségevel mindent beborított.

Miután a dolgok már nem tudtak mit kezdeni ezzel a köösszal és szégyellték, hogy ennyire elhanyagolták a rendfenntartását, már nem akartak tudni semmiről és rábörttyentették a ködöt erre a kútsza világra.

A dübörgés, a menetelő lábakkoppanása, a sáros latyak egyhangú cuppanása, a járadtság és éhség már a velőkig hatolt. Úgy éreztem, mely rárdzákat hasít bele egész valómba, kitörölhetetlenül ivódik minden porcikámba.

Már azt hittem két éjszaka ragadt egybe, amikor végre derengett és lassan szétoszlott a köd. Távolról a falu tornyulátszott. A kicsi fehér hűvek látára az erőnek, a reménynek már csak apró tartózkodásait összeszedve kicsit megnyugodtam. A vihenés gondolatára lecsukódott a szemem, elbóbiskoltam. Csak amikor a lábomig ért a szunnyaadás és megroggyantam, akkor ijedtem fel.

Furcsa hiányérzetem támadt. Körültekintettem mint aki elvesztett valamit. Valóban, a kutyja, aki egész éjjel velem menetelt, nem volt mellettem. Az országút szélén egy elhullott ló tetemét szaglászta, nyuglogatta. Rosszat sejtve kitálottam feléje, de hangom elnyelte a fülsiketítő durranás zajta. Megremegett a föld, ördöngyök hullottak. Valami láthatatlan erő mellbevágott. Mellettünk harckocsi dübörgött el, dübörgést túlharsogta a durva röhögés.

Fekete Istváné

Több mint 300 szocialista brigád versenyfelajánlása a pártkongresszus tiszteletére

A tröszt üzemekben mindegyik a szocialista brigádok voltak a kongresszusi versenyfelajánlás kezdeményezői. Lapzártáig 313 brigád 7668 fővel kapcsolódott be a versenybe.

Elsőként a Zobák-aknai Földes György munkacsapata jelentette be részvételi szándékát. Éves szinten 105 százalékos széntermelést, 950 társadalmi munkaórát ajánlottak fel. A tröszt legfiatalabb üzemében 65 szocialista brigád 1500 fővel indult el a kongresszusi versenyben. A legnagyobb üzemben, Kossuthbányán pénteken összevont

brigádgülésen döntöttek, hogy milyen versenypontokat fogadnak el 92 brigád 2400 dolgozója számára.

Béta-aknán a fejtési csapatok átlagban évi 105 százalékos termelésre tették vállalást. Szabolcs-bányán az idén 360 fővel növekedett a szocialista brigádmozgalomban résztvevők száma. A 49 brigád most dolgozta ki a felajánlás pontjait, a munkacsapatok külön-külön tartott gyűlésen döntöttek a vállalásokról. Vasas-bányán 14 brigád 500 fővel tűzte ki feladatát, hogy a pártkongresszus tiszteletére az eddiginél is magasabb szín-

ten teljesíti a hármas jelszót: „Szocialista módon dolgozni, tanulni, élni!”.

Pécsbányán 40 brigád 810 fővel kötött szocialista szerződést. A kongresszusi vállalásokra már jórészt megtartották a gyűléseket, s az eddigi felajánlások azt tükrözik, hogy minden fizikai, műszaki, szellemi dolgozó többlet akar tenni. A pécsújhegyi üzem 298 fővel jelentette be a kongresszusi versenyben való részvételét. A komlói karbantartó és a pécsi építési üzem párosversenyre lépett. A többi kisegítő üzemnél is kidolgozzák, illetve elfogadják a versenyfeltételeket.

A komlói MÉK 676 vagon árut értékesített

Szerdán ünnepi termelési tanácskozára jöttek össze a komlói MÉK-kirendeltség dolgozói. Domonkos János kirendeltségvezető ismertette a múlt esztendőben végzett munkát. Kiemelte, hogy a vállalat komlói részlege 111,7 százaléka teljesítette értékesítési tervét. A tervezett 608 vagon helyett 676 vagon árut hoztak forgalomba. A boltok közül az 509-es, az 501-es és az 507-es szaküzlet adott el legtöbb zöldséget és gyümöl-

csöt. Ezekben a boltokban a bevétel meghaladta az egymillió forintot.

A MÉK tavaly szervezettebben dolgozott, mint a korábbi esztendőben. Ezt mutatja a kimagasló tervteljesítés, s az, hogy 15,8 napnak megfelelő nyereségrészesedést fizettek. Szita Pál kereskedelmi felügyelő elismerését fejezte ki a kereskedelmi dolgozóknak. Igéretet tett, hogy a tanács a következő időben nagyobb segítséget nyújt. Kérte

a vállalatot, hogy továbbra is adjon megfelelő támogatást. Jogos igényként merül fel, hogy Komló lakossága az eddiginél is jobb ellátásban részesüljön.

A primőrúru (zöldhagyma, saláta, hónaposretek) már hetek óta kapható, s a vállalat a jövő hétre zöldpaprikát is ígér. Az Alkotmány utcában (Szilvásban) április első napjaiban nyitott új pavilon meglepően jó forgalmat bonyolított le.

Történelmi életképek

Egy a milliók közül

Ismerős a konyhának minden zuga, a papagájok ricsaja, a spórheriban pattogó tűz duruzsolása. Ismerem Mundi bácsi minden mozdulatát. Nem először ülünk a viaszosvázzal bevont asztal mellett, kergetve régi idők — hosszú évek által kifakított — emlékeit.

Egyenes derékkal ül a hokedlin (érdekes, nevetni vagy mosolyogni még soha nem láttam, pedig Manóval — a fiával — sok ostobaságot tartunk már fel előtte), körötte állandóan tevékenykedik Pinter néni, a 32 éves hú élet-társ. Rajmár bácsi, a házura, de a 80 százalék szilikózis, a nehezen, kapkodva szedett levegő, a gyámoltásra szoruló beteg helyzetét is rákényszeríti. Száját szelíd némasággal zárja össze és kérdésem nyomán hosszas gondolkodás után törti meg a csendet, pár mondat erejéig.

— 1908-ban születtem, 12 éves koromban kerültem az aknára és 14 éves voltam, amikor először éreztem fülemben a dugulást, amit az aknába zuhanó kas okozott. 11 éves voltam, amikor kitört a „márciusi forradalom”, — s ezzel már le is zárja életének ezt a szakaszát. Pedig tudom, hogy tollamra kívánczó események tarkítják a 47 év előtti évek homályát.

— Hát igen. Lövedéldzés! A 6-os gyalogezred katonái vágják a telefonárókat. Kérdezik: merre az akna? Ki akarják szabadítani a Károly-aknán fogva tartott bányászokat. Mi, gyerekek segítünk vinni a puskákat, löszeresládákat. Munkások és katonák egymás nyakába borultak. En akkor éreztem először, hogy ezek a mi katonáink. Az árulókat, tiszteket elfogták, végigkísérték a koloniatákon, ahol az asszonyok szidták és köpködtek őket. A Szent János-kútnál dördült el a nép itéletét végrehajtó sortűz. Aztán jöttek a „19-es bosnyákok”, leverték a forradalom gyenge hajtságát.

Szerb megszállás, csillás-munka, 60 százalékos bért, „barátság-fejtések”, (amelyek olyan alacsonyak voltak, hogy a műszakmester-bányamester, a művelés alatt egyszerű sem mászott keresztül rajta). Elbocsátás, majd 9 műszakos munkahét. Repülnek az évek. 1932-ben egy életre szóló eskü Pinter nénnel.

1935. Ehségstrájk a bányában. Ferencz, Mihály és Raj-

már a 3 Pinter-testvér együtt gubbaszt a IV. szint rakodóján. Nem lehet megélni abból a bérből, amit fizetnek. Kint lázasan tárgyal a szakszervezet. Ok ott lent az öregek és betegek kiküldik, a többiek pedig a végsőkig elszánva várják a csodát. Talán a jóllakottak megszánják a 3. napja éhez, egy kicsivel nagyobb darab kenyérről szedő bányászokat. A telitömtött gyomor, a hatalom birtoklásának élvezete, a mohó pénzéhség azonban dehogyan enged megérteni, mit érez az ember, aki előtt kilátástalanul tátony a jövő. A süggedőbe bátorságot öntenek az erősek. Aztán a járárt, deszkákon alvó, éhez test elgyöngyül, és végül szorul a már elfáradt csüggedtektől. Az egység nem teljes. Menekülni akarnak a kishitűek. Keménységre, szigorra van szükség. Nem szabad, hogy egyes embereknek juttatott (vagy csak ígért) hús, szának kenyérére kerüljön. Maradunk a végsőkig — szolt a döntés. Kettesével jártak hátára a bányamezőbe. nézték: nincs-e víz. Az aknába rakott csövek megakadályozták, hogy a kassal lezárjanak és erőszakkal kivigyék őket. Három nap, három éjjel hallgatták szívükkel asszonyaik, anyáik zokogását, akik az aknakapuba ültek, járárt, vöröses szemüket dörzsölve, — végtelen gyűlölettel; csend-örök, bányatulajdonosok, isten és az egész élet tránt. Fizetésemlést nem adunk! De ránk figyel a fél ország, és még utóbb kegyetlenség-gel vádolnak bennünket, hogy embereket hagyunk éhezni, esetleg meghalni. Igérni kell! Az nem kerül semmibe! A bányászok hitték, mert fáradtak és éhesek voltak. Becsapták őket, mégis ismét meg kellett fogni a csákányt, fejszét, mert: „... a nagy világon e kívül, nincsen számodra hely...”

Elvitték Bittner Alajost, a szociáldemokrata vezetőt, a jó barátot. Soha nem tért vissza.

— Bizony, az egy nehéz világ volt! Papírhádkban, fapapucsban jártunk a bányába. A salétromos víz úgy kímarta lábunkat... képzeld, egy-két embernek volt egy-egy rozstart biciklijé. Szabolcsról egyszer jött egy ember, Indián motorral. Az egész telep összefutott csodájára. — 1944-ben, a német megszállás

után, hadiüzem lettünk. Kellett a szén a német kohóba. Egyszer frittek mulatni a kocsmában, mi meg elkezdtük énekelni az Internacionálét. A rendőrség köntöttünk ki. Gyorsan pergetek az események. 1944. november 29-én egy kozák vágatot végig a telepen. December elején már mentünk dolgozni. Rendbeszedtük a bányát. Beléptem a pártba; 51-ben pártiskolára küldtek, hogy aztán falura menjek tanácselnöknek. Nem mentem. Én bányásznak vagyok csak jó. Hirtelen egy gondolat villan fel bennem. Nemrég olvastam Komlós János humoreszkjét a Népszabadságban. Kik kerülnek az újságba: híresek vagy hírhedtek, futballisták, színészek és még sokan mások olyanok, akik nagyon jók, vagy nagyon rosszak voltak.

1963-ban társadalmi munkáért a városi tanács arany emléklapoktétjét kapta. Nem tud tetlenül lenni, 200 négyzetölecs szőlőjében a dőltbarnára sült arccal dolgozgat, amely jól rejtegeti a beteg töd és szív gyengeségeit. Egész életét a családjának szentelte; Pesten, külföldön még soha nem járt. Pécsről mindössze négy esetben volt távol nyugdíjas korában üdülőn. Névtelen katoná, aki nélkül háború nem lehetne, névtelen bányász, aki nélkül egy gramm szén sem lenne, névtelen pártmunkás, aki nélkül soha semmi sem valósult volna meg. Hát most ő is újságba kerül, és nevet kap. Pinter Rajmár, 58 éves, nyugdíjas bányász. Fiatal korában, mikor nekifogott az életnek, mik voltak élete céljai, vágyai, tervelt?

— Nem volt arra mód, hogy tervezzek. Mások terveztek az életünk. Mindig egyszerű bányász akartam maradni, soha nem vágytam arra, hogy „főnök” legyek, semmilyen vonalon. Vágyam, fiamnak legyen egy autója, talán akkor én is megismerem egy kicsit az országot, meglátom Pestet.

Ő csak egy a sok millió névtelenből, akik mellett elszaladt az élet úgy, hogy vágyaik és ábrándjaik sem lehettek és akiknek köszönhetjük, hogy mi meg is valósíthatjuk őket.

Lombosi Jenő

Hatszáz dalos a II. pécsi kamarakórus fesztiválján

Április 16—18 között az ország 18 kamarakórusa — összesen hatszáz dalos — vesz részt Pécsen a kamarakórusok II. fesztiválján. Tíz kórus vidéki városokból, nyolc pedig Budapestről érkezik. A fesztivál négy hangverseny előadásra kerülő 117 kórusmű közül 54 mai magyar szerzők alkotása, ebből 14-nek a fesztiválra lesz az eredeti bemutatója.

A fesztivál produkciót a zsűri április 18-án értékelt. Ezen a napon lép majd pódiumra a Lahti-ból érkező — és versenyen kívül szereplő — ötven tagú férfikórus is. A finn várossal Pécs évek óta tart fenn — kulturális cserélőkapcsolatokban is megvalósuló testvéri kapcsolatokat.

Premizált anyaggazdálkodás

Zobák-akna a múlt évben mintegy 80 millió forint értékű olyan anyagot vásárolt, amelynek nagy része többször is felhasználható, s huzamosabb ideig üzemképes. Ennek ellenére már most kevés példát a tömlő, s a meglévő nagy része is rossz. A csapatok azért zúgolódnak, de nem gondolnak arra, hogy ők maguk is okai ennek. Jazbinsek Vilmos főmérnök — egy nemrég tartott értekezleten — ki-jelentette, hogy véleménye szerint két műszakban mintegy ezer méter használható, jó állapotban lévő tömlőt lehetne napszintre hozni, összeszedni a felhagyott vágatokból. De lehetne találni nagyobb értékű képviselő anyagokat is.

Mindezek alapján határozott úgy az üzemvezetőség, hogy megvalósítja a fentebb említett premizált anyaggazdálkodási rendszert. Mi ennek a lényege?

Elsősorban az, hogy mindegyik csapat úgynevezett kivételvezéslési anyagnyilvántartási könyvet kap. Ebbe kerül beírásra, hogy mikor, milyen számszámot vagy anyagot vételezett. Ezzel egyidejűleg minden számszámot kap, s a csapatok csak a maguknak kiadott számjelzésű számszámot használhatják. Ha valamelyik csapatnál idegen jelzésű számszámot találnak, azt visszaviszik a jogos tulajdonoshoz. Gondos felméréssel megállapítják a számszámok és anyagok használati idejét, s ezt a normát közlik a csapattal is. Ha a csapat az anyagnormán belül gazdálkodik (vagyis kevesebb anyagot használ fel) akkor jutalomban, prémiumban részesül. Ellenkező esetben (vagyis ha nagyobb a felhasználás az előírtnál és az engedélyezetté) akkor bizonyos levonást eszközöl az üzemvezetőség.

„A polgár búcsúzik?”

Remélem megbocsátja a Televízió, hogy jölsikerült irodalmi adása címét vettem kölcsön, annál inkább, mert — éppen nem véletlenül — kérdőjelet téve, homlokegyenest más hangsúlyt s ezzel együtt más ízt szeretnék adni itt e címmel. Az olvasó pedig elnézi talán, hogy e pár sor keretén belül a feudális Anglia és korunk apróhirdetés-rovatai közötti, meglehetősen távoli térben és időben kalandozva vezetem igénybe türelmét és figyelmét, hogy elgondolkodtassam kissé, miért épp ezt a címet választottam.

Ismert, hogy a társadalom fejlődése során a maga korában megjelenő polgárság — és benne a polgár — a hűbéri társadalomhoz mérve, bizonyos fokig haladónak, szinte forradalminak volt tekinthető. Tudományos elemeztetés helyett inkább egy sokak által nem ismert, s talán épp ezért érdeklődésre igényt tartó kultúr-történelmi szóval szeretném jellemezni azt a felemelkedő, majd zuhanó ívet, amely a polgár megjelenése és „búcsúzása” közötti történelmi időszakot benne és vele együtt pedig magát a polgárt talán jellemezti.

Amikor a hűbéres és nemesurak gyermeke mellett végre a polgár gyermeke is bejutott a tudást s ezzel a fej-

lődés biztosító egyetemekre, helyzete nem könnyű, inkább megalázó volt. A feudális Anglia egyetemének középkori anyakönyveiben a polgári származású diák neve mellé latinul bejegyezték a megjegyzést: „S. NOB.” (Sine nobilitate = Nemesség nélkül.) A társadalomban felfelé íveléssel megjelenő polgár mégis büszkén viselte a jelzőt, mert számára a hatalmat jelentő tudás megszerzését jelentette. S mivel köptatta ezt, mire történelmi pályája lefelé zuhant, a „búcsúzó” polgár? A ma is használt „Snob” (ejtsd: sznob) jelzővé, mellyel a nemesek a szokásait és viselkedésüket gőrcsően majmoló, egyre inkább „úrhatnám” polgárokat neveztek maguk között. A polgárt, aki első sorban már nem a tudást, de a rangot, címet, ruhát, modort majmolja, abban az ostoba hitben, hogy így lesz különb a nemesnél. Még ma is az olyan embert jellemezük és szóval, aki nagyképűen többnek akar látszani, mint ami valójában.

Ezek a gondolatok futottak át bennem a Televízió valóban igényes, múlt heti irodalmi adása közben, míg a század végi és e század eleji szépirodalmi, színpadi treme-

kek egy-egy részletének felvillantásával szinte tapintható meztelenségében mutatta be a polgárt. A polgárt, aki búcsúzik. Búcsúzik a kortól, a társadalomtól, hol emerváltan, érzélgős könnyeket hullatva, magát sajnálóan és megadóan, hol alattomos dühvel és gyűlölettel, önmagát és másokat marva és pusztítva, hogy végül is regény vagy színpadi figurává merevedve figyelmeztető emlék maradjon.

A polgár búcsúzik mondta a cím és igazolták a jelenetek meglevenített figurá. A polgár búcsúzik, mondtam magamban, míg adás végén kapcsolótam a televíziót.

Azután eltelt pár nap s a televízióban láthattam egy dokumentumfilmet „Néma tanúk” címmel. Nem század eleji volt. Napjainkban vették fel. Ismét pár nap múltán egy iskolai értekezleten vettem részt. Ez sem század végi volt. Mai. Ujabb pár nap s újságot olvasva egy másik iskola igazgatójával készített riport egyik mondata tűnt fel. Átfutottam az újságot, az utolsó oldalán levő házassági apróhirdetéseket is. Nem század eleiek voltak. Egy héttel ez előttiek. S akkor végérvényesen fel kellett tennem a kérdést. Vajon valóban búcsúzik a polgár? Vagy csak mutatja, miközben maga vagy szelleme óvatosan visszasettenkedik, hogy most már gondosan rej-

se magát, ám itt-ott mégis árulkodóan kandikáljon elő egy film, egy cikk, egy apróhirdetés sorai mögül? Tényleg búcsúzik?

A „Néma tanúk” dokumentumfilm azóta már eltelt főkönyvelőjének szinte beteges pontossággal vezetett családi pénztárkönyvét mutatja a TV-film. Precízen vezetve a külföldi utak haszná s beosztottjaitól visszazsarolt jutalomösszegek bevétel rovata. S minden ilyen „bevétel” előtt és után egy tétel: „Szent Antalnak 20 Ft.” majd: „100 Ft.” Am furcsa és árulkodó következetességgel az „üzlet” előtt mindig csak 20 Ft. van, 100 Ft csak utána. Ha megkérdeznéd, hogy vallásos volt-e, bizonyos, hogy határozott igitenlennel felelné. Pedig nem az volt. Messze volt atól. Csak egy sunyi kis áll-szent, kufár. Nem azért adott ő, mert tisztán és őszintén hitt. Nem! Ő csak az üzlet előtt adott, befektetésként s akkor is csak 20 forintig terjedt a hite és bizodalma. Polgár volt. A vallását is üzletnek vette. 100 forint csak a bevétel után járt. A látszólag kegyes adományok rubrikái mögül ott sunyít feléd a val-lásból is hazugságot aljasító polgár.

Az igazgató beszél az értekezleten. Eltűnődés, mi történt, hogy a tavalyi és nem említve a négy-öt év előttihez

viszonyítva ennyire csökkent idén a felvétellel jelentkezők száma. Időse nincs megfogalmazni. Felütöd pár nap múltán az újságot s egy másik technikum igazgatójával folytatott riportból megüti szemédet egy mondat. Számítottak a kevesebb jelentkezésre, hiszen a hír, hogy a technikum helyébe szakközépiskola elnevezéssel indul az iskola és az csak — s itt ezen a „csak”-on van a hangsúly — szakmunkásbizonyítványt ad érettségibizonyítvány helyett, befolyásolta a szülőket és diákokat. Nem az a fontos, hogy egyetemre úgysem mehet minden fiatal. Nem az a fontos, hogy egy szakma többit ér, mint egy bukdácsolva elért gyenge vagy közepes érettségi, amely semmi képességet nem ad s lassan egy rozoga íróasztalhoz sem elég szakképzettség nélkül. Nem az a fontos, hogy intelligens, értelmes, művelt szakmunkások kellenek. Mind-ez mellékes. Nem a tudás kell. A cím kell. „Csak” szakma? Nem! Papír kell, bővös papír, dokument, hogy a flacs-kám nem csak egy szakmunkás. A mi fiunknak „érettségi-ge van”. Igaz, hogy feljebb nem alkalmas, lustácska, butácska, s szakma és képzettség nélkül se fizikai se szellemi munkára nem jó, bár közel 20 éves. Jó, jó. Abban a szakmunkás középiskolában is középiskola van, de nincs ott

a végén a csodás érettségi szó! De a mi fiunk érettségizett! Mondja a szülő, panaszkolva a cikk, míg ott vigyorog ostobán és bambán a polgár. A polgár, aki nem a szaktudásért vállalja a S. NOB. jelzőt, hanem a sznobok ostobaságával bődületen nagyképűsödik az érettségi címéért.

S ott vigyorog rád a házassági hirdetések apró sorai mögül. Sokasodni akar, szaporodni, házasodni. Házasodni, ahogy sznobasághoz illik. Nem a szerelem, megértés, kölcsönös megbecsülés kell az ő házasságához. Olvasd a hirdetések: „Szólóm házam van”, pöffeszkedik. „Lakás előnyben”. Ez a házasság rugója és mércéje a polgárnál. S méltó marad önmagához. Olvasd csak tovább: „Jólszituált műszaki férfit keresek”. „Diplomás előnyben”, „Megismerkednék értelmiségi lánnyal”. Érted-e már? Lehetsz ostoba fajankó, csak műszaki légy és jólszituált. Lehetsz részeges, kártyás, csak legyen diplomád. Keltsz tehetne más ágyból, de értelmiségi lány légy! Nem Te keltsz! A pénz kell, a rangod kell, a címed kell! Ezt keresi a polgár. A polgár, aki megbújik a sorok között. Sőt, néha már nem is ő, talán csak sunyin visszalopakodó szelleme. Nem árt hát egyelőre kérdőjellel figyelni ezt a „búcsúzást”.

Dr. De György

HÚSVÉTI PIROS TOJÁS

Az Antal-brigád a stúdióban

Április 10-én, vasárnap este hallhatjuk ezt a műsort, a pécsi rádióban, amelynek hangfelvételéről ez az összeállításunk készült.

Átlagos életkora 33 év; nős 15, nőtlen 2.

Húsz évtől 50 éves korig újszólván mindenféle életkorú ember megtalálható ebben a brigádban.

Húsvét vasárnap este pedig a pécsi rádió stúdiójában is hallhatjuk ezeket az Antal-féle szocialista brigád tagjaitól.

Ez a brigád a TH-rabló brigád; a TH-gyűrők, bilincsek és csavarok összegyűjtése, „kl-rablása, visszarablása” a feladata.

A brigád 5 millió 109 ezer forint értékű vasat és 33 ezer forint értékű felhasználható faanyagot rabolt vissza a földgyomrából.

1964-ben alakultunk 14 fővel, de ma már 17 tagunk van. Névsort is olvasunk? — Rendben van: *Pollák István, Schwarcz Károly, Marosi Róbert, Szilassy Endre, Banó József, mint patronáló, Kiss elvtárs, Gothárd Imre, Szemlits Tibor, Szegeő Sándor, Horváth János, Buzási elvtárs, Mészáros Sándor, Pálfi Ferenc, Benkő Sándor, Szemlits Tibor, — és végül magam: Antal Pál brigádvezető.*

Mindezeket Antal elvtárs mondta el a mikrofon előtt. Szerényen, — de annak a tudatában, hogy fontos szerepet tölt be ez a brigád a tröszt életében. Különösen fontos szerepe van az üzemben Istvánaknán, ahol dolgozik minden tagja. *Stier József* elvtárs, a tröszt pártbizottság titkára és *Börzsei György* területi főmérnök mosolyogva figyeli a közönség soraiból a mikrofon elé hívott bányászokat. Nem csak a brigád hanem ők is most vesznek részt először ilyen rádiószereplésen. Érdekes az élmény, szép és jó maga az ötlet is —, mondja *Stier* elvtárs — hiszen ez is a brigád munkájának erkölcsi elismerését jelenti.

A rádióhoz elhozták a brigádnaplót is. Ebben minden benne van. A brigád alakulásától napjainkig minden, ami életével, munkájával, művelődésével összefügg. Pontosan vezetett, precíz munka. Külalakja is méltó a szocialista brigádhoz. Díszesen rajzolt első oldalak, piros bőrbe kötve az egész napló. És ez már a harmadik a két év alatt. Az előző kettő már betelt.

Szinte történelemkönyv már ez a három brigádnapló.

— A mai estét beleírja? — kérdezi a riportert. Kovács Imre a napló vezetőjét.

— Feltétlenül beleírom — hangzik a válasz.

— Ez lesz a legszebb elismerése a riporterek munkájának — mondja Kovács Imre.

Folytatódik a műsoros brigádgyűlés: szép piros tojást kap ajándékba a napló vezetője, Szécsavarja és előbukkan a tartalma: két szem cukorka van ebben is és egy papírlap. A papírlapon ez áll: „*Marcis Demeter magyarjátékos énekel, kíséri Dörömböző Géza népi zenekara.*” És máris a dobogón áll a művész; felcsendül a dal: „*Egy rózsafán megszámláltam száz rózsát...*”

A közönség figyel, — egy része mégsem a dalt hallgatja, mert közben kiosztották a szellemi totó szelvényeit is, azt töltögetik szorgalmasan. Még szerencse, hogy a dal akkor is szárnyal, azt akkor is hallani lehet, ha ceruza van az ember kezében. A taps pedig óriási; a végén. Az ilyen tetszésnyilvánítást szoktuk tapsviharnak mondani.

És sorban, végig, mindegyik művész nagy sikert arat.

Marcis Demeter, Péter Gizi, Károlyi Stefi, Mendelényi Vilmos, Mester István, Várady Szabolcs, Dörömböző Géza zenekara egyaránt. Mindnyájan jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy ez a műsor nagyszerűen sikerüljön — emberi, személyes baráti kapcsolatok megteremtésére pedig kitűnő alkalom volt ez a rádiószereplés. A művészek és a bányászok kapcsolatai ezzel is erősödtek.

Szöveg: Gyevi Károly

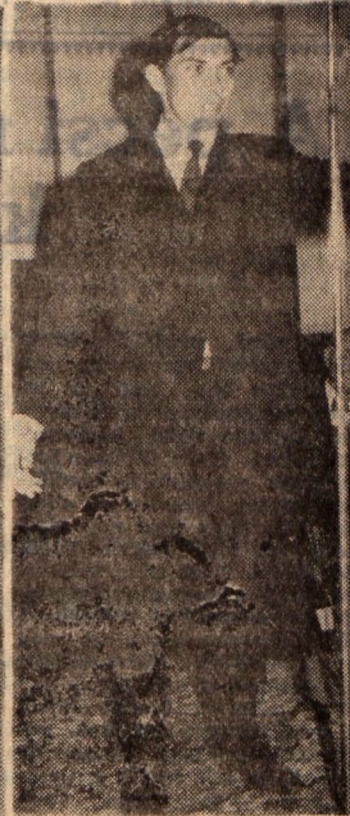
Foto: Császár Zoltán

Károlyi Stefi és Mester István operett-részletet énekel

Péter Gizi vidám dalával nagy sikert aratott

Mendelényi Vilmos népszerű dalokat adott elő a műsorban

Várady Szabolcs egy klasszikus, nagyon szellemes szonettet művelve szórakoztatta a brigádgyűlést

Marcis Demeter magyarjátékos énekel, kíséri Dörömböző Géza népi zenekara

Antal Pál, a brigádvezető

Antal Pál brigádvezető felesége (jobbról) és a riportert: Nógrádi Erzsébet a mikrofon előtt

Stier József (középen) a riporterek — Nógrádi Erzsébet és Kovács Imre — kérdéseinek keretében, amint köszönetet mond az érdekes műsorért

A műsor közönsége. Jobbról a második: Banó József, a brigád műszaki patronusa

Érdekességek, furesaságok

NEMZETKÖZI LAKÁSKIALLÍTÁS

Az első nemzetközi lakás- és városrendezési kiállítást Párizs környékén, a Porte de Versailles környékén rendezik meg 40 000 négyzetméter területen június 20 és július 3 között. A kiállítás célja kihangsúlyozni, mennyire fontos az otthon a mai ember életében és milyen hatásos megoldások léteznek a modern életkörülmények között.

925 MEDVÉT LÓTT EGY SZOVJET VADÁSZ

Stjepan Ivanovics Usakov kamsatkai vadász eddigi pályafutása során 925 medvét ejtett el; az első már tízéves korában. A mesterlovászról jellemző, hogy száz lépés távolságról máig is eltalál egy ötköpekjás érmét, noha már 58 esztendő.

A MEGBILINCSOLT FÉRJ

Az egyik Buenos Aires-i bírósághoz valókereset érkezett egy Carlos Nova nevű férfitől.

A valókeresetből kiderült, hogy Carlos Nova és felesége, Juanita már hosszú évek óta állandóan veszekedtek egymással. A veszekedésnek az volt az oka, hogy a férj nagyon szerette a futballt. Végül Juanita, hogy férje ne mehessen el a stadionba — összeláncolta az alvó férj lábát. Carlos Nova azonban nem jutott el a mérkőzésre. Másnapra azonban kiszabadította magát a bilincsből és nyomban a bíróságra indult, hogy széttepje házassága kötelekeit is.

Ne lopjon a férje!

— Rendőrségi levél —

A Mecseki Bányász 1966. február 16-i (IV. évfolyam 7. száma) „Lopjon a férjem is?” címmel Fekete Gyuláné Pécs, Borbála-telep 47. szám alatti lakos levelét közli.

A közölt levél tartalma szükségessé teszi, hogy erre a rendőrség is válaszoljon és ez a válasz további tájékoztatásul szolgáljon a hetilap olvasóinak.

— Meg kell állapítanunk, hogy Fekete Gyuláné felháborodása jogos és valamenynyire erre illetékes szervnek igen komolyan kell venni azt a bírálatot, amely a közös öltözőkben elkövetett sorozatos lopásokkal kapcsolatos. A ruházati cikkek ellopása nyilvánvalóan zaklatja a dolgozókat és emellett, amint a levél írója — helyesen — meg-

jegyzi, megismétlődő, komoly anyagi kihatásai is vannak.

Feltétlen figyelemre méltó a levél írójának tárgyilagossága, mert nemcsak a munkavállalók — és közöttük férje — ruházati cikkeinek ellopása miatt emel szót, de kifogásolja a gondatlanságot a társadalmi tulajdon megőrzésével kapcsolatban is.

„Nemegyszer autóbusszon hallottam, hogy nincs otthon ja, hát visz haza. Mégcsak nem is csodálkozik rajta senki. Azt hiszem már ideje volna valamilyen formában véget vetni ennek az állapotnak” — írja Fekete Gyuláné. Igaza van! Az illetékes vezetőnek fel kell erre figyelni, mert a csekélyebb súlyú bűnelkövetés is sérti az állampolgárok igazságérzetét és károsítja a társadalmi tulajdon.

Ezzel párhuzamosan mi is nyomatékosan megjegyezzük, ne lopjon a férje! Súlyos jelentése időben az arra illetékes munkavezetőknek és a rendőrségnek.

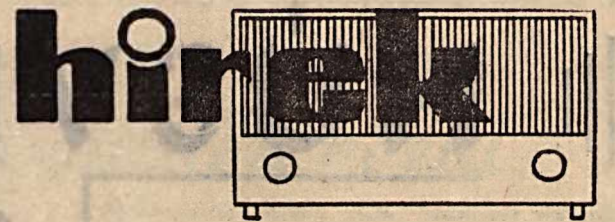
Véleményünk szerint Fekete Gyuláné levele akkor tájékoztató tárgyilagossá, ha az ilyen ügyekben végzett rendőrségi eljárás egy példáját is ismertetjük.

Svandtner János 30 éves csillás, Pécs, Engels út 265. sz. alatti lakos 1964. december 1. napjától dolgozott a Széchenyi-aknában. 1966. január 7-én, a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, mert munkahelyén dolgozó társai sérelmére összesen 27 esetben követett el lopást, a közös öltözőben. A károsultak között van Fekete Gyula is.

Ismeretes, hogy az elkövetett bűncselekmények gyors felderítéséhez sok segítséget adhatnak a károsultak, ha időben feljelentik az elkövetett bűncselekményt, illetve az illetékes munkahelyi vezetőket gyors értesítést adnak dolgozóik panaszáról a rendőrségnek.

A dolgozókkal való közös összefogással meg lehet előzni az ilyen cselekményeket és mindazokat, amelyekről Fekete Gyuláné igen helyesen, figyelemre méltóan ír levelében.

Baranya megyei
Rendőrfőkapitányság

— A VÉRADÓ JELVÉNY

arany fokozatát kapták kiváló, térítésmentes véradásért a komlói Kossuth bánya szenes körleténél 36-an. Ezüst jelvényt 26-an kaptak a szenes körlet dolgozói közül. Az április 3-án rendezett ünnepélyes jelvénykiosztáson a véradó állomás képviselői adták át a jelvényeket a kitüntetett véradóknak.

— FELÉRE CSÜKKENT a kokszelektálás a nyers domlomit égetési technológiájának megváltoztatásával az Ózdi Kohászati Üzemekben, s ennek eredményeként több mint egymillió forint értékű import kokszt takarítanak meg évente.

— NEMZETKÖZI geológiai kongresszus kezdődött szerdán Pécsen, a Magyar Tudományos Akadémia föld és bányászati tudományok osztályának rendezésében. A négynapos szekció-ülésem a hazai tudósok közül bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, román és szovjet szakemberek is részt vesznek.

— ELISMERŐ OKLEVELET kapott két komlói népi ellenőr a Központi Népi Ellenőrzési Bizottságtól. Évek óta végzett kiemelkedő munkáért Hoffer Gyula és Marton László érdemelte ki az oklevelet.

— ÜLÉST TARTOTT április 7-én, a NEB Komló városi elnöksége. Az elnök beszámolóban hat közérdekű bejelentés vizsgálatáról tájékoztatta a résztvevőket. Ezt követően a sportcélokra fordított eszközök felhasználása témájú összefoglaló jelentést vitatták meg. Az MTS komló városi tanácsának munkáját értékelték, majd a Komló Bányász és a Helyiipari sportklub tevékenységét érintette a vizsgálat.

— A RIJEKAI KIKÖTŐ átmenőforgalma. Növekszik a rijekai kikötő átmenőforgalma. Az elmúlt két és fél hónap alatt a kikötőben összesen 1 062 000 tonna árut raktak át, 250 000 tonnával többet, mint a rekordnak számító tavalyi esztendő megfelelő időszakában. Különösen gyorsan növekszik a Duna menti országokba irányuló forgalom.

— A TOTÓ LOTTÓ kirozdeltéségek közül a komlói csoport végzett az első helyen. A komlói fogadók tavalyi több mint 1,1 millió szelvényt vásároltak. Ebből valamivel kevesebbet mint felét a posta hozta forgalomba. A kifizetendő összeg totó-nyereménye 199 ezer forint, a lottó-nyeremény pedig 1,4 millió forint.

Az év végére üzembe helyezik a diagonális légaknát

A tervek szerint még ebben az évben rályukasztanak a zobáki diagonális légaknára, s ebben az esetben jelentősen javul majd Zobák-akna szellőztetése. Ezzel egyidejűleg csökkenni kell a légsebességnek is, ami a munkások egészségét szolgálja. A felmérések szerint Zobák-akna I-es és II-es szintje között mintegy 10–12 évre elegendő szénmennyiség van — maximális kihordás mellett. Ez egyben azt is jelenti, hogy 6–8 éven belül Zobák a tröszt

legnagyobb üzemévé fejlődhet, amihez az adottságok (szénvagyon, munkaerő, technika) nagyrészt már most adóztak.

Jelenleg is kísérletek folynak a gyalus fejtési mód alkalmazására. Az elképzelések szerint még ebben a hónapban kipróbálják a szénvagylót — aminek beépítése már korábban megkezdődött — s ha bevállal, akkor az idén mintegy 60 ezer tonna szén már ilyen módszerrel szeretnék kitermelni.

A pécsi munkásmozgalom kialakulása

V.

A pécsi szociáldemokrata pártszervezet vezetősége nem nyugodott bele, hogy ne legyen egy legális szervük, melynek keretén belül tevékenykedhetnek. Ezért titokban összejötték megbízható szociáldemokraták lakásain és elhatározták, hogy más név alatt kérjék egy munkásélet engedélyezését. Több mint valószínű, hogy a Magyarországi Szociáldemokrata Párt javaslatára 1891 tavaszán alakult meg a munkásokörök. Kovácsháza a hatóságok engedélyezték egy munkáskört működni. Ebből a szociáldemokraták arra következtettek, hogy Pécsen is fogják engedélyezni a munkáskör tevékenységét. 1891. május 31-én a szociáldemokrata pártvezetőség kérelmmel fordult a városi tanácshoz, hogy engedélyezzék a Pécsi Munkáskör működését.

A helyi hatóságok tisztviselőinek nem volt nehéz rájönni arra, hogy a Pécsi Munkáskör engedélyezését ugyanazok a szociáldemokraták kérik, akik annak idején a „Pécsi Munkások Általános Önkéntes Egyesületét”. A pécsi rendőrfőkapitány a városi tanácshoz írt jelentésében megállapította: „... Meggyőződésem szerint az alakuló munkáskör azon alakban, mint tervezve van... nem... alkalmas... károsnak tekinthetem, mert a munkások... az életveszélyes táborában leszenek kénytelen sorakozni... ennek eredménye... jól tudjuk legjobb kinövésében a szocializmus...”

A pécsi főispán hasonló hangnemben írta a belügyminiszterhez: „... Részemről nem pártolhatom ezen munkáskör alakulását, nem pártolhatom pedig azért, mert itt már elég munkásélet létezik, melynek tagjai anyagi támogatásban részesülnek, s minden minden munkás családj már is tagja ily egyesületnek... egy oly egyesületnek a létezése, melynek célja: tagjai-

ak felvilágosítása a jelen körülmények között nemcsak hogy előnyösnek nem találhatom, de határozottan károsnak kell jeleznem...”

De amíg az akták ide-oda mentek, a szociáldemokrata pártszervezet újból friss levegőhöz jutott és megvolt a lehetőség a legális munka folytatására. Ezt eredményesen kihasználta, az üzemekben, kézműves műhelyekben folytattak agitációs munkát, vasárnapokon a város szélein levő vendéglőkben, de különösen az üszögi erdőben levő kisvendéglőkben rögtönzött gyűléseket tartottak, ahol nyíltan támadták a vállalkozókat, azok garázdálkodásait és hirdették a párt politikáját, ostromolták az Osztrák—Magyar monarchiát.

A pártszervezet vezetősége első ízben indított frontális támadást a helyi urakkal szemben és harcolt a tömeges megnyerésért. A munkás fillérekből összegyűjtött pénz részéből röplapokat nyomtattak, amelyek leleplezték a munkásokkal szemben tanúsított embertelenséget, és a kisiparosokkal szemben irányuló elnyomó politikát, nem utolsósorban az államapparátusban dolgozó tisztviselők nyomorúságos életét is ecsetelték. A szociáldemokrata pártszervezet tagsága aránylag elég rövid idő alatt meghalagta az 1000 főt, de a párttal szimpatizáló tömegek száma több volt mint 2000.

A városi hatóságok képviselői utasították a pécsi rendőrfőkapitányságot, hogy ellensúlyozza a szociáldemokraták tevékenységét. Számolja föl a gyűléseket és retorziót alkalmazza a vezetőkkel szemben.

A pécsi szociáldemokrata pártszervezet rendesi sorait

A pécsi szociáldemokrata pártszervezet a hatóságok hivatalosan nem ismerlek el,

A rendőrség állandó ellenőrzés alatt tartotta a pécsi vendéglőket és az engedély nélküli megtartott gyűlések szónokait letartóztatták, az agitátoroktól elkobozták a párt lapját, röplapjait, propagandaanyagait és több esetben lefoglalták a postán a munkásfilléreket, amelyet a szociáldemokraták a Magyarországi Szociáldemokrata Párt központjához küldtek.

A pécsi rendőrfőkapitány utasította a Pécsi Munkáskör vezetőit, hogy amíg a belügyminiszter az egyeslet működését nem engedélyezi, nem csinálhatnak semmit. Ugyanakkor sürgető levelet küldött a Belügyminisztériumba, amelyben kéri a Pécsi Munkáskör engedélyezésének elutasítását. „... A kérdéses munkáskör eszméje az első munkásbetegsegélyező egyesületből indult ki, amely egyeslet... Oly irányban óhajt működni, mint amilyen még nem létezik, mely esetben pedig felelősséget érte nem vállalhatnék... Van Pécsen elég alkalom és eszköz arra, hogy bármely alacsony műveltségű ember magát tovább képezhesse, — így tehát ily bizonytalan irányban működő óhajító kör létesítése felesleges...”

A pécsi államigazgatási szervek javaslatára 1892. augusztus 11-én a belügyminiszter véglegesen elutasította a Pécsi Munkáskör engedélyezését. Ezzel lezárult a pécsi szociáldemokrata pártszervezet harcának első szakasza egy olyan legális munkásszervezetért, amely lehetőséget biztosított volna a pécsi szociáldemokrata pártszervezetnek az aktívabb és eredményesebb munkára.

ezért a pártszervezet szükségmegoldásként választotta az illegális munkát. A pártvezetőség

egy részében törést okozott a sikertelenség, egymást vádolták, mert nem alakulhatott meg a szociáldemokraták legális szervezete. Ez megtörténhetett, mert a szociáldemokrata pártvezetőség nem számolt eléggé a helyi körülményekkel, a burzsoázia tudatosságával, felkészültségével és terveivel. Sajnos az elszemélt kudar után sem tudták felismerni a helyes utat, igen sokáig bizonytalankodtak.

A pártvezetés kettészakadt. Kialakult két frakciós csoport, az egyik a Magyarországi Szociáldemokrata Párt 1890-es programja alapján kívánt dolgozni, a másik az uralkodó osztállyal való békes meggyezés politikáját hirdette. Az opportunista frakciós csoport alapvető fogyatékossága abban rejlik, hogy hosszú éveken keresztül az „Első Pécsi Munkás Beteg és Rotkantak Egyesületé”-ben, mint tisztviselők dolgoztak, vagy önálló kézműves mesterek voltak. Ez az opportunizmus a 80-as évek után fajult el és fejlődött a pécsi szociáldemokrata pártszervezet megalakulásáig. Az opportunista csoport nem volt a harcoló tömeg vezetője, ez hátrányt jelentett, mert ez a vezető réteg kívül rekedt a pécsi munkások mozgalmából. Az opportunista vonalat képviselők nem értették egyet a forradalmi szocializmussal, elhanyagolták a szociáldemokraták helyi pártszervezetének megalakítását. A munkások harcait részletharcokra korlátozták. Elvetették a nemzetközi munkásmozgalommal való szoros kapcsolatot. A magyar munkásmozgalom a munkárisztokráciát értették. Az opportunisták elvi bázisa zavaros, tisztázatlan volt és ez lehetőséget nyújtott arra, hogy a munkásoktól elszakadjanak a munkásoktól. A munkások harcait leszerelik. Hirdették, hogy a munkásoktól elszakadjanak a munkásoktól. Hirdették, hogy a munkásoktól elszakadjanak a munkásoktól. Hirdették, hogy a munkásoktól elszakadjanak a munkásoktól.

két gyakoroltak az opportunista politikájára felett. A tömegekkel a kapcsolatuk szélesebb, de nem terjedt ki az egész munkásmozgályra. Hirdették a pártnak mint politikai szervezetnek elsőbbségét, de a pártszervezetben végzett politikai munka a szakszervezet politikai munkától nem sokban tért el. A legfontosabb hiba a párt szerepének sorsdöntő kérdése körül alakult ki. A forradalmi szociáldemokraták elképzelésében egy szakszervezeti keretű között működő általános munkásélet megalakítása elegendő a pártszervezet létezéséhez, amely pártszervezetnek az a feladata, hogy a különböző szakmunkás egyesletekben dolgozó legkiválóbb szociáldemokratákat összehívja tanácskozássokra. Ezek az üléseken döntöttek a pártszervezet gazdasági és politikai feladatainak végrehajtásáról.

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt Központi Vezetősége közvetlenül bekapcsolódott a pécsi pártszervezetben lévő szervezeti, ideológiai és politikai vitákba. Ez nem segítette elő a kibontakozást, bizonyos vonatkozásokban akadályozta az előrehaladást. A Központi Vezetőség opportunista képviselői jó talajra találtak a pécsi szociáldemokrata opportunista személynében. Az Engelmann Pál vezette forradalmi szociáldemokratákkal elsősorban a gyárakban és a kézműves műhelyekben dolgozó szociáldemokraták szimpatizáltak. Amíg az opportunizmus képviselői harcoltak az önálló pártszervezet további szükségessége ellen és a helyi hatalmassal való meggyezésre törekedtek, addig a forradalmiból szociáldemokraták a pártszervezet kiépítése mellett foglaltak állást és követelték, hogy a kompromittált pártvezetőség egyes tagjai vonuljanak vissza és a mozgalom vezető funkcióinak betöltésétől tartózkodjanak.

A kialakult politikai helyzet bántólag hatott a pártszervezet életére. A pártszervezet a megsemmisülés veszélye fe-

nyegette, igen sokan látva a veszekedést, civakodást, háttárgyúkat a pártnak, csökkent a párt lapja előfizetőinek száma, anyagilag sem támogatták a pártot. Ez a helyzet több hónapra keresztül uralta a politikai életet. A régi tapasztalt pártvezetők közül egyesek megsértődtek, nem dolgoztak, hallgatásukkal nagy mértékben akadályozták a politikai munkát.

A marxizmushoz közel álló szociáldemokraták a kézműves iparosok segédje, a gyárakban dolgozó munkások, bányászok voltak azok, akik megértették, hogy ez a helyzet nem tartható fenn, hogy nem egymás ellen kell harcolni, hanem minden szociáldemokrata munkásnak össze kell fognia, alkalmazkodnia kell a megváltozott körülményekhez és meg kell kezdeni a pártépítő munkát, elszigetelve a kispolgári befolyás alatt lévő szociáldemokratákat. „... Ez a helyes magatartás, az ember ne kapálozzék az ellenség ütése alatt, ne vonítson és szűköljön és mentegetőzzék dadogva, hogy nem akart semmi rosszat, mint még mindig oly sokan teszik. Vissza kell vágni minden egyes ellenséges csapásra kétszer, háromszor. Ez volt ezektől fogva a taktikánk, és azt hiszem, mostanáig időbekevesebb még minden ellenfelünket legyűrtük...”

A forradalmi nézeteket valószínűleg szociáldemokratáknak nagy nehézségekkel kellett megküzdniük, noha a Magyarországi Szociáldemokrata Pártkongresszus 1890-es programját hangsúlyozták, de az elméleti képzettség hiánya akadályozta a politikai munkát. Meg kellett még küzdeni a pártban belül lévő oportunista tendenciákkal és ki kellett védeni szinte naponként az uralkodó osztály kíméletlen támadásait.

(Folytatása következik)

Dr. Gungl Ferenc

Bemutatjuk Földes György brigádját és a brigádvezetőt

Földes György **Öbbszörös szocialista** címmel kitüntetett **Zobák-akna szenes-brigádja** április 3-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel brigádértekezletet tartott Komlón, a Május 1 Művelődési Ház kiselőadó termében.

E néhány sor nem mond többet a kivállallóknak, mint egy szokványos, naponta megjelenő hír. A brigád életében mégis jelentős eseményként kell értékelni — s így is értékelte az a csaknem félszáz résztvevő, aki jelen volt.

Földes György neve nem ismeretlen a mecseki szénmedencében. Hosszú éveik III-as aknán dolgozott a csapatával, míg aztán átkérték magukat Zobákra.

A csapatvezető, Földes György beszámolója nem volt hosszú, inkább a lényegre szorított. Elmondta, hogy a brigád nagyszerűen megállja helyét a termelésben, a társadalmi munkában, a tanulásban sincs nagy probléma, hanem a biztonsággal...! Az első negyedéves tizenhárom szénvedtek sérülést, s ebből kilenc elég hosszú ideig volt láppénzen. Sajnos, a magas baleseti mutatószám üzemi "sajátosság". Ezzel kapcsolatban Jazbinszék Vilmos főmérnök elmondta, hogy a tavalyi eredmények és az idei, első negyedévi teljesítmények alapján

ismét esélyesek lennének az üzemek közötti verseny első helyére, azonban éppen a baleset az, ami majd megfosztja őket ettől a kitüntetésétől.

S nemcsak a kitüntetést, hanem az azzal járó 35—40 ezer forintot is elvesztik. Úgy néz ki, hiába teljesítették a mennyiségi, az összüzemi, az önköltségi, a minőségi mutatókat, megintcsak a sok baleset miatt kerülnek majd hátrányba.

Beszélt a brigádvezető a munkafegyelméről is. Elmondta, hogy még mindig előfordulnak igazolatlan hiányzások fizetések napján a fizetési napokon. Az első negyedévesben több brigádtag hiányzott egy-három napot, sőt, olyan eset is volt, hogy valaki részesség miatt nem mehetett műszakra. Ez nemcsak az egyénre és az üzemre nézve kellemlen, de rendkívül rossz hatással van a brigádra és az egész szocialista brigádmozgalomra is. Találón jegezte meg Kerényi József Zobák-akna szakszervezeti bizottságának titkára, hogy bizony egyes brigádtagok — a brigádértekezlet után még bebetérnek az italtalokba, vendéglőbe, megisznak jelentős mennyiségű szeszt, aztán otthon veszekednek a feleségükkel, megverik a gyerekeket, satöbbi. S feltette a kérdést: vajon milyen véleménye lesz ezek után a szocialista brigádmozgalomról, a szocialista brigádértekezletekről a feleségnek?

— Ha egy üzemi dolgozó hétköznap vagy vasárnap részegen megy végig a Kossuth Lajos utcán, akkor az emberek azt mondják: na, megint Zobák-akna! — mondotta az szb-titkár, majd így folytatta: — Pedig nincs igazuk! Nem Zobák-akna megy négykézláb az utcán, hanem X. Y., aki csak egy az üzem csaknem kétezer dolgozója közül. Az emberek szeretnek általánosítani éppen ezért különös gonddal kell örködni mindenkinek az üzem jó hírévére. Zobák-akna ma már elérkezett odáig, hogy termelésben az elsők között van, minőségre kifogástalan szén ad, kiforrott tőzsgárdával rendelkezik, neve van, mégpedig nem is akármilyen; mindez megköveteli a még jobb munkát, a még összeforrottabb tevékenységet — minden vonatkozásban.

A brigádértekezlet további részében a dolgozók mondták el észrevételeiket.

Strin Richard az anyagellátás nehézségeiről beszélt. Mini mondtotta, a réselőgépek nagyon rosszak, a tömlők sem zárnak jól, sokszor alig viszik a gépet. Különösen a hónap vége felé nehéz a munka.

Kráncz János frontmester arról beszélt, hogy a csapat egy évvel ezelőtti vételezett tömlőt, nem csoda, ha azok elhasználódtak. Ami a réselőgépeket illeti, ha rosszak, ki kell vinni és megjavíttatni. A csapathoz beosztott lakatosokról szólna megemlíttette, hogy azok nagyban segítik a brigád folyamatos munkáját, de azért akad köztük is olyan, aki nem szívesen dolgozik. Példaként elmondta, hogy egyszer alva találta a lakost, s emiatt fél niuszakjuk esett ki.

Tóth János az iszapra panaszkodott. Kifogásolta, hogy helyenként három-négy centi-

méterrel magasabban áll az iszap, mint a sín, s emiatt nagyon nehéz az anyagbekerítés.

Rocskár Bálint párttitkár — felszólalásában — elmondta, hogy Zobák-akna szenes körlete április 1-gyel benevezett a szocialista körlet címert lölyő versenybe. A feltételek között a balesetek jelentős csökkentése, az igazolatlan hiányzások megszüntetése szerepel.

A pártbizottság titkára köszönetét fejezte ki a pártvezetőség nevében is a brigádnak azért a munkáért, amit eddig végeztek. Dicsérológ szöveg Földes György csapatvezetőről, de hozzá tette, hogy a jövőben még többet kell foglalkoznia a brigádtagok üzemi

kívüli életével, jobban meg kell ismerni azok magánéletét, egyéni problémáit, mert csak így lehet még szorosabbra fűzni a barátságot, így lehet egy-egy forrasztani a kollektívát.

Jankai Béla megköszönte a Földes-brigádnak, hogy meghívták erre az értekezletre. Elmondta, hogy öt egészségi okok miatt helyezték el a Földes csapatból, de kérte, hogy felgyógyulása után ismét tagja lehessen a kollektívának.

Jazbinszék Vilmos főmérnök és Földes György brigádvezető válaszolt a felszólalásokra, majd befejezésüként arra kérték a jelenlevőket, hogy az idei évben még megfeszítetebb erővel munkálkodjanak a terv teljesítéséért, a szocialista körlet cím elnyeréséért.

A húszéves munka koronája

gozni, lehet eredményeket produkálni, s hogy az igazi bányász nem a múltbéli rossz emlékek, hanem mindig a jelen és egy kicsit a jövő munkakörülmények szerint itéli meg az üzemet. Az persze más kérdés, s ha Földes György nem is mondja ki, de Zobák-akna vezetője is, a dolgozók is jól tudják, mit jelent akkor, a teljes káosz hátán egy jól szervezett, összekapott, beleváló kollektíva megjelenése. Kétségtelenül ez is közrejátszott abban, hogy az oly szerencsétlenül induló üzemet ma már a tröszt legjobbjai között emlegetik.

— Mi történt aztán?

— Mi történt? Kaptunk egy szép fejtest. Alighogy kialakítottuk magunknak, elkezdődött az ikerpásztás művelést, s már-már elértek volna azt a teljesítményt, amit célul tűztünk ki, akkor beütött a tűz. Ez hatvanöt januárjában volt. Fejtés nélkül maradtunk, elővájásokba telepítettük bennünket. És csináltunk magunknak egy új fejtest, a tizes telepen. Azóta is ott dolgozunk és most már senki sem kérdezi, miért kellett nekünk Zobák.

— Pedig de sok álmatlan éjszakánk volt! — jegyzi meg csendesen a felesége.

— S megérte?

— Meg! Megérte! — válaszolnak mindketten, s valószínű a legutóbbi napok eseményeire gondolnak. A táviratra, amellyel Földes Györgyöt a parlamentbe invitálták, s az utazás előtti — ezúttal az örömtől, a boldogságtól álmatlan — éjszakára. Aztán azokra a felemelő percekre, amikor az ország vezetői köszön-

tették a kitüntetetteket, közöttük őt, a Munkaérdemrend arany fokozatának újdonsült tulajdonosát.

— Most voltam harmadszor a parlamentben. Korábban megkaptam már a Szocialista munkáért Érdemremet, és a Munkaérdemrem ezüst fokozatát — a vitrinben sorakoznak egymás mellett a kitüntetések. — Most ezzel elértem az eddigi legmagasabb megtisztelést, ez a korona a húsz éves bányászokodáson...

— Húsz éve bányász? Most hány éves?

— Harmincnégy.

— Korán kezdte.

— Korán — és mosolyog.

— De nálunk ez már hagyomány. Bányász volt az apám is, a nagyapám is...

— És képzelje — szól közbe Földesné — a két fiam is bányász akar lenni. A kisebb most ötödik éves. Amikor a férjem mondta, hogy estére jön hozzánk egy újságíró, azt mondja: ha felnő, ő is bányász lesz és amikor kitüntetik, majd róla is írnak az újságban.

— A brigád mit szölt a kitüntetéshez?

— Ó, már vasárnap brigádértekezletünk volt. Mindenki gratulált és velem együtt örült. Hiszen tudják ők valamennyien, hogy ez a kitüntetés nem csak nekem szól. Ebben az ő munkájuk elismerése is benne van.

Beszélgünk tovább. Szóba jön ez is, az is. A magánélet, a társadalmi munka — hiszen Földes György a tröszt pártbizottságnak és a megyei tanácsnak is tagja —, a brigád eredményei, apróbb gondok, szóval minden, ami az embernek eszébe jut, ha öröm éri, vagy ha már örömben osztozhat. Már későre jár az idő, amikor elkészönnök, de a szokásos kérdés még vissza van:

— Milyen tervei, vágyai vannak a továbbiakban?

— A legközelebbi tervünk: most, április végén üdülni megyünk Harkányba. Ez jó lesz majd nekem, hiszen elég-egé beteges természetű vagyok. Így hát az beleillik a további vágyaimba is; szeretnék még sokáig erőben, egészségben és jó egyetértésben dolgozni a brigádommal.

Igy legyen!

Berkics János

Bezensek Alajos

nyugdíjas vajúr, a munkásmozgalom régi, kipróbált harcosa, életének nyolcvanadik évében elhunyt. Temetésére április 8-án délután 4 órakor került sor.

Bezensek Alajost a Bányász Szakszervezet Országos Elnöksége és a Szakszervezeti Trösztbizottság saját halottjának tekintik.

ÚJÍTÁSI HÍRADÓ

A feladatterv néhány megoldása

A tröszt az újítási feladattervet az idén később juttatta el az üzemekhez, de máris több problémára érkezett megoldás. Az újítási csoport ezért a további bonyodalmak elkerülése végett ismertette ezeket.

A 2-es feladat a kötélpálya tartóköteleinek egyoldalú kopásának megakadályozása volt. Megoldásként átvettük a Középdunántúli Szénbányászati Tröszt „kötélforgató” találmányát, amelynek kísérletezése folyamatban van. A találmány lényege, hogy az abban javosolt forgató szerelvényvel üzemközben is fordítható a tartókötel, ezáltal biztosítható annak egyenletes kopása a kötel teljes kerületén. Egyébként István-aknáról is érkezett be javaslat a probléma megoldására.

A 3-as tétel a kaparószalagok és a gumiszalagok végállomásainak tisztítását jelölte meg. Erre is érkezett javaslat.

A 11-es feladat megoldása is előtérbe került, amely a betoló berendezés automatikus kenését írta elő.

A 13-as tételre több javaslat érkezett, amely a csapadatok befagyásának megakadályozását szolgálja.

Ezenkívül javaslat érkezett a feladatterv 17-es, 18-as, 19-es, 32-es, 33-as és 36-os pontjaira is. A legtöbb előterjesztést a 39-es feladatterv-nél találjuk, amelyben a csillertisztítást próbálják újítottá megoldani. A különböző betertesztés a következő: vibrátoros készülék, órvényáram-megoldás, marófejes tisztító, vízsugaras tisztítási eljárás, mozgó gumibetétes megoldás stb. A csillertisztítással kapcsolatos újítások kidolgozásához felhívjuk újítottáink figyelmét a megoldás főbb követelményére. A csillertisztítást lehetőleg körbuktatóban kell megoldani, mert a csilléknak forgalomból való kivonása késlelteti a szállítást. Feladat-ként szerepel az is, hogy a tisztítási eljárás ne rongálja a csillék szerkezetét, ne járjon nagy zajjal a művelet.

Az 54-es pont megoldást nyert. Az újítási feladatterv elején az iparági újítási feladatterv problémáit találjuk.

Ezek egy része trösztünk területén már megoldódott, másikat részben nem üzemekre vonatkozik, inkább az érc-és ásványbányászatot, valamint a barnaszén bányászatot érintik.

Nyolc újító kitüntetése

Hazánk felszabadulásának 21. évfordulója alkalmából a nehézipari miniszter — az érdekelte országos szervekkel egyetértésben — Kiváló újító jelvényt tüntette ki a tröszt nyolc újítóját. Az egyes újítás gazdasági eredménye alapján az újítók már jutalomban részesültek, ezúttal az erkölcsi megbecsülést jut kifejezésre. Mi is köszöntjük a legértékesebb újítókat, s egyben elismerésünket fejezzük ki azoknak is, akik hozzásegítettek újítottáinkat a megoldás kivitelezéséhez.

Arany fokozatú jelvényt kapott: Dull László, Anyagellátó üzem, gazdasági eredménye: 1 090 000 forint; Lóczi Sándor, műszaki távlati fejlesztési osztály (1 359 029 Ft); Ezüst fokozatú jelvényt érdemelt ki: Hódosi Sándor, távlati fejlesztési osztály (587 828 Ft); Kaurek Róbert kutatási osztály (891 367 Ft); Virágh János, termelési osztály (961 174 Ft); Bronz fokozattal tüntették ki: Garamvári Gyula, Vasas (334 000 Ft); Stenczer Róbert, Vasas (292 000 Ft); Szeifert Géza, Karbantartó üzem (328 000 Ft).

Újításokat csak az előírt szabályok betartásával szabad kísérletezni

Az újítási rendelet előírja, hogy azon újítási javaslatokra, amelyeket az egyszemélyi elbíráló kísérletre alkalmasnak talál, kísérleti szerződést kell kötni. A szerződésben az egyszemélyi elbíráló az újítóval közösen megállapodik a kísérlet érdekében szükséges teendők időrendjében, a kísérlet megkezdésében, esetleg szükséges hatósági engedély megszerzésében, a kísérlet tárgyának elkészítésében. Megjelölik a felhasználható költséget, a kísérlet elvégzéséért felelősöket. Egyszóval biztosítják a kísérlet előfeltételeit.

Szinte valamennyi újítás tudatosan készül, az újító előre tudja, hogy mit akar megvalósítani. Ennek érdekében leírást készít, esetleg vonalas rajzot küld be.

Abban az esetben, ha az újító a munka végzése közben jön rá az ésszerűsítésre, szerződést nem mindig lehet időben kötni a kísérletezésre. Ilyen esetben az újításra sem munkabért, sem anyagot felhasználni nem lehet.

Bár a kísérleti szerződés megkötésének szükségét már többször hangsúlyoztuk, mégis előfordul, hogy egyes újítók

szerződés nélkül készítenek újításokat. Néha műszereket is konstruálnak, amelyeket például sújtólég vagy szikravizsgálat nélkül nem szabad alkalmazni.

Mi a hátránya a szerződés nélküli újításnak?

A fentebb említett hátrány mellett előfordulhat, hogy a hatóságok nem engedélyezik alkalmazását, mert nem tartják megfelelőnek biztonságát. A szerződés nélküli újítások újításként nem fogadhatók el, mert esetleg ilyen eszközt már valamelyik üzemben alkalmaznak, vagy esetleg a kereskedelembe is beszerezhető.

Az is megtörtént, hogy már az újítás elkészül, alkalmazása már valamely oknál fogva nem időszerű. Az újító ilyenformán felesleges munkát végzett. Ha az így készült újítás a fentiek ellenére is jó, bevezetése hasznos, akkor a kalkulátor nehéz helyzetben áll. Ugyanígy az egyszemélyi elbíráló is, mert a kalkulációhoz szükséges adatokat — nyitelt érdemben — nem tudja megadni, és sokszor lehetetlen az elfogadható gazdasági számítás készítése.

MECSEKI BANYÁSSZ

A MECSEKI SZENBANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1966. ÁPRILIS 19.

Megtörtént a komlói kórház átadása

Megkezdtek az épület berendezését

Március 15-i lapszámunkban bíráltuk az új komlói kórház építése és műszaki átadás-átvétele körüli huzavonáról. Mint akkor megállapítottuk, a 28 milliós beruházás használatbavételét a betegszállító lift és a mosoda egyes berendezéseinek használhatatlan volta korbeltette, illetőleg akadályozta.

A cikk másolatát megküldtük az Építésügyi Minisztériumnak, s választ kértünk a felvetett problémákra. Az EM Építőipari Főigazgatóság április 7-i keltezésű közölte, hogy a használhatatlan felvonó ügyében vizsgálatot tartottak az EM Gép- és Felvonószerelő Vállalatnál és a helyszínen.

A vizsgálat során megállapítottuk — folytatódik a levél —, hogy a kifogásolt felvonóra a mellékelt jegyzőkönyv tanúsága szerint 1966. március 15-én a felvonószakértő az üzemeltetési engedélyt megadta. Ezt követően április 1-én helyszíni szemlét tartottunk, amelynek során a kórház gondnoksága úgy nyilatkozott, hogy nincs tudomása arról, miszerint a felvonó használható. Erre közöltük a gondnoksággal, hogy a felvonó használhatóságára vonatkozó jegyzőkönyvi másolat a birtokunkban van és kértük, hogy ennek alapján a felvonót helyezték üzembe. Ezt követően utasítottuk az EM Gép- és Felvonószerelő Vállalatot, hogy folyó hó 12-én a helyszínen a beruházóval és üzemeltetővel rendezze a kérdést.

Együttal az EM Csőszerelő Vállalattal is közöltük, hogy a mosoda üzemeltetésével kapcsolatos szavatossági munkáit is soron kívül végezze el.

A válaszhoz mellékelt jegyzőkönyvmásolat — amely a március 15-i helyszíni szemlén készült — megállapítja, hogy a korábbi feltételezéssel ellentétben a felvonó járószke nem szenvedett maradandó deformációt, hanem csupán egyoldala dőlt és a szerelőknél ebben az állapotban rögzítették. A hiba olyannyira nem volt súlyos, hogy bírálni elvárjuk megjelenésének napján a szakértők már egyértelműen megállapíthatták: a lifttel nem kell kicserélni, jelenlegi állapotában üzemké-

pes és biztonságosan használható.

Engedtessek meg itt egy megjegyzés: a város lakóival és a kórház dolgozóival együtt örülünk annak, hogy — bár nem kerülővel és késedelemmel — elhárult a kórház átvetelének legfőbb akadálya. De felvetődik a kérdés, milyen szakemberekkel bír az EM Gép- és Felvonószerelő Vállalat, ha ilyen elemi, s következményekben mégis súlyos hibát vétettek?! S hogy lehet az, hogy a munkát elbírálni hivatott szakértő sem veszi észre ezt a felületességet és olyan kijelentést tesz, miszerint a berendezés sohasem lesz üzembiztosan használható?!

Minden bizonnyal az EM Építőipari Főigazgatóságának jelzett intézkedései is hozzájárultak ahhoz, hogy április 13-án és 14-én megtörténhetett az újabb — ez évben már negyedik — műszaki átadás-átvételi kísérlet, amely végül is sikerrel végződött. Megállapították ugyan, hogy a mosodában a két Számum típusú hőlégfűtő berendezés még mindig nem üzembiztos, de ezt a beruházó és az üzemeltető — természetesen továbbra is ragaszkodva a kicserélésükhöz — nem ítélte olyan súlyos hiányszágnak, amely miatt a kórház használatba vételét továbbra is késleltetni kellene. A kórház vezetője április 15-

én átvették a kulcsokat és megkezdték a helyiségek berendezését. Ezzel remélhetően rövidesen mód nyílik arra, hogy a város betegeinek kórházi ellátását lényegesen javítsák, s mielőbb hozzákezdhessenek a régi épület bővítéséhez és rekonstrukciójához.

Bizunk benne, hogy ez a munka már kevesebb határidőelcsúszással, s kevesebb huzavonával fog megtörténni! B. J.

Tanérkezés előtt elkészülnek az új tankönyvek

A Tankönyvkiadó Vállalat tájékoztatása szerint az új tanévre megjelenő reformtan- könyvek kéziratai már nyomdában vannak. A készítő üzemek egybehangozva azt ígérik, hogy a tankönyvek idejében elkészülnek. Utánnyomással együtt az idén csaknem 700 féle általános, középiskolai, nemzetiségi, egyetemi, főiskolai tankönyvet, ezenkívül számos tanári kézikönyvet és segédkönyvet gyártanak. Az összes könyv példányszáma meghaladja a 17 milliót.

Hetven bírósági ülnököt választanak

A bírósági ülnökök mandátuma lejárt. Június 24-én kerül sorra Komlón az új ülnökök megválasztása. Az ülnök-választási bizottság máris megalakult, amelyben tanácslí és más tömegszervezeti képviselők kaptak helyet. A bizottság vezetője dr. Kovács Gyula, a komlói városi bíróság elnöke.

Az új ülnökök kiválasztása körültekintő munkát igényel. Minden tömegszervezet, intézmény, iskola és üzem küldhet ülnökjelöltet — a létszámtól függően. A tröszt legnagyobb üzeme, Kossuth-bánya 14 bányással képvisel-

teti magát. Béta-aknáról hét, Zobák-aknáról pedig öt jelölt szerepel a listán. A bányászszakszervezet nyugdíjas csoportja nyolc ülnököt delegál, a Hazafias Népfőrdít pedig 10 ülnököt jelöl a választásra. Az üzemekben a jelöléseket a szakszervezet, a lakóterületeken pedig a népfőrdít készíti elő. A jelölőgyűléseket a közeli napokban tartják, május 5-ig fejezük be. Az igazságszolgáltatás e fontos tisztségére 23 évesnél fiatalabbat nem jelölhetnek.

A jelölőgyűlések után a listát a június 24-én esedékes tanácsülés elé terjesztik. Itt történik a választás.

Szervezik a társadalmi munkát a szilvási távfűtés építéséhez

Április 15-én, pénteken délután aktívaértekezletet tartott a Hazafias Népfőrdít Komlói városi Bizottságának Elnöksége a szilvási távfűtővezeték építésével kapcsolatban. Amint előző számunkban hírül adtuk, a városrészi lakói számára rendkívül fontos vezeték csak oly módon készíthető el a jövő fűtési idény kezdetére,

ha a kivitelező vállalat hiányzó földmunkakapacitását a lakosság társadalmi munkában pótolja.

Az értekezleten — amelyre meghívták a Szilvásban lakó

népfőrdít aktívákat, tanácsadókat és házbizalmiakat — Kiss István elnök ismertette a társadalmi munka fontosságát és megszervezésének módját. Kiss elvtárs mindenké elött azt hangsúlyozta, hogy a máris lábra kapott félreértésekkel ellentétben, a társadalmi munkával nem költségeket akarnak megtakarítani (a költségek teljes egészében a beruházó rendelkezésére állnak), csupán az Építőipari Vállalat keptelen saját állományú dolgozóival elvégeztetni a tetemes földmunkát. Éppen ezért a munkában résztvevőknek ugyan-

úgy kifizetik a munkadíjat (köbméterenként 11,50 forint-jával), mintha állományban lennének.

Közölte továbbá Kiss elvtárs, hogy a kitermelésre váró 4000 köbméternyi föld felét máris elvállalta a városi KISZ-bizottság, s

a KISZ-szervezetek fiataljai haladéktalanul elkezdik a munkát a legnehezebb szakaszon,

a rendelőintézet melletti domboldalon. Így a városrészi lakóira családokként 5 köbméternyi föld kitermelése vár. Az értekezleten résztvevő aktívák felajánlásgyűjtő leveket kaptak, hogy megkezd-hessék a szervezést. Noha társadalmi munkáról van szó, a Hazafias Népfőrdít városi elnöksége és a város más vezető szervei úgy foglaltak állást, hogy a meghatározott mennyiségű földmunka a szilvási lakók számára — egyéni és közösségi érdekből egyaránt — becsületbeli kötelesség. Hiszen, ha valaki kivonja magát a munka alól, ezzel az egész terv felborulhat, s a lakótelep számára azzal a veszéllyel jár, hogy a határidő a fűtési idény kezdete utánra tolódik.

Mivel a munkákat ütem-terv szerint végzik, az Építőipari Vállalat időben kitűzi a munkaterületet, megjelölve az egyes lakóépületekre, ezen belül lépcsőházakra eső részt. Az aktívák feladata lesz, hogy a szükséges időben értesítsék a lakókat a munkakezdésről.

Szabolcsbánya — a termelési verseny élén

Április 16-ig bezárólag a tröszt 98,7 százalékos termelési eredményt ért el. Ez idő szerint 2159 tonna adósságunk van. Ez az eredmény visszacsúszást jelent a korábbi héthez képest. A minőségi mutató még mindig jobb, 101 tonna többlet mutatkozik. A szeszmeddőnél azonban jelentős a hátrány, mintegy 2260 tonna.

Az üzemek termelési versenyében a mostani zárás alapján Szabolcsbánya a listave-

zető. A szabolcsiak már a múlt héten is kiemelkedő sikert értek el, ezúttal százalékból kevesebb ugyan a felfutásuk, mégis megelőzték az Északi Üzemeket. A 108,2 százalék azt mutatja, hogy Szabolcsbánya ismét a régi bírnevéhez méltóan termel.

Igen örvendetes javulás mutatkozik Kossuth-bányán is, ahol kerekén egy napi tervnek megfelelő előnyt szereztek.

pen javul, bár még mindig csak 86,7 százaléknál tart.

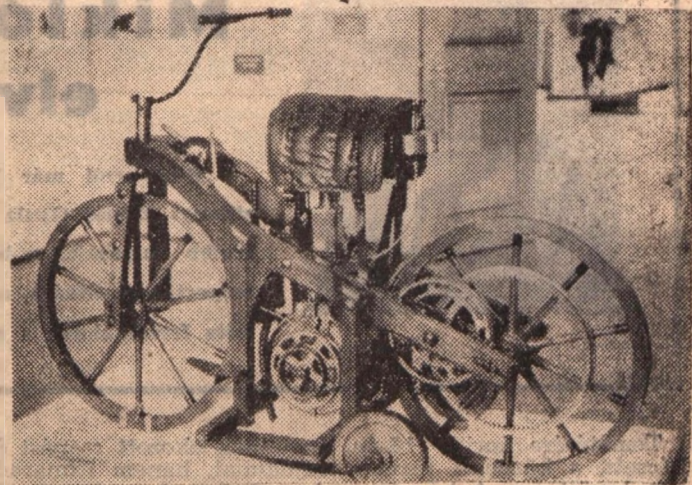
Koszorúzási ünnepség

A proletariátus nagy tanítója, Lenin születésének 96. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget tartanak Komlón. Az április 22-i (pénteken délután fél 4 órai) megemlékezés alkalmával Huszár Sándor, a városi párt vegrehozó bizottság tagja mond ünnepi beszédet. Ezt követően a pártbizottság, az állami és tömegszervezetek koszorút helyeznek el az emlékműnél.

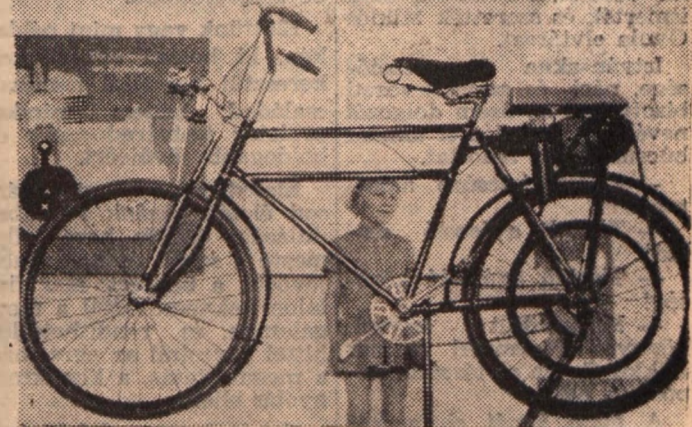
Az ünnepségre, amely a Lenin téren lesz, a pártbizottság és a Hazafias Népfőrdít ezúton is meghívja a város lakosságát.

MOTORMŰZEUM

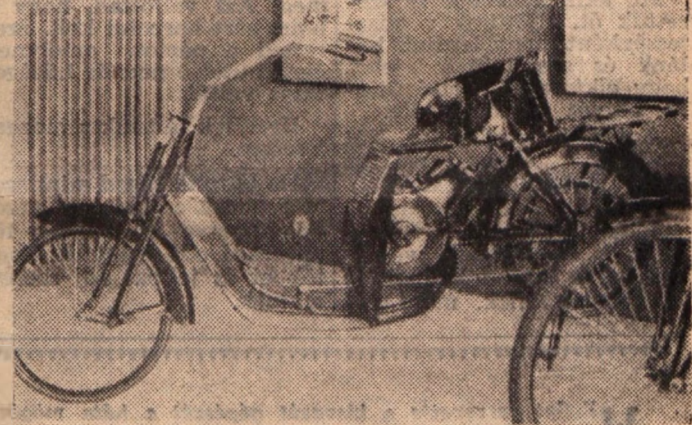
Az NDK déli részén, a szászországi Augustusburgban rendezték be az NDK egyik legérdekesebb motormúzeumát. A velocipedtől a legmodernebb MZ motorke-

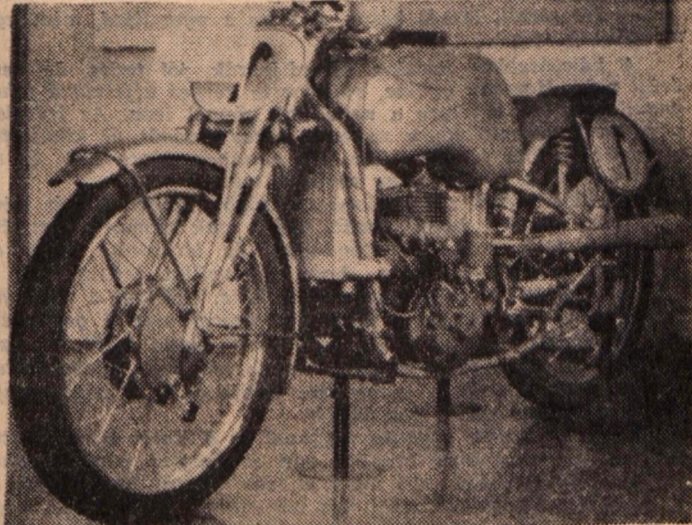
1885-ből származik a motorkerékpár őse, az 58 köbcentiméteres petróleum üzemanyagú, egy hengeres, négytémű Daimler. A fákereket szíjjátételes fogaskerekek hajtják.

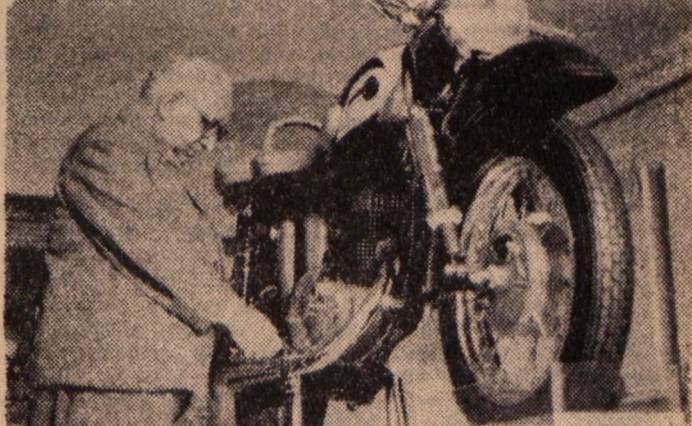
A kerékpár „dongó” segédmotorok őse az 1921-ben gyártott 122 köbcentiméteres, egy lóerős DKW

Egy ősi robogó a 33 éves Lomos, 142 köbcentiméteres, motorja 1,5 lóerőt teljesített

Az 500 köbcentiméteres, 40 lóerős, kétittemű vízhűtéses DKW 1937-ben volt szűr

Ez pedig az NDK motoriparának mai legfejlettebb, a motorvonalú, nagyteljesítményű és rendkívül egyszerű 50-es MZ. A tschopauti gyár a világ több mint harminc országába exportálja motorjait

Erb János felvétele

Eltemették Miklós Gyula elvtársát

Mint arról már hírt adtunk, 57 éves korában elhunyt Miklós Gyula elvtárs, István-akna egyik leg-
régibb dolgozója, a bányász szakszervezet nyugdíjas
csoportjának titkára, aki hosszú időn keresztül irányít-
totta István-aknán a munkát, a termelést.

Temetésére április 16-án, Pécsen, a központi temető-
ben került sor. A búcsúza-
táson megjelentek a család-
tagok, rokonok, ismerősök,
munkatársak, az üzem mű-
szaki, gazdasági és mozgal-
mi vezetői, mindazok, akik
ismerték és szerették Miklós
Gyula elvtársat.

István-akna üzemvezető-
sége, párt- és szakszervezeti
bizottsága, az üzem dolgozói
névben Banó József aknász
búcsúztatta a halottat.

— Drága búcsúzó halot-
tunk!
— Tisztelt gyászoló csalá-
d!
— Tisztelt gyászoló közö-
ség!

— Megrendült szívvel,
könyves szemmel állunk
Miklós Gyula elvtársunk koporsója előtt.

A halál ismét elragadott
tőlünk egy tántoríthatatlan
harcost, igaz hazafit, meleg-
szívű édesapát.

Mi, akik ismertük és sze-
rettük őt, előttünk végtisz-
tességgé, hogy lerójuk há-
láink és szeretetünk jelét,
hogy elkísérjük utolsó útjá-
ra, búcsút vegyünk tőle.

A búcsú mindig fáj. Fáj
különösen akkor, amikor
nincs többé viszontlátás.

Kedves Miklós Elvtárs!
Haláloed nemcsak felesé-
gednek, leányodnak, veje-
nek, négy kis unokának és
két testvérednek, majd só-

gorodnak okozott csapást és
fájdalmat, hanem ittmaradt
ismerőseidnek, jóbarátaid-
nak, jó elvtársaidnak is. Bán-
at és fájdalom szorítja el
szívünket, amikor arra gon-
dolunk, hogy nem vagy töb-
bé a sorainkban.

Előtünk vagy mint példa-
kép, ki hosszú évtizedeken
keresztül harcoltál nemcsak
családod, hanem minden
proletár testvéred szembé-
s boldogabb jövőjéért.

Életered, mint annyi elvtár-
sád életét, hazánk felszaba-
dulásáig örökös harc jelle-
mezte a szebb és boldogabb
jövőért, a békéért. Már fia-
talon bekapcsolódtál a moz-
galomba, és rendíthetetlen
hittel harcoltál az elnyomás,
a megaláztatás, a kizsákmá-
nyolás ellen.

Nehéz lenne végigkísérni
hosszú, küzdelmes életet.
Eszméid mellett életered
végéig kitartottál, sosem törtél
meg. Azt vallottad, hogy a
holnapért harcolni kell. Szer-
tetted a pártot, amelynek
életed utolsó percéig hűséges
tagja voltál.

Ilyennek láttunk a mozga-
lomban.

De láttunk téged mint sze-
rető férjet, családjaért aggó-
dó édesapát is. Minden tö-
rekvésed oda irányult, hogy
többet és jobbat adj szeret-
teidnek.

De nemcsak a mozgalom-
ban láttunk téged, hanem
mint szakmáját szerető bá-
nyászt is, aki három évtize-
det töltöttél a föld mélyén
és dolgoztál a széncsaták
mindennapos harcában.

Nem voltál egyedül.
Ebben a küzdelemben
mindig veled együtt érzett
és küzdött jószágos élettár-
sád, kinek a legnagyobb fájd-
almat okozta elmúlásod.

Tudjuk, hogy zokszó so-
hasem hagyta el ajkatokat.
Tudtátok, hogy eljött az idő,
amikor megbecsülést kaptok
életetek nehéz küzdelmei-
ért.

És ez a mindig küzdő férj
most az elválás nehéz per-
ceiben szeretett és hűséges
feleségének, kivel harminc-
négy évig élt békében és
megértésben, köszönetet
mond azzal, hogy szívébe
zártá.

Szeretett élettársam! Má-
tól fogva özvegyem. Kívá-
nom, hogy életered minden
perce békességes, nyugodt
legyen.

A drága édesapá búcsúzik
egyetlen leányától, aki min-
dig a legféltettebb szemé-
fénye volt.

Búcsúzik szeretett vejétől.

Búcsúzik kedves kis uno-
káitól, akik számára mindig
a legkedvesebbek voltak.

Búcsúszavai nem érhetnek
el két testvéréhez, akik tőle
mesze, idegenben élnek.

Búcsúzik kedves sógorá-
tól.

Szeretett lányom, vöm és
kedves kis unokáim!

A gyászoló édesanyát,
nagyanyát, fájdalomtól meg-
kínzott arcú özvegyet vegyé-
tek pártfogástokba, hogy a
mérhetelen gyászban erőt
merítsen a visszalévő gyöze-
delmes életharchoz.

Eljetez nagyon boldogan!

Végezetül búcsúzik a me-
szes területi kommunisták-
tól. A szabolcsi kerület min-
den becsületes dolgozójától,
akik között a munkában és
a harcban több mint har-
minc évet töltött.

Búcsúzik mi is!

Eljött az elválás szomorú
pillanata. Most nincs más
hátra, mint hogy végső bú-
csút mondjunk felejthet-
len, kedves barátunknak,
harcostársunknak, elvtár-
sunknak.

Azt mondják, csak az hal-
meg, akit elfelejtünk. Te
eltávoztál közülünk, de em-
léked továbbra is velünk
marad.

Utóljára gondolatban még
egyszer megszorítottuk mun-
kában elfaradt kezedet, és
megígérjük, hogy emlékedet
örökre a szívünkbe zárjuk.

A gyászbeszéd után a csalá-
dtagok, ismerősök, munká-
társak elhelyezték koszorú-
ikat a síron.

Egy nyugdíjas köszönetet mond

Idősebb Kéri Jánost sokan
ismerik Komlón, s III-as ak-
nán majd mindenki. Azok
közé az emberek közé tarto-
zik ő, akik kemény munkával
és emberséges magatartással
szerezték népszerűségüket. Sok
barátja, ismerőse, elvtársra
tett szert a tizenhárom év
alatt, amióta Tokodról Kom-
lóra helyezték.

Amíg egészsége engedte, a
szénfalán dolgozott. Nem is
nagyon vágyott máshova, hi-
szen gyermekkorra óta szerel-
mese és rabszolgája a bányá-
nak. Négy esztendeje azonban
gerincsrülést szenvedett, s
könnyebb beosztásként szállítá-
si felvigyázónak tették meg.

Most ötvenhét éves, s en-
nek csaknem felét a párt tag-
jaként élte és dolgozta le.
Persze a munkaszervezetmel
való kapcsolata régebbi ke-
letű. Jól emlékszik még azok-
ra a pofonokra és rúgásokra,
amelyeket suhanc korában a
csendőröktől kapott röplap-
terjesztésért.

Nos, idősebb Kéri János
most nyugdíjba ment. Ez így
önmagában nem is kívánkoz-
nék a nyilvánosság elé, hiszen
úgy van rendjén, hogy egy le-
dolgozott élet után a pihenés
esztendői következzenek. Az
az érdekes a dologban, aho-
gyan ismerősei, barátai, elv-
társai elkészítettek tőle.

— Április 8-án üzentek,
hogy másnap feltétlenül men-
jek be az üzembe. Nem tud-
hattam előre, mi készül —
emlékszik vissza. — Akkor ért
a meglepetés, amikor az étte-
remben terített asztalok mel-
lett az ismerősök fogadtak.
Szépen elkészítették egymás-
tól, ajándékot is kaptam, s
közben valami szorongatta a
torkomat.

Igy van ez. Nyugdíjba men-
ni öröm is, szomorúság is egy-
ben. Kéri János most nagyon
hiányolja a megszokott kár-
nyezetet, a sok-sok jó bará-
tot, a munkát. Persze, nem
tölti tétlenül a napjait. A vá-
rosi bíróságban ülőkösszöködik, s
arra is futja az idejéből, hogy
időnként kimenjen a műszaki-
váltásra induló autóbusszokhoz
és pár szót váltson volt mun-
katársaival.

S emellett most ezúton is
szeretné megköszönni vála-
mennyiüknek a kedvességet,
amellyel elviselhetőbbé és
emlékezetessé tették az azém-
ből való távozását.

Belvárosi siker az úttörők tanulmányi versenyén

Április 14-én került sor
Komlón az úttörők jubileumi
tanulmányi versenyének dön-
tőjére. A földrajzból és mate-
matikából rendezett vetélke-
dés a csapatok háziVERSE-
nyeik legjobbnak bizonyult
három-három pártás vett
részt.

Földrajzból Herbert József
lett az első, a második helyet
Walter József szerezte meg;
mindketten a belvárosi iskola
tanulói. A harmadik Takács
Gyula kenderföldi pártás lett.
Rajtuk kívül igen jól szere-
pelt még Szakács György bel-
városi, Makra László kender-
földi és Hoppa József geszte-
ayési úttörő.

Matematikában ugyancsak a
belvárosi úttörőcsapat lett a
győztes Farkas László (első
helyezett) és Walter László
(második helyezett) révén. A
harmadik helyet itt a dávid-
földi Kapocs György szerezte
meg.

A győzteseket oklevéllel és
könyvjutalmakkal díjazták.

Mihelyt észrevette a kisvasút gépészt a háta mögött,
az idős bányász tüstént megértette, hogy valami
rosszról van szó.

Úgy is volt. A gépész kis papírlapot nyújtott át, s amúgy
tréfásan azt mondta:

— Jól jártál, Mihál bátya. Akkor a nyugdíjad, mint egy
mérnöki fizetés...

A bányászokat fiatalon nyugdíjazták, jól tudta, de nem
örült neki. Hosszan gyúrta, gyúrta a kérges ujjával a fehér
papírlapocskát, amelyre a neve volt géppel írva. Az irdatlan
nagy ponyvatömlő egyre szította a poros levegőt, és kihajította
messzire a föld felszínre fölé. Az aknában nincs nap, és az
időjárás csak a nedvesség alapján mérik.

Az idős bányász a csillag szénrögök között ült, és min-
denki azt hitte, hogy fáradt, pedig csak szomorkodott. Ha
odakint lettek volna a napvilágban, és láthatták volna az
arcát, észrevehették volna, hogy szempillái lefityvedtek, s
tekintete olyan különös, mint egy halotté. Odafönt a menny-
bezen, mint mindig, most is meg-megreccscentek a gerendák,
görgöngyök potyogtak a földre, de ő nem vette észre, a foga-
zott szalag egyre csak ragadta tovább möhön a görgöngyöket,
más szalagra, majd a kisvonatra dobta őket, s végül majd
fűtenek velük valahol egy lakást.

Ilyenféle szalag ragadta magával az ő életét is, eljuttatta
mindenüvé, ahol erős kezekre van szükség, s végül lerakta
ide a bányába. Sok idő múlt el, sok szemet bányásztak ki
azóta. Ha kiszámította, mennyit bányászott ki, kiderült, hogy
egy nagy város teljes évi fűtése kitelne belőle. Most aztán
eljött ez a nap is. De az idős bányász nem örült neki. Egyre
remélte, hogy a fiúk majd felnevetnek és azt mondják. Várj
csak, Mihál bátya, tréfáltunk, de ők csak felsorakoztak a
fogazott szalag mellett, megragadták a kifényesedett ásókat,
és magára hagyták az összegyűrt kis papírlappal.

A fájátság most valahogy a véreben botorkált, térdén
lőtte, s ő leült. Némán nézegette a fiúkat. Valamennyiük
mozdulatában felfedezte egy rézeckéjét annak, amire hosz-
szú óránként tanította őket, és ez kissé megvigasztalta.

Este, amikor a kicsiny lámpák fáradt fényvel, búcsúzóul,
sorra felgyúltak körülötte, mint a fűzér, lankádan lélegzett,
és így szólott:

— Hej, okos ez a föld, fiúk, hej be okos... Ez a föld
ott fe'ettetek, mert sok erő van benne... Ha valami...
nohát, ha valami adódik, majd hívtok...

Aztán megragadta a csákányt, kihasított a fejtési front-
ból egy nagy fényes szénrögöt és a vállára vette. Nem a
kibőltetés szánta, emlékül kellett. Tekintete a lámpa fénye
homályba merült, így senki sem érthette meg, mi
megy végre ebben a tekintetben.

Kinyújtotta a karját, megérintette forró ujjával a szem-
reteget, aztán lassan a kijárat felé indult.

Odakint havazott, hullott az első ideai hó. Nem fűjt a szél.
A hópelyhek nagyok voltak, és már nagyon magasról szembe-
léttek. Az idős férfi fáradtan lépkedett az érintetlen hóval
lepett övényen, s ajkával kapdosta el a hópelyheket, hogy
megneveltesse velük kiszáradt torkát.

Óthon az öregasszony várta. Kikapta a széndarabot a
kezeiből, és a többi szemhez dobta.

— Végre neked is eszedbe jutott... Más férfiak bezzeg...

— Elég! — kiáltott fel Mihál bátya, és dobogott.

Lábbelijéről szennyes hófalakat szóródott a szőnyegre.
Elsőizben tette ezt, és most megbánta. Az asszonyhoz lépett,
s rátette karját vézna vállára:

— Kalinka...
Az öreg nő megérezte a férjkarban a gyöngédséget és
felzokogott:

— Ólelj meg...
— Ne ordíts... ez a széndarab... est én... nyugdíjas-
tak...

— Mi?
— Vége van...

Leült a padkára, összekuporodott, és hosszan úgy ma-
radt. Összes szempilláit lecsukta, de nem aludt, átgondolta
életét. Úgy tetszett neki, hogy mindenütt, ahol otthagyt
valamit erejéből és ifjúságából, nélküle is megletek volna,
s ez még jobban fájt. Időnként erős vállai megrándultak,
aztán még csüggedtebben rogytak le, s az öregasszony meg-
értette, milyen nehéz lesz vele ezután.

Mladen Denc:

MELEGSÉG

Rátette a kezét a térdére, és halkán megkérdezte:
— Mihál, ne főzök neked kávét?

Máskor felemelte a fejét, ránézett szép szemével, de
most meg se moccant. — Ez az ember beteg! — ötlött az
asszony eszébe nyugtalanítón, és fonnyadt ujjait a gallérja
alá dugta.

— Mihál, olyan forró vagy, mint a tűz,
Azért volt forró, mint a tűz, mert egész életében a tűz
kereste a föld mélyén, s most megváltak tőle.

— Kamillateát főzök neked, Mihál. Vagy piócát rakok
rád, hogy kiszívja a forróságot.

— Hagyd...
Azt szerette volna mondani, „hadd maradjon a forróság”,
de attól félt, hogy nem fogja megérteni.

Az asszony figyelmesen megfogta fityegő kabátujját:
— Feküdj le egy kicsit. Fáradtnak látszol.

— Nem vagyok fáradt, Kalinka... azon tépelődök, mit
fogok csinálni ezután.

— Hát itt vajon kevés a munka, Mihál? Majd malacot
is veszünk, és fe'neveljük...

— Malacot?... Hát még az is munka?
Vállára vette a vattakabátot s kiment. A hópelyhek
lassan beborították a megfagyott földet.

— Mics csináljak? — sóhajtott fel Mihál bátya. — Mics?

A földtani szakemberkép-és problémái

Beszélgetés a Földtani Társulat főtitkárával - egy túra alkalmával

Dr. Kriván Pál elvtárs, a Magyarhoni Földtani Társulat főtitkára már nem idegen Komlón, Szászvároton, Pécsen és környékén, több ízben végigjárta a Mecsek hegységet a föld alatt is, a föld felszínén is. Április 7-8-9-én pedig újra megjelent Pécsen, hogy egy tanulmányutat, illetve túrát vezessen egy 30 tagú diákcsoport élén.

Ebből az alkalmából beszélgetést folytattunk Kriván elvtárral a mai geológusképzés problémáiról.

Beszélgetésünk során a főtitkár elmondta, hogy ennek a Pécsre kirándult kis csoportnak úttörő és kezdeményező szerepe van a középfokú geológusképzésben. Ennek pedig azért van jelentősége, mert a bányászat minden ágában növekszik a geológiai kutatásokkal szembeni igény. Ezért a geológusok képzése is magasabb színvonalat követel, — illetve az erre a pályára készülők alaposabb előkészítését kívánja meg.

Kriván elvtárs elmondta, hogy Magyarországon nincsen jelenleg olyan középiskola, amely az egyetemre készülő geológus-jelöltek számára adna alapképzést. Van egy földtani középiskola Budapesten, — a Szabó József Geológus Technikum — annak feladata azonban nem az egyetemi alapképzés, illetve nem az egyetemi geológus utánpótlás alapjainak lerakása. Ez az iskola geológus középiskolák képez. Akik oda beiratkoznak, azok a geológus-technikus mesterséget sajátítják el s amikor végeznek, azonnal a termelő munkában vesznek részt.

Ezért tehát nálunk Magyarországon még nincs megalkotva az egyetemi geológushallgatói utánpótlás biztosítása. A sokféle középiskola ugyanis nem ad olyan földtani alapképzést azok számára, akik erre a hivatásra készülnek, amelyre építeni lehetne a felsőfokú földtani tanulmányokat. Ádám Manó nyugalmazott gimnáziumi tanár ötlete nyomán azonban létrejött ez a harminc tagú középiskolai diákcsoport, amely a geológiai tudományok elsajátítására készült.

Ennek a csoportnak az a speciifikuma, sajátossága, és különleges szerepe, hogy nem egyszerűen egy középiskolai szakkör formájában működik, hanem egyetemi segédlettel, a Földtani Társulat támogatásával. Középiskolásokból áll tehát, mégis egyetemi szakkör. Budapest hatvan középiskolájából válogatódnak össze ezek a fiúk és lányok, akik hivatást éreznek a geológus szakmához.

A főtitkár elmondta, hogy a Magyarhoni Földtani Társulat pártfogása alatt működik ez a szakkör az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. A Társulat biztosítja a kör működéséhez szükséges feltételeket. Minden héten csütörtökön tartanak foglalkozásokat, amelyen a részvétel

kötelező. Ezek 4-4 órás foglalkozások. Minden kedden pedig fakultatív részvétel áll. Egyetemi földtani tanszékének csiszológyműhelyében dolgozhatnak a középiskolások egyetemi szakkör tagjai.

Dr. Kriván Pál elvtárs elmondta még azt is, hogy igen eredményesen működik ez a szakkör már harmadik éve. Most azt szeretnénk elérni, hogy mindazok, akik három éven át szorgalmasan és eredményesen dolgoztak a

körben, az egyetemi felvételi vizsgákon előnyben részesüljenek. A főtitkár egyébként a Földtani Társulat évről-évről közgyűlésén is elmondotta ezt a beszámolóiban és ezzel a közgyűlés is egyetértett.

Magunk is találkoztunk ezzel a kedves kis csoporttal, amikor Pécsen a Széchenyi akna udvarán éppen leszállni készülődtek a bányába.

Gy. K.

Fotó: Császár Z.

A hős vietnami nép sikeres harca

A világpolitikai érdeklődés középpontjában változatlanul a vietnami helyzet áll. Egyfelől a szabadságharcosok sikere, másfelől az amerikai agresszió fokozása váltja ki az érdeklődést.

Népeink csodálattal adózik a vietnami nép hősi harcának! Annak a rendíthetlenségnek, amellyel a Vietnami Demokratikus Köztársaság lakossága küzd a hazája területét immár több mint egy esztendeje szinte nap mint nap bombázó amerikai légitámadások ellen. Ugyanígy: az együttérzés, a szolidaritás, a csodálat övezi azt a páratlanul merész, lehetetlen nem ismerő élet-halál-küzdelmet is, amelyet a 15 milliós Dél-Vietnam folytat a saigoni bábrezzim zsoldosai, s a közel negyedmillió amerikai katonaság ellen. A legfrissebb jelentések szerint Vietnamban 240 ezer amerikai katona harcol...

A vietnami haladó erők első jelentős sikerével már 1941-ben találkozhatunk, amikor megalakították az antifasiszta egységfrontot, s Japán kapitulálása után az 1945. augusztusi forradalom élére álltak. 1945. szeptemberben megszületett a Vietnami Demokratikus Köztársaság. Vezetője Ho Si Minh lett, aki ma is a köztársaság elnöke.

1954. július 21-én Genfben aláírták a vietnami béke dokumentumait. A genfi egyezmény a 17. szélességi fok mentén ideiglenesen két részre osztotta Vietnamban, — északon a Vietnami Demokratikus Köztársaság, délen a császárság. Az egyezmény lezárta, hogy az ország mindkét részéből ki kell vonni az idegen csapatokat, és két éven belül meg kell tartani a két ország részét egyesítő demokratikus választásokat. A Vietnami Demokratikus Köztársaság ma is a genfi egyezmény alapján áll.

A volt gyarmatosítók, a francia imperialisták nem bírták elviselni, hogy a kis ország függetlenné vált. Már 1946. novemberben megkezdtek a bombázást a VDK nagyobb városai ellen. A franciák egyik zenitállomás

tekintett hadvezére, Tassigny marsall gyerekjátéknak vélte a Vietnami Demokratikus Köztársaság szétzúzását. Ma már két év telvele annak, hogy a hadművelet megkezdődött, és szégyenteljes kudarca érte a franciákat. Néhány évvel ezelőtt az amerikaiak vették át a váltóbotot, s az amerikai agresszorok is súlyos csapásokat szenvednek

1960. december 20-án új lap a történelemkönyvben. Ezen a napon alakult meg a Dél-Vietnami Nemzeti Felszabadítási Front. Ez a széles körű egységmozgalom, amely tömöríti a kommunistákat, a szocialistákat, a polgári radikálisokat, nemzeti kisebbségeket, buddhistákat, munkásokat, értelmiségieket, mindazokat, akik szemben állnak a Dienszender diktatúrájával, s hajlandók harcolni a független, semleges és demokratikus Dél-Vietnamért.

A mind jobban kibontakozó szabadságharc, a világszerte kiélesedett tiltakozó mozgalom, a sorozatos vereség, nem eléggé figyelmeztető az amerikai imperializmus vezető körei számára. Sőt, mint ahogy a New York Herald Tribune április 13-án írja, fokozzák az agressziót. Ime az idézet: „B-52-es légierődök — az amerikai arzenál legfejlettebb fegyverei — ma első ízben bombázták Észak-Vietnam területét. Amióta 21 évvel ezelőtt Nagaszakira ledobták az atombombát, ez volt földünkön a legnagyobb, leghatalmasabb légitámadás, melynek során több mint 625 tonnányi bombát zúdítottak a kijelölt célpontokra”.

Az amerikai kormánykörök egyszerűen dicsekszenek ezzel a szörnyű gázzal. A tekintélyvesztésüket ezzel akarják helyreállítani. A súlyos kudarcok miatt hívták össze nagy sietve a honoluli konferenciát is, melyben bábjaitkat akarták új mázzal bevonni. A konferencián nagy helyet kaptak a dél-vietnami helyzet javulásáról szóló demagóg kijelentéseik, valójában azonban vietnami agressziójuk fokozásáról tárgyaltak.

A múlt esztendőben kiemelkedő eredményt elérő Vasas-bánya az I. negyedévben is kitűnően dolgozott

Vasasbánya dolgozói az elmúlt esztendőben nagyszerű eredményekkel hívták fel magukra a figyelmet. Minden mutatót sikeresen zártak, elérték az előzetes szintet. Ha csak a termelés vesszük alapul, az előirányzott 455 800 tonnával szemben 487 109 tonnát termeltek. Ez tehát 102,5 százalékos eredmény!

Az új esztendőben vajon sikerül-e megismételni a kitűnő teljesítményt? Erre kerestünk választ a múlt héten. Az első negyedév eredményei alapján áttekintést kaptunk az üzem termeléséről. Az év első három hónapját sikerrel zárták, 4205 tonnával több szemet adtak a tervezettnél. Az összüzemi teljesítmény is kitűnően alakult. A megszártott 1772 kilogramm/műszak helyett, 1855-öt értek el. Az önköltségi mutató is igen kedvező! Bár még nincs végleges adat, mégis megállapítható, hogy Vasasbánya a trózi átlag fölé emelkedik. A tonnánkénti előállításnál kb. 1,50 forint megtakarítás mutatkozik. Ez igen dicséretes, hiszen a trózi átlaga csak 20-30 fillér lesz.

Eddigi eredményeink kötelezünk bennünket a helytállásra — mondotta Vándor Ferenc üzemvezető. — Az I. negyedévben sikeresen birkoztunk meg a megnövekedett feladatokkal. Napl 27 vagonnal emelkedett a termékünk. Az időarányos teljesítménynél április első harmadában bizonyos visszaesés mutatkozik, ez azonban — úgy vélem — ideiglenes, hiszen a két fejtésünkben új frontra álltunk át. Ez okozta a kisebb lemaradást. Egyébként a kongresszusi versenyfelajánlások, amelyek az éves vállalkozásokba illeszkednek, tovább növelték a lendületet, s ez az eredményességben is kifejezésre jut.

Vasasbányán 572 fő kapcsolódott be a kongresszusi versenybe. A fejteseknél 101,5, az elővájásoknál pedig 102 százalékos a vállalás — éves szinten. Lehmann Károly versenyfelelős részletes kimutatást adott a csapatokról. A 22 fős Báta Sándor brigádja, amely a külszini fejteseken dolgozik, az I. negyedévet 111,6 százalékkal zárta. A legnagyobb munkacsapat az Ormos István vezette fejtesi brigád (150 fős) szintén nagyszerű eredményeket produkált. A Gerner Ernő-féle brigád 102,3 a 118 fős Németh (10) brigád pedig 101,7 százalékosan ért el. Az elővájó brigádok közül a Benzec Miklós és Hohner József brigádja dicsekedhet legjobb teljesítménnyel: 112,8, illetve 110,8 százalékkal. A két feltáró bri-

gád versenyében a Schmidt József munkacsapata bizonyult a jobbnak 103 százalékkal. A fenntartásnál Hudacsek Károly és Sásdi Ferenc kisebb létszámú brigádja jeleskedett. A szállítási brigád, a 24 fős Hollósi János csapata 100,7 százalékkal zárta a negyedévet. Az üzemből csupán a Kovács Géza brigádja maradt el (99,5 százaléka) a vállalásától.

A II. negyedévben is megvannak az adottságok a termelési teljesítéséhez — emelte ki nyilatkozatában Schiffer Béla főmérnök. — Ha geológiai zavarok nem jönnek közbe, biztosítottak látszik a terv maradéktalan végrehajtása.

Vasasbányán ez idő szerint naponta 175 vagon szemet adnak a népgazdaságnak. A mérnök-kollektíva a napokban egy jelentősebb tanulmányt készített. Több változatban mutatják be a távlati lehetőségeket. A becslés szerint 23,8 millió tonnányi szénvagyonnal rendelkeznek. A mostani ütem mellett mintegy 40 esztendőig lehet bányászni.

Előnyösebb feltételek mellett vállal javításokat a GELKA

A múlt év végén a Kohó-és Gépipari Minisztérium utasítást adott ki a tartós fogasztási cikkek, ezen belül a háztartási elektromos és hűtőtechnikai berendezések javításával, garanciális idejével kapcsolatban. Az utasítás és a végrehajtási rendelet lényegesen bővítette a javítatók, a megrendelők jogait, a számukra nyújtandó előnyöket.

Mivel az új rendszer a lakosság széles körében érdeklődésre tarthat számot, tájékoztatást kértünk Kovács Sándortól, a komlói GELKA-szervíz vezetőjétől.

Az egyik legjelentősebb előny a megrendelő számára a jótállási idő általános meghosszabbítása. E szerint minden GELKA profilba tartozó tartós közszükségleti cikk garanciális ideje 12 hónap lett, kivéve a mosógépeket, amelyeknél fél év, és a hűtőszekrényeket, amelyeknél 24 hónap a díjmentes javítások időtartama.

Mennyi idő alatt kell egy-egy javítást elvégezni?

Az utasítás nyolc naps határidőt szab. Természetesen azonban, hogy a lehetőségekhez mérten ezt is igyekeznünk csökkenteni.

Bizonyára kizáró feltételeket is tartalmaz az utasítás.

Igen. Nem jogos a fogyasztó igénye a garanciális javításra, ha a javító szerv megállapítja, hogy a hiba rendeltetésellenes használat, szakszerűtlen kezelés, erőszakos behatás, idegen beavatkozás, vagy elemi csapás következménye. Nem vehető igénybe a garanciális javítás továbbá olyan esetben, ha a panasz rossz antenna, készüléken kívüli rádiófrekvenciás zavar, vagy feszültségindokozás okozza. S egyáltalán, ha nem gyári eredetű hibáról van szó.

Milyen lényegesebb változást hozott még az utasítás?

Ez év elejétől a kereskedelem által forgalomba hozott minden terméknek egyéges jótállási jeggyel látnak el. A jegy tíz szelvényt tartalmaz. A jótállási jegyen a gyártó műfajtáért a készülék típusát és minden fontos adatát, s a kereskedelmi szerv az eladáskor ráírja a vásárló nevét, az eladás keltét, továbbá aláírásával és bélyegzővel látja el. Ezt a jegyet meg kell őrizni, mert elvesztése esetén nem áll módjában a garanciális javítást elvégezni.

Miképpen lehet meghosszabbítani a jótállási időt?

Az utasítás megjelenése előtt vásárolt készülékeknek a garanciális idő csak az egyes javítások nyolc napot meghaladó idejével volt meghosszabbítható. Jelenleg viszont minden javítási idő a jótállás meghosszabbításával jár. Tehát ha a készülék a garanciális évben összesen egy hónapot volt javítás alatt, akkor az eredeti jótállás lejárta után még egy hónapig érvényes a garancia. Sőt, a hosszabbítás idején eltöltött javítási idő újabb hosszabbítással jár.

Mi a helyzet a kölcsön-készülékekkel?

Amennyiben a javítás előreláthatóan a 15 napot meghaladja, úgy a megrendelő kölcsönkészüléket kérhet a szerviztől. Ha viszont a javítás idő a 30 napot meghaladja és a megrendelő nem tart igényt kölcsönkészülékre, a szervíz köteles a havi elmaradt díjakat megtéríteni.

Hogyan módosult a beszállás készületek javításai?

A készpénzes javításoknál, éppúgy mint a garanciálisnál, számlát kell adni a megrendelőnek. Ezen feltüntetjük a beépített anyagokat, azok egységárát, részletesen leírjuk az elvégzett munkát, a munkadíjat és a végösszeget.

Hogyan számítják fel a munkadíjat?

Az Országos Árhivatal által meghatározott rendszer értelmében a rádió- és televíziókészülékek kategóriájában vannak.

Mi történik a kiszereelt alkatrészekkel?

Ha a készülékben csőcsere szükséges, az új csővel együtt átadjuk annak garanciajegyét is, amelyen a gyártó mű 12 havi jótállást vállal. Természetesen a régi csövet, akárcsak az egyéb kiszeelt alkatrészeket átadjuk a javítatónak, ha igényt tart rá.

Milyen felelősséget vállal a javításokért a GELKA?

Minden javításra három havi jótállást adunk. Ez a jótállás csak a belföldön gyártott, illetve a RAVILL által forgalomba hozott külföldi készülékekre vonatkozik, és csak az általunk cserélt alkatrészekre és a számlán körülírt munkára terjed ki. Nem vállalhatunk garanciát az olyan régi típusú és külföldi készülékek javítására, amelyekben korábban többször idegen beavatkozás történt, s amelyek alkatrészutánpótlása nehézkes vagy lehetetlen.

A szobafestő és mázoló

Eppen harminc esztendővel ezelőtt szerezte meg a segédlevelet. Faubl József mögött tehát már sok-sok szép munka áll. A Pécsi Építési Üzem dolgozójaként 12 éve szorgoskodik Vasason. Társaival: Bajkó Bálinttal, Toinai Tióddal és Gál Istvánnal együtt végzi az üzemi épületek: aknaház, irodák, gépház, műhelyek tatarozását, csinosítását, vagy a vasszerkezetek: aknatornyok, kötéltartó-oszlopok mázolását.

A négy fős brigád, amelynek Faubl József a vezetője, újította fel a vasasi Petőfi Kultúrotthont is. Itteni munkájuk különösen nagy tetszést aratott. A részleget mindenütt megtalálhatjuk, ahol rendbe kell hozni az épületeket. A munkásszállást, az óvodai napközi otthont szintén a brigád festette ki.

Az üzem dolgozó, vagy a község lakói mind-mind ismerik a brigád szép munkáját. Markvart József, az építési üzem részlegvezetője elismerően nyilatkozott a festőkről. Vándor Ferenc, Vasasbánya üzemvezetője mindenképp Faubl József érdemeit emelte ki.

Most fejeztük be a külszíni csilléforralom lefedéséhez tartozó vasszerkezet mázolását — mondta a kitűnő szakember. — Mindig akad munkánk, hiszen a vasszerkezetek mázolása éppúgy feladataink közé tartozik, mint az épületek karbantartása.

Faubl József havonta 2 ezer forintot keres. Ha azt vesszük alapul, hogy négy gyermeke van, ez a fizetés nem sok. A nagy szakmáért rendelkező mester mégis elégedett. — Szeretnék megbecsülni az üzemenél, munkámért ennél több nem kell — emelte ki. — Számos oklevéllel tüntettek már ki. A Kiváló Dolgozó oklevél és a felvény is a birtokomban van, csakúgy, mint a Szakma Kiváló Dolgozója elnevezésű miniszteri kitüntetés.

Érdekességek, furcsaságok

HÁROM KILOMÉTERES HID FRANCIAORSZÁGBAN

A napokban fejezték be Franciaországban egy 3027 méter hosszú hid megépítését, amely Oléron szigetét köti össze a francia kontinenssel. A hidat mindössze 14 hónapi munkával és 34 millió frank költséggel építették meg. A hidépítés máris „aldásos” következményekkel járt: Oléron szigetén az ingatlan ára 15—18 százalékkal emelkedett.

ARCHIMÉDESZ SÍRJA

Evszázadok óta keresik Archimédesz sírját. Salvatore Ciancio olasz professor szerint a híres görög tudós Syracusában, az általa nemrég felfedezett sírban nyugodott. Erről azonban még további bizonyosságot kell szerezni.

TÖMEGSÍR A HARMINCEVES HÁBORÚ IDEJÉBŐL

Odena-Frankfurt környékén végzett kutatások egy pincehelyiség környékén tömegsír fedeztek fel a harminceves háborúból. A körzeti múzeum szobáiról megállapították, hogy a sírban olyan svéd katonák nyugszanak, akik 1631 április 3-án estek el a csatában, amikor Gusztáv Adolf svéd király ostromolta Frankfurt város falait.

Feltételezik, hogy a katonák, akik a csontvázak után nézve valamennyien az államgondnál magasabbak voltak, a svéd hadsereg egy különleges ezredében tartózkodtak.

Ismét sok balesetet okozott a szabálytalan munkavégzés

Zobák-bányauzemben március 3-án az I. szint fedő antiklinális keresztvágatban Stecsovics János mozdonyvezető szerelvényt húzatott be a keresztvágatba mozdonyral. A váltónál egy csille állt, amit a sérült nem vett észre. A mozdonyból kihajolt és a határon belül álló csille megnyomta a fejt. A szabálytalan munkavégzésből kifolyólag a sérült aránylag könnyebb balesetet szenvedett, de megdöglőn munkájából könnyen halálestet is lehetett volna, ha a váltónál álló csille nem tud elmozdulni, amikor a sérült feje nekinyomódott.

Krausz Tamás segéd munkást március 15-én Zobák-bányauzem külzsinén, a palahányon társaival együtt paladöntésre osztották be. Munkavégzés közben a szél levitte sapkáját a palahányo oldalára. Társai tudtával lement a sapkájaért. Miközben feléle jött, társai, ifj. Rappál Péter és Körmendi József segéd munkások egy tele csillét kibuktattak a homokbuktatón, és a lezúduló kövek Krausz Tamás lábán csontrepedést okoztak. Ifj. Rappál Péter és Körmendi József segéd munkások gondatlan és szabálytalan munkájukkal könnyen halálos balesetet is okozhattak volna, ugyanis a lezúduló kő elől a palahányo oldalában elugrani már nem lehetett.

Gongl János csillés március 17-én a Szabolcs bányauzem III. szint 1-es NY-1

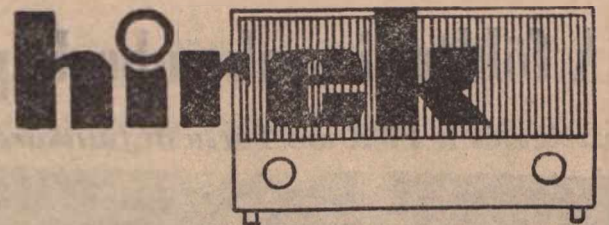
keresztvágatában a folyamatos szállítószalag végállomáson a félrejáró szalagot — szabálytalanul — deszkával akarta visszaszerelni. A szabálytalan munkából adódóan a folyamatos szállítóberendezés a deszkát elkapta és a sérült arcának vágta. Az ilyen szabálytalan munkavégzés minden esetben baleset-hez vezet.

Zakányi Imre vajar Kossuth-bányauzem VIII. szint szinklinális keresztvágat 10-es telepi fejtésében az alsó szakaszon dolgozott. A jövesztési munka befejezése után süveget kellett volna akasztania, azonban a munkahe-lyén nem volt süveg. A fejtés felső részébe ment süvegért, ahol Horváth János és Németh István vajaroknál talált is egyet, melyet Horváth János odaadott. Amikor a sé- rült el akarta vinni a süveget, Németh István rászólt, hogy ne vigye el. Szóváltás közben Németh István vá- járral a sérült a süveget ide-oda rángatta, melynek kö- vetkeztében Zakányi Imre kezét a süveg és az acéltám megzúzta.

Csányi Mihály csillés március 18-án Kossuth-bánya-

— ÖSSZEVONT BRIGÁD-ÉRTEKEZLET ÁPRILIS 17-ÉN, vasárnap délelőtti összevont brigáderőkelezlet tartották Széchenyi aknában. Ez alkalommal került kiadásra az elmúlt évi munka alapján kö- pött kitüntetések is.

üzem III-as akna VI. sz. 3- as K-1 keresztvágat és a 3- as telepi csapásvágat gumu- szalagok összejátszásánál volt telepítve mint készlet takarító és palaválogató. A 3-as telepi gumiszalag által szál- lított készlet között egy na- gyobb darab meddő a 3-as K-1 keresztvágati szalag tere- lőgaratára esve megszorult és akadályozta a további kész- let szállítását. A sérült ahe- lyett, hogy leállította volna a gumiszalagot — melyet a szolgálati szabályzatban elő- írtnak —, üzemből elment, így- kezett eltávolítani a megszo- rult meddőt és kezével a meddő alá nyúlt, hogy azt klemelje. Közben az üzemelő gumiszalag a kezét megzúzta.

— EZÜSTOKLEVELET nyert a megyei báb-bemutatón a komlói úttörőház bábszakkö- re. Ezen kívül — noha kezdő kollektíváról van szó — el- nyerte a legerőteljesebb, legtis- tább kiejtésű együttes jel- zőt.

— FÁKLYÁS FELVONU- LÁSSAL köszöntik az idén is május elsejét a komlói fiata- lok. A városi és trószji KISZ- bizottság közös tervei szer- int a fiatalok április 30-án este a gimnáziumtól a Petőfi téren át vonulnak a Lenin térre, ahol meghallgatják a város vezetőinek üdvözlő be- szédét.

— NAGYGYŰLÉST rendez április 23-án, szombaton fél 5 órakor a gyarmati ifjúság nap- ja alkalmából a komlói váro- si KISZ-bizottság. A szak- munkásképző intézetben so- ra kerülő rendezvényre vte- nami vendégeket is várnak.

— NAGYSZERŰ MUNKÁT VÉGEZTEK a komlói úttö- rők a Sikondára vezető út mentének fásításával. Jelen- leg már csak egy rövid sza- kasz van vissza.

— BRIGÁDFELELÉSÉK TANÁCSKOZÁSA. Az I. szin- t aknai párt- és szakszervezet- i bizottság kezdeményezésére április 15-én, pénteken este tanácskozást szerveztek Pécs- szabolcsra a Puskin Művelő- dési Ház klubtermében, me- lyen az előkészítő körle- ter- ista brigádtagjainak fele- ségei vettek részt.

— LÖVÉSZVERSENY Szé- chenyi-akna MHS-alapszerve- zete jólsikerült lövészetét tartott április 17-én, a Pető- fi Sándor laktnaya löterén.

— FOTOKIÁLLÍTÁS. A Mecseki Szénbányászati Trószta Távtlati Fejlesztési Os- tály Tervező csoportjának fo- tosalköze 1966. április 15-én tartotta Fotokiállítását, a Má- jus 1. Kultúrothoban.

Jelentkezés

Az Állami Balettintézet szakmailag sokoldalúan kép- zett, hivatásos táncművészeket nevel. A magyar állam megad minden támogatást ahhoz, hogy az intézet növendékei állami költségen a legalaposabb képzést nyerjék kilenc éven ke- resztül.

Felvételre jelentkezhetnek 10—12 éves leány és 10—14 éves korú fiú gyermekek, akik a tánchoz kedvet éreznek és elvégzik az általános iskola első négy osztályát. Az intézet keretén belül működik egy általános és középiskola, mely elvégzése után a tanulók érettségi vizsgát tesznek. Inté- zetünk mellett működik egy diákhon, melyben korlátozott létszámmal elhelyezést nyerhetnek vidéki jelentkezőink.

A felvételi vizsgára való jelentkezések: Május 2-től 14-ig, vidéki jelentkezők szülői hozzájárulással írásban. Budapesti jelentkezők személyesen (VI., Népköztársaság útja 24., 1/2 em.) A felvételi vizsga időpontjáról értesítjük a jelentkezőket.

Állami Balettintézet
Budapest, VI., Népköztársaság útja 24—25.

A pécsi munkásmozgalom kialakulása

VI.

Nyom körülmények között bátran hozzáfogtak a szocia- lizmus eszméinek terjesztésé- hez és az illegális pártszerve- zetet kiépítésére. Ez a munka nem ment simán, az első napokban szembe találták ma- gukat a pécsi rendőrökkel. A rendőrség csodálatos módon az opportunista szociáldemo- krata vezetőket nem zaklat- ta, hagyta azokat dolgozni, ellenben a forradalmi gond- dolkodású szociáldemokrata- kat kompromittálni, lejáratni igyekezett, amikor látták, hogy ezzel nem érnek cél- t, bizalmasan utasították a gyá- rak tulajdonosait, a kézmű- ves mestereket, hogy a szoci- áldemokrata munkásokat azonnal küldjék el valami- lyen ürüggyel a munkából.

Igy lett munkanélkülivé na- gyon sok szociáldemokrata, köztük a mozgalom értelmi szervezője és vezetője, Szikora Imre kádarségéd, akiről a pécsi rendőrfőkapitány megál- lapította, hogy „... a szocia- lizmus terjesztésével foglalko- zik... Nevezett nap nap után kocsmáról kocsmára jár és megnyerő magatartásával, rendkívüli bátor és higgadt fellépésével a munkásmoz- konszervét csakhamar meg- szerzi... A „Népszava” és hasonló irányú lapok igen bő anyagot nyújtanak neki az elégedetlenség minél neme- sabb kiszínezésére... a hely- beli szocialistáknál vezérsze- rpepet vívó...”

A pécsi szociáldemokraták táborának kiszélesítése

A szociáldemokrata párt- szervezet élére került új ve- zető gárda úgy kívánt veresé- get mérni a pártszervezetben megnyilvánuló helytelen op- portunistai tendenciákra, hogy tagtöborzást kampányt indí- tott be. A kezdeti bizonytalanság után céltudatosan fog- ták hozzá a gyárakban, de különösen a bányatelepeken dolgozó kiváló szakmunkások kiválogatásához és azokat meghívták estenként, de

Ezt a támadást nehezen tudták levedeni, a munkanél- külivé vált szociáldemokraták létszámukat tudták elhe- lyezni a kézművesiparosoknál és a város körül lévő ipari üzemekben, a szociáldemokra- ták többsége kénytelen volt elhagyni a várost, sőt egye- sek még az országot is el- hagyták, hogy biztosítani tudják családjuk megélheté- sét. Azok a szociáldemokra- ták, akik nem voltak hajlan- dók máshová menni dolgozni, azokat a pécsi rendőrfőkapit- ány azon a címen, hogy csa- vargók, kiutasította a város- ból.

A meggyengült szociáldemo- krata vezetést átmenetileg nehéz helyzetbe került. Azon- ban ez nem tartott sokáig, mert Szikora Imre, Lauber Mihály cipészmeister, Herr István bányász felkarolták a fiatal szakmunkásokat és be- vonták a szocialista mozga- lomban. Aránylag rövid idő alatt a tapasztaltabb szociáldemokraták mellett kinevelő- dött egy fiatal szociáldemokra- ta forradalmi kollektíva Szabó József, Végh József kőművessegédek, Rády Ede asztalossegéd, Horváth József festségédes és még sokan más- kok. A fiatal szociáldemokra- ták nagy lendülettel fogtak hozzá a munkához és a későbbi években, évtizedekben közülük többen a pécsi szoci- áldemokrata pártnak vezető személyiségei lettek.

rendszerint vasárnaponként megbízható szociáldemokrata lakásaira beszélgetésekre. Ezek az agitativ beszélgetések igen hasznosak és célravezetőek voltak, mert a szakmunkások nagyrésze, ha nem is lépett be a szociáldemokrata párt- ba, de támogatta a szociáldemo- krácia mozgalmat.

A pécsi rendőrség hamar felfigyelt a házaknál tartott összejövetelekre és több eset- ben sikerült az összejöveteleket

agítátorait letartóztatni. kö- zülük egyeseket kitoloncoltat- tak a városból. A házi fel- világosító munka mellett a város különböző részein levő kocsmákban megbízták szoci- áldemokratákat, hogy alkal- mas pillanatokban tartsanak rögtönzött beszédeket a meg- jelent munkások előtt és a párt lapjaiból a munkások helyzetét, a gyárosok kizsák- mányolását leleplező cikkeket olvassanak fel.

A vendéglőkben olyan nagy volt az érdeklődés a szociáldemokraták által elmondott kérdések iránt, hogy a párt- szervezet úgy döntött, hogy több helyen bizalmi testüle- tet kell kiépíteni a gyárak, kézműves műhelyek elhelye- zése alapján a vendéglőkben. Így létrejött kis szociáldemo- krata kollektívák lényegé- ben egy kisebb létszámú párt- szervezetnek felelték meg. Ezek a szociáldemokrata kol- lektívák a vendéglők környé- kén lévő üzemi munkások gondoljaival, bajaival foglalkoz- tak és segítettek azok megoldásában. A szociáldemokraták a vendéglőkben a legjobban képzett munkások vezetésével szemináriumi estéket tartot-

A szociáldemokrata pártszervezet és az 1893-as pécsi bányásztrájk

A szociáldemokrata párt- szervezet közel 3 év alatt meg tudta nyerni Pécs váro- sában a kézműves munká- sok többségét és a nagyüzemi proletáriátus egy részét. A városi kispolgárság támogatta a pártszervezetet. Sőt az ér- telmeség egy rétege is szim- patizált vele.

A pártszervezet tekintélye megnövekedett. A párt szavá- ra hallgattak a tömegek, a felvilágosító munka mindin- kébb kinyitotta a munkások- tány szemét, a munkások kö- vetelték a jobb életkörülmé- nyek biztosítását. A burzsoázia helyi urai meglátták, hogy a közelben valami nincs rendben, ezért a tömegek hang- os esakalkultúrára lecsónkesi- leni igyekeztek.

tal, ahol a marxizmus klasz- szikusainak műveit német nyelven tanulmányozták, Né- metországban, Ausztriából hoz- zott brossurákból felolvasáso- kat tartottak.

A szociáldemokrata kollektívák munkájáról tudomást szerzett a rendőrség, több mint valószínű besűgő- kon keresztül és ezeket a vendéglőket állandóan ellen- őrizték, a szociáldemokrata agítátorokat kiutasították a kocsmahelyiségekből, elkoboz- ták a párt lapját és az ösz- szgyűjtött munkás filléreket is.

Az egyes kocsmárosok kö- zül voltak olyanok, mint Mar- mostein Henrik, aki szociáldemo- kratává változott és a pártszervezet egyik vezetője lett. Kocsmájában ülésezett rendszerint a szociáldemo- krata pártvezetőség, itt tárg- yalták meg a pártszervezet előtt álló feladatok végrehaj- tásának módjait. A pécsi rendőrfőkapitány Marmostein Henrikről a következő megál- lapítást tette: „A legmeré- sebb... legveszedelmesebb szocialista, kit épp azért mind- denáron lehetetlennek kell tenni... mert intelligens és igen merész.”

A pártszervezet politikai te- vékenységének eredménye 1893- telen a szociáldemokraták létszáma megközelítette az 1500 főt. A szociáldemokratákkal Pécsen és a megyében köz- vel 6000 munkás szimpatizált.

Figyelemreméltó a Pécsi Napló hangja, amely a követ- kezőkben mutatkozik meg: „...Sehol semmi élet, kihalt minden. A külső munka tel- jesen megszűnt... De hányan vannak azok, akiknek nincs otthonuk, nincs meleg tűzhe- lyük, akiket a kegyetlen sors kívül az élet viharába, a nyomor könyörtelen karjai közé. Nyáron, amikor minden bo- kor szállást ad, amikor a szegény ember is megkeres- heti két keze munkájával a mindennapi kenyerét, akkor nem lehet a nyomor oly fájó, oly kétségbeesítő, mint most. Szerencsére nem halt ki a sz- vekből az emberbaráti sze- retet nemes érzése, a huma- nizmus dicső intézményei biz-

tos menedéket nyújtanak a nyomor embereinek, s meg- védik az inségtől, az éhhalál- tól. Városunknak is megvan- nak a maga humánus intéz- ményei. A nagy közönség... meghozta az áldozatot, s léte- sített árvaházat, lelencházat, szegényházat... Van még egy feladat... ez a népkonyha fel- állítása...”

Nesze neked, proletár! A magasabb munkabér és rövi- debb munkanap helyett nép- konyha. Öregség, vagy beteg- ség esetén — ha van hely — szegényház. A nyomorgó mun- kás gyermekek árvaház, az elhagyott munkásgyerekek lelencház. Ezt ajánlja a burz- soázia a proletáriátusnak.

Igy mutatja meg a nyomor- ból a kivezető utat. A mun- kásosztály nem kért ebből a demagógiából, nem hallgatott másra, csak a szociáldemokra- ta pártra.

1893 tavaszán minden üzem- ben készültek a burzsoáziával szembeni felkelésre. A szoci- áldemokrata pártszervezet vezetősége átértézte a nagy fe- lelősséget, hogy a meginduló mozgalmat a szociáldemokra- cia szekerébe vonja. Ehhez a munkához céltudatosan és módszeresen fogtak hozzá. A sikertelen harcok tapasztala- taiból tudták, hogy csak ak- kor lehet eredményt elérni, ha a munkásosztály egységes és szervezett. Ezért a mozgalom fő fészkebe, a pécsi bányá- szok üzemeibe olyan agítató- rokat küldtek, akik a bányá- szok között népszerűek vol- tak. Ezek a szociáldemokraták tárgyalásokat folytattak a bányászokkal követeléseik telje- sítéséért. A lakásokon titko- san tartott megbeszélések ve- szélyessé váltak, ezért ezeket a titkos tanácskozásokat az István-akna és vasasi szén- bánya között elterülő mecseki erdőben folytatták. Itt dön- tötték el, hogy kérelemmel fordulnak a hatóságokhoz egy népgyűlés engedélyezésére má- jus elsején. A népgyűlésen azt tervezték, hogy a munkások és munkások helyzetéről és május elseje megemlékezésé- ről fognak beszélni. Ezt a gyűlést a hatóságok betiltot- tak.

Ebben a helyzetben a pécsi szociáldemokrata pártszerve- zet úgy döntött, hogy a leg- egyszerűbb lenne, hogy ha ki-

puhatolnák a burzsoázia maga- tartását. A szociáldemokraták Schlauch József építési vállal- kozónál dolgozó öntudatos kö- műves munkásokkal tanács- koztak és a megállapodás ér- telmében ugyanazon a napon, amikor a bányászok népgyű- lést akartak tartani, vagyis május 1-én kirobbantanak egy sztrájkot, ha a tőkés nem teljesíti követelésüket.

Sztrájkra vállalkozni ekkor igen nagy felelősség volt, mert nagy volt a munkanél- küliség és a tőkésnek könnyen tudtak a termelésbe munkáso- kat beállítani. A pécsi építő- munkások megértették a párt felhívását, május 1-én felszó- lították a vállalkozót, hogy emelje fel a munkabéreket és csökkentse a munkanap hosz- szát.

A követeléseket megtagad- ták. A munkások sztrájkba léptek, ünneplőbe öltözve, a ruhájukon piros kokárdával kimentek a sok csatát látott üszögi erdőbe és a pécsi mun- kásokkal megünnepezték a proletáriátus nagy ünnepét, május elsejét.

Ez a sztrájk jeladás volt az elkövetkezendő nagy harc fel- adatok megoldásához. Az építő- ipari munkásoknak egy órá- val csökkentették a munka- idejüket, de a munkabérek változatlanok maradtak. Ez a részleges győzelem futótű- ként terjedt el a városban és mindenki az építőmunkások bátorságáról és példájáról be- szélt. Ez mutatta, hogy mit kell tenni a bányászoknak, ha a bányabárok követeléseiket nem teljesítik.

Az általános sztrájk kirob- banásától félve fenyegető sor- rók jelentek meg a Pécsi Éri- gyelő hasábjain. „... Minden oly esetben tehát, hol a mun- kás a munkaadónak szorult helyzetét, vagy éppen munka- beszüntetés által károsakol- ni törekszik, jogtalanságot, visszaélést követ el, osztozko- dási vagy is szocialisztikus irány gyökeredezett meg az ily munkás lelkiületében... az nemcsak a bünt követ el az is- teni és emberi törvények ell- en, hanem megsemmisíti az emberi társadalomtól igényel- hető tisztelet és becsület is...” Erre a zenére nem hall- gattak a munkások, az elége- detlenség napról napra foko- zódott.

(Folytatjuk)
Dr. Gongl Ferenc

Jogos? Jogtalan?

Előfordul, hogy a dolgozó-nak rendkívüli méltánylást érdemlő ok miatt fizetés nélküli szabadságra van szükség (pl. beteg szülőök ápolása, igen távoli külföldi rokon látogatása stb.). Tapasztalható, hogy sok esetben a dolgozók nem tudják, hogy kell ezt kérniük (pl. közvetlenül a miniszterhez nyújtani be kérelmet stb.), ezzel időt veszítenek s amellet felesleges levelelés is keletkezik. Kérdés, mi a helyes eljárás?

A kérdésre kettős választ adhatunk. Általánosságban és ezen belül a szénbányászati dolgozókra. Az Mt. 57. § szerint három hónapig terjedően a vállalat, három hónapon túl a miniszter adhat engedélyt.

Általában a vállalatnál tehát a három hónapig terjedő fizetés nélküli szabadságot a vállalat igazgatójától lehet kérni s az jogosult engedélyezni. A három hónapon túl idejű kérelmet az illetékes miniszter engedélyezi. Természetesen az ilyen kérelmet is a vállalat igazgatójához kell benyújtani, aki azt véleményezi s döntés végett köteles a miniszterhez felterjeszteni.

A szénbányászban az eljárás ettől eltérő, miután a nehézipari miniszter a 3 hónapon túl kérelmek engedélyzését is a trösztigazgató személyes hatáskörébe utalta. (20/1965. sz. NIM ut.) A szénbányászati dolgozóknak tehát hat napig terjedő fizetés nélküli szabadságot az üzembefogadótól lehet és kell kérni s az jogosult az engedélyzésre.

Hat napon túl (tehát akár három vagy több hónapos) fizetés nélküli szabadságot a tröszt igazgatójától lehet csak kérni s az jogosult engedélyezni.

A nyereségrészesedés szabályait nem a munkatörvényvi rendelkezések szabályozzák. A SZOT Elnökség 89/1964. sz. határozatában foglalt irányelvek alapján az Üzemi Tanácsok állapítják meg a vállalati nyereségrészesedés részletes szabályait.

A szénbányászati tröszt 1965. évi nyereségrészesedési szabályai szerint a vállalatnál huzamosabb idő óta dolgozókat — ideértve az áthelyezett dolgozókat is — megemelt nyereségrészesedésben kell részesíteni. És pedig úgy, hogy kinek az előbbi mondatok szerint folyamatos munkaviszonya 1965. évi december 31-ig az

5 évet elért, 10%-kal,

10 évet elért, 20%-kal,

15 évet elért, 30%-kal,

20 évet elért, 40%-kal

megemelt nyereségrészesedést kell megadni.

A félreértések elkerülése végett azonban külön fel kell hívni a figyelmet, hogy a nyereségrészesedéssel számításba jövő „folyamatos munkaviszony” éveit azonban nem azoknak a munkatörvénykönyvben írt folyamatos munkaviszony éveivel, melyek alapján a dolgozó fizetett szabadságot, jubileumi jutalmat kap. Lehetséges tehát, hogy a dolgozó, aki most pl. már 10 nap pótszabadságot kap, mert a munkatörvénykönyvi rendelkezések szerint 20 év folyamatos munkaviszonya van, ennek ellenére csak 10 százalékkal megemelt nyereségrészesedést fog kapni, mert a nyereségrészesedés szabályai szerint számítandó csak 5 év folyamatos munkaviszonya van.

Ennek oka az, hogy amíg a munkatörvénykönyvi rendelkezések a folyamatos munkaviszonyba számítják azokat a munkában töltött időket is, melyek végén a dolgozó pl. „hozzájárulással” vagy felmondással kilépett és 30 napon belül elhelyezkedett, a nyereségrészesedési szabályok folyamatos munkaviszonyként csak azokat a munkában töltött időket ismerik el, amelyeknek végén a dolgozó „áthelyezéssel” került tovább új munkahelyre.

Az előbbieket alapján számított, nyereségrészesedés szempontjából folyamatosnak szá-

mítható éveket az üzemek ki-függesztik. Felszólalás előtt azonban a dolgozónak nem szabad figyelmen kívül hagy-nia, hogy az esetleges eltérés a két „folyamatos munkavi-szony” éve között, fenti szempontból vizsgálendő.

Szép számban fordul elő, hogy a dolgozó nő csecsemőt vagy kisgyermekét fogad örök-be (természetesen férjével együtt, mivel házasságukból gyermekük nincs.). Kérdés, hogy az örökbefogadás foly-tán, hogyan változnak a vér-szerinti anya és az örökbe-fogadó nő egyes munkatör-vénykönyvben biztosított jo-gai? E változások egy része már az örökbefogadás nap-ját követő naptól, más részük az örökbefogadó határozat jog-erőre emelkedése napjától ves-zsz kezdetét. Mégpedig a kö-vetkező módon:

1. Az örökbefogadás napját követő naptól kezdve a vér-szerinti anya a szülési sza-badságra való jogát elveszti, kivéve a szülést követő hat hét szabadságot, ami ilyen esetben is megilleti. A örök-befogadó viszont e naptól kezdve jogosult lesz a szülési szabadságra, kivéve négy he-tet, melyet úgy kell tekinteni, mintha az szülés előtt lett volna kiadva.

2. Az örökbefogadó határo-zat jogerőre emelkedése nap-jától pedig az anya táppénz-es állományba helyezése, a fizetés nélküli szabadság en-gedélyezésére, a szoptatási idő-kezdésményre és a munkavi-szony védelmére szóló ren-delkezések az örökbefogadó nőt illetik meg. (Munkaügyi Közlöny 1965. évi 25—25. szám 171. sz. állásfoglalása.)

A munkáját hanyagul végző dolgozó személyi alapbérét a vállalat csökkentheti. E csök-kentést azonban csak bizony-os feltételek mellett és meg-határozott módon lehet meg-valósítani, ellenkező esetben az eljárás szabálytalan s a dolgozó jogosan kéri annak hatálytalanságát. Indokolt te-hát, hogy e feltételeket és módokat a dolgozó is megfe-lőleg ismerje.

Feltétel, hogy a csökken-tést ismételt írásbeli vagy egyéb komoly figyelmeztetés előzze meg. (A jogerős fe-gyelmi büntetés komoly fig-yelmeztetésnek számít.) A csökkentés a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben tört-énjenk s az előírt bértétel ha-tárain belül maradjon. A dol-gozót előzetesen meghallgas-sák s az indokot vele közöl-jék.

E felsorolt feltételek meg-léte esetén a végrehajtás módja: írásbeli közlés, leg-alább 15 nappal a tervezett kezdőnap előtt. Ha a dolgozó panaszt nyújt be, a jogerős döntésig a csökkentés nem hajtható végre. (Mt. V. 35/E. s. Munkaügyi Közlöny 1965. évi 25—26. szám, 184. sz. állás-foglalás.)

Gyakran fordul elő, hogy a dolgozó rendőrségi, bírósági idézést kap, illetve igazolja, ott kell megjelennie s a mulasztott napra vagy időre át-lagkeresete megtérítését kéri az Mt. 69. és Mt. V. 139. §-ára hivatkozva.

Ki kell hangsúlyozni, hogy ez a kérés csak abban az esetben jogos, ha a dolgozó a hatósághoz tanúként van meg-idézve s igazolja azt, hogy meddig volt ott jelen. A dol-gozót a mulasztott időre csak akkor illeti térítés, ha nem önhibájából van távol a mun-kától. A tanúsás állampolgári kötelesség. A hatóságok azon-ban gyanúsítottként, vádlottként, felperes vagy alperes-ként is idéznek be. Ezen ese-ték miatt távollét a dolgozó-nak róható fel. Az ilyen idé-zésre való megjelenés és tá-vollét kötelező ugyan és iga-zolandó, arra azonban a vál-lalat átlagkeresetet, térítést nem adhat. Az ilyen esetek-ben tehát a nem tanúként be-idézettek a kiesett időre fizet-t szabadságukat vagy fizet-és nélküli szabadságot vehet-nek igénybe, illetve vállal-atuk által esetleg biztosított műszakcsere-

Irodalmi kör alakult a Kutatási Osztályon

A Mecseki Szénbányászati Tröszt Kutatási Osztályán a napokban irodalmi kör alakult. Ebből az alkalomból a kör vezetősége meghívta a Bánki Donát úti általános iskola úttörőit, hogy azok dala-lal, verssel, táncjal köszönt-sék a kör tagjait, valamint a kutató szocialista brigádöt.

Az osztály dolgozóinak és az úttörőknek találkozájára április 14-én délután került sor. A tanári testület megje-lent képviselőit és az úttörő-ket dr. Szirtes Lajos, a kuta-tási osztály vezetője köszön-tötte a kör és a szocialista brigád nevében.

Ezt követően került sor a rögtönzött kis műsorra, amely-nek „Tavaszi és megújulás” címet adtak. Első számként három kislány balettel adott elő nagy sikerrel, majd Char-les d'Orleans: Rondó című költeménye hangzott el.

Nagy sikert aratott Áprily Lajos: Március című rendki-vül dallamos verse, amely a tavasz köszöntéséről, a termé-szet megújulásáról szól. Ha-sonlóan nagy tetszést aratott a Tavasz köszöntése című Lyly-vers, Szabó Lőrinc fordí-tásában.

Nagy tapsot aratott a ka-marakórus is a Jöjj kikelet, a Hajnal órán, a Májusi kö-szöntő című művekkel olyany-nyira, hogy többször is ismét-elnük kellett.

Az igen kedves kis műsor-összeállítást Kaurek Róbert köszönte meg a vendégeknek, majd elmondotta hogy a jö-vőben többször szeretnének találkozni velük, hiszen rá-jöttek, hogy azt a nehéz mun-kát, amit végeznek, csak az irodalom tudja könnyíteni. Ezért is hozták létre az iro-dalmi kört, hogy a költészet-ben, a festészetben felüdülést találjanak.

— **NÉGYHAVI RÉSZLET-FIZETÉSI** kedvezménytel ál-lított össze három sorozatot a Magyar Könyvkiadó. Az első sorozat címe: **Izgalmas történelem.** A Világirodalom mesterrel című összeállításá-ban novellás és elbeszélés kö-tetek kapnak helyet nobel-díjasok és világszerte ismert írók alkotásából. A harmas számú sorozatban Utikalan-dok címmel válogatnak össze érdekes könyveket.

Ipari tanulók kiállítása

A tatabányai 314-es Ipari-tanuló Intézetben kiállítás nyílt, ahol Komárom megye öt Mű. M. iskolájának, vala-mint a szakközépiskolák diák-jainak legjobb munkáit mu-tatják be az érdeklődőknek. A bemutatott tárgyak leg-többje működőképes állapot-ban van.

Gyógykezelés a föld alatti szanatóriumban

A Bányai Dolgozó Szakszervezetének országos központja, a Borsódi Szénbányászati Tröszt bizottságával közösen az idén ismét csak-nem 200 légzőszervi megbete-gedésben szenvedő bányász

gyógykezelését teszi lehetővé a jászvölgyi Békebarlangban ki-alakított föld alatti szanató-riumban. Az első 31 főnyi csoport május 4-én érkezik Jászvölgyre.

Ajándékműsor betegnek

A pécsi tüdőgyógyintézet fennállásának 5. évfordulója alkalmából, április 14-én, pénteken este a pécsbányatelepi Szocialista Kultúráért kitüntetett férfi kórusa ajándékműsört adott. A műsört több mint kétszáz főnyi közönség hallgatta meg és hosszantartó tapsal jutalmazta a kórust.

Az asszony szomorú, kicsi és törékeny. A munkaügyi osztályon találkoztam vele, a Szénelőkészítő Üzemben. Fekete kendőt viselt és alkalmilag feketére festett ballonka-bátot. Kezében papirokat szor-vongatott az Állami Biztosítótól és más hivatalos helyekről.

— Hogyan el most?

— Hát...

Buta volt a kérdés, mit is válaszolhatna. Gyorsan más kérdézn!

— Gyerekek?

— Egy. Kilenc éves kislány.

— Dolgozik?

— Nem, a gyerektől nem lehet. Kire hagyám iskolán kívül? Magyarországon nincs napközi. Meg beteges is vagyok...

Csendesen beszél, de határo-zottan. Látszik, néhány át-írrasztott, áttöprengett éjszaka mögötte van már, amióta Právics István, a férje meghalt. S ezalatt átrendezte, új-tervezte a további életét... Ezt persze csak sejtteni lehet a szavaiból. Miért is firtatná az ember? Úgyis eleven, fájo még a seb. Pedig jó lenne megkérdezni, hogy amikor számbavette, mire számíthat ezentúl, gondolt-e ismeretlen ismerőseire; férje barátaira, munkatársaira, brigádjának tagjaira? Vagy például Molnár László munka-ügyi vezetőre, aki hivatali kö-telességén túl lelkiismeretbe-i, embertársi kötelességének te-kintí, hogy neki segítsen. Mo-lnár elvtárs ezt a délelőtti is arra idézte, hogy a kü ön-bö-mi hivatalok — számokra ki-

ismerhetetlen — útvesztőjében kalauzolja.

— Drága Právicsné, most pár percet sziveskedjék itt várni. A Csicsók elvtárs szeretne megbeszélni magával valamit — mondja az asszony-nak. — Mi kimegyünk egy kicsit a brigádhoz.

Zúg és porol a nagy fekete épület. Betonlábai között las-san gördülnek a szénrel tele vagonok. Itt találkozunk Csicsók György részlegvezetővel, a vagonlötők főnökével. Épen az irodába tartana.

A brigád segít

— Együtt vannak már az emberek? — kérdi Molnár László.

— Még nincsenek. De mind-járt szölok nekik.

A vasúti sínek mellett me-gyünk. A vontatókötélek nyírkorgatják a görgőket. Csicsók György egy helyen megáll.

— Itt történt. Ezen a hely-en került a két vagon ütköz-je közé Právics István.

Miért történt, s hogyan? Ki és mennyiben felelős? Ki kö-vetett el szabálytalanságot? Hogyan lehetett volna meg-előzni, elkerülni a bajt? A hi-vatalos szervek bizonyára megta-álták, vagy megtalálták a választ ezekre a kérdésekre. Mégis, mi a véleményük az embereknek, akik érekit-eggyütt dolgoztak Právics Ist-vánnal, s akik most itt állnak

A „költészet napja” Komlón

„En szászor inkább vállalom a gyarló próbálkozás, a tévedés iszapját, hogysem közönybe takarozzam. Kik a hit súlyos tömbjeit kirakják hajóikból, azokat föltarajló habok dédelgetik s valóban könnyebb nekik — de van-e örömük?...”

(Kónya L.: A hitvalló)

Komlón a Juhász Gyula Bányászklubban emlékeztek meg a költészet napjáról. A műsoros est vendége volt Kónya Lajos kétszeres Kossuth-díjas költő is. Verselből, valamint József Attila, Juhász Gyula remekeiből Koós Olga és Koppány Miklós, a Pécsi Nemzeti Színház művészei adtak műsört.

Kónya Lajos a dedikálására várók gyűrűjében

a félhomályos és szénportól feketé pihenőhelyiségben.

Az első kérdésre nem vála-szol senki. Van, aki társait nézi, van, aki csak maga elé mered szomorúan.

— Magának például mi a véleménye? — kérdezek rá Nagy Mihályra. Ő a brigád-vezető helyettese.

— Tolattak. Villogott a lámpa. A kocsik túl közel voltak egymáshoz, nem lett volna szabad közéjük men-ni...

— Ha új dolgozó jött hoz-zánk, mindig maga foglal-koztatott vele.

— Csendes volt és szerény.

— mondják mások is — Az óvatosság mintaképe.

— Szóval szerették?

— Nem volt egy haragoso sem.

Právics István meghalt. Kár érte! De a szép és nemes em-beri tulajdonságok nem pusztulnak el; tovább élnek a ba-rátok, munkatársak, ismerő-sök emlékében. Valószínű ez akarta kifejezni a brigád az-zal, hogy felvette Právics Ist-ván nevét. És hogy segíteni akarja a családját. Csicsók Györgynél már kész tervek elképzelték vannak.

— Tavaly épült fel Právics-ék kis családi háza Magyar-szákon. Úgy tudom, még min-dig vagy hatvan ezer for-ra-nyi adósság terhelt. Mi könny-nyíteni akarunk ezen. Elhata-roztuk, hogy a külső vako-lási magunk végezzük el. A tröszt-igazgató elvtársától megpróbá-lunk kedvezményes fuvart is igényelni, hogy olcsóbb legyen. De Právicsné a továbbiakban is számíthat ránk.

Vannak más elképzeltései is. A kislánynak a nyáron üdülőjegyet akarnak szerezni. Ráfér szegénykére, hiszen a-la-posan megrészlette édesapja halála. Segíteni, támogatót ni akarják, amíg felnő. Hogy olyan emberré váljék, amely-en az apja volt és olvanna, ami-luennek e nagyszerű szociá-lista brigád kirájszerezői, nemeslelkű tagjai.

— Milyen ember volt?

— Rendes, becsületes — mondja melletttem Fodor Jó-zsef. — Mi választottuk bri-gádvezetőnek.

— Sohasem dörögött. Inkább

Berkics János

Tekézöink 7:1-re kikaptak

NB II-ben szereplő teke-csapatunk rangadó találkozót játszott a Bőrgyár együttesével. A kitűnő formában lévő bőrgyáriak kimagasló formában versenyeztek...

Pécsszabolcs-Vasas I. Bányász találkozó következik

A labdarúgó megyebajnokságban a következő vasárnap Bányász rangadóra kerül sor. Pécsszabolcsra a helyi együttes a Vasas I. Bányással találkozik...

PÉCSI ELŐRE—PÉCSSZABOLCS 2:0 (1:0). Pécssett tartalékosan állt ki a Szabolcs, és a talajhoz jobban alkalmazkodó hazaiak megérdemelten szereztek meg a hosszú, előrevágott labdával támasztást...

A védelem rövidzárlata okozta a komlóiak BVSC elleni vereségét

Május 1-én különjáratot indítanak Kaposvárra

BVSC—Kömöló 4:2 (1:1). Szónyi út, 5 ezer néző, vezette: Zsolt. BVSC: Varga — Völgyi, Rada, Tordai — Szepesi, Ádám — Krausz, Murár, Horváth, Arató, Rajna. Edző: Gyarmati János. KBSK: Buus — Ficzko, Csordás, Ruppert, — Villányi, Balfalvi — Pataki I., Garai, Bordács, Bodai, Szigeti. Edző: Szöcs János.

A Győri MÁVDAC elleni húsvéti 1:1 után abban reménykedtünk, hogy szombaton a BVSC-nél javít a Komlói Bányász. Győzelemre ugyan nem számítottunk, de döntelennre igen. Ehelyett újabb idegenbeli vereség (4:2) ért bennünket. Most már beálltunk a középmezőnybe, s jónéhány rivális (a BVSC, az Oroslány, a Ganz MÁVAG, az Egycetért, a Debrecen és a Szombathely) megelőzött bennünket. Persze a hat forduló után messzemenő következtetést leromni nem szabad, az 50 százalékos szereplés mégis kellemtelen meglepetés. Talán ennél is feltűnőbb, hogy a 6. forduló után sincs még kialakult csapat...

S öcs János edző a játékítás híve

(A szurkolók hasonló véleményen vannak), egyelőre azonban ez nem jár nagy sikerrel. Kérdés: érdemes-e reszkitozni, szétszórni a pontokat, hogy aztán az élcsapattól leszakadva még a 3—4. helyezéért is küszködjünk.

A BVSC-vel szembeni vereségben fő szerepet játszott a rutin hiánya. A fiatal Buus, a 10. percben ritkán látható pontyagólt vett be, majd 1:1 után a szintén ifjúági korú Balfalvi hibázott. Zavarában a feljött Horváth ott tette a

SPORT

Fél siker a rajtnál, a férfiaknál újabb vereség

A kézilabda NB I első fordulójában Pécssett csak a lányoknak sikerült győzelmet szerezni.

A Budapesti Postás együttesét győzték le 5:3 arányban. A férfiak az Elektromos csapatával mérköztek, és szoros küzdelemben alulmaradtak a fővárosiakkal szemben.

Az eredmény 11:10 volt. Mind a férfi, mind a női csapataink játéka igen sok kívánnivalót hagyott maga után. A férfiak teljesen passzívan játszottak, és ami a legfeltűnőbb volt, több esetben nem értették meg egymást. A második fordulóra az elmúlt vasárnap került sor, amikor a férfiak Budapestén az FTC ellen léptek pályára. A szakadó eső nagyon befolyásolta a találkozó eredményét.

Csapatunk hátrányos helyzetbe került. Azzal, hogy a rendszerjére épülő befejezéseknél játékosaink markolják a labdát, ami a teljesen átvizesedett bőr miatt igen gyakran kicsúszott kezükből. A hazaiak ezzel szemben taktikaként az indítást alkalmazták, az eredményből kitűnik, hogy sikerrel.

A 6:5-ös félidő után 10:7 volt a végeredmény a fővárosi együttes javára. Bár játékosaink jobban játszottak, mint az elmúlt for-

dulóban, ez kevés volt a sikerhez. Góljainkat Sudár, Moór (3—3) és Árvai szerezte. A női csapat mérkőzésére hétközben került sor, mert ellenfelük a Budapesti Spartacus Lengyelországban vendégszerepel. A legközelebbi fordulóban vasárnap Pécsújhegyen szerepel a férfi és a női csapat, a lányok 10 órakor az újonc BVSC együttesét, míg a férfiak 11 órakor az ugyancsak újonc DVTK-t látják vendégül.

A KÉZILABDA NB I (férfi) ÁLLÁSA: 1. Győri Text. 2 2 — — 37:23 4. 2. FTC 2 2 — — 24:18 4. 3. Elektromos 2 2 — — 27:24 4. 4. Ozdi Kohász 2 1 1 — — 31:30 3. 5. Győri ETO 1 1 — — 23:18 2. 6. Csepel 2 1 — — 1 40:34 2. 7. DVTK 2 — — — 28:28 2. 8. Bp. Spartacus 2 1 — — 1 30:31 2. 9. Csömöri KSK 2 — — — 1 24:27 1. 10. Pécsi Bányász 2 — — — 2 17:21 —. 11. Martfői MSE 1 — — — 1 19:25 —. 12. Bp. Vörös Meteor 2 — — — 2 29:37 —. 13. Újpesti Dózsa 2 — — — 2 27:39 —. 14. Bp. Honvéd*

* Az Európa-Kupa döntő miatt a Martfői MSE—Bp. Honvéd és a Bp. Honvéd—Győri ETO mérkőzés későbbre halasztva.

A győzelemhez nagyobb lelkésedés szükséges

PÉCSI BANYÁSZ—GYŐRI DÓZSA 2:2 (0:0)

Pécsújhegyen 600 néző előtt Csernafalvi vezetésével játszották le a találkozót, végig fővárosi vezetés alatt. A Bányász: Bogyai — Barány, Farkas, Lombosi, Kövári, Pápai — Györkö, Perényi, Opora, Koch, Bencsik összeállításban vette fel a küzdelmet.

Az erős iramú összecsapás a vendégek az egy pontot annak köszönhetik, hogy végig keményebben játszottak és az elvesztett labdákra még annak reménytelen visszacszerzése esetén, is rámentek

— játékosaink viszont sokat álltak a pályán.

A helyzetek körülbelül egyforma számban voltak mindkét kapu előtt, még a kapura lövések száma mindkét csapatnál 17 volt. Az első gólt Opora 11-esből szerezte, miután a kitörő Kochot a 16-oson belül felvágta, a második gól szerzője szintén Opora volt, amikor az elfutott Bencsik beadását továbbította a kapuba.

A biztos vezetés tudatában a hazaiakat a két ponttól, két szerencsétlen hazaadás fosztotta meg.

A 79 percben Lombosi, a mérkőzés utolsó percében pedig Barány, aki a találkozó végig kitűnően játszott, röviden adott haza, az ellenfél csatárai elérték a labdát, és a hálóba továbbították. 2:0-ás állásnál még Györkönek volt nagy helyzete, de a szélső azt elúgytelkenkedte. A találkozó Barány, Farkas, Opora és Pápai teljesítményét lehet kiemelni, a többiek mérsékelt formában játszottak. A következő fordulóban a Pécsi Bányász, a III. kerületi TTVE együtteséhez utazik. A bajnokság állása a hetedik forduló után:

NYUGATI CSOPORT 1. Várpalota 7 6 1 — 19: 6 13 2. Autóbusz 7 5 — — 2 14: 5 10 3. Veszprém 7 5 — — 2 8:11 10 4. Gy. Dózsa 7 4 1 — 2 14: 7 9 Pécsi VSK 7 4 1 — 2 10: 5 9 6. ZTE 7 3 2 — 2 12:10 8 7. Egycetért 7 3 1 — 3 13: 8 7 8. Pécsi B. 7 3 1 — 3 9: 8 7 9. Z. Dózsa 7 3 1 — 3 9:10 7 10. Pápa 7 2 3 — 2 2: 4 7 11. Budai Sp. 7 2 2 — 3 9: 6 6 12. III. ker. 7 3 — — 4 12:13 6 13. Dombóvár 7 2 2 — 3 6: 6 6 14. Izzo 7 3 — — 4 8:13 6 15. Sopron 7 2 — — 5 4: 9 4 16. Szf. MAV 7 1 2 — 4 2: 9 4 17. Kap. Kin. 7 1 2 — 4 2:13 4 18. Mosonm. 7 1 1 5 6:12 3

Újabb győzelem a kézilabda NB II-ben

A kézilabda NB II-ben szereplő Komlói Bányász férfi együttese a tavaszi idény első fordulójában Zalaegerszegen vendégszerepelt. Együttesünk — nagy küzdelem után — 28:26 arányú győzelmet aratott. A csapat elsősorban lelkes játéknak köszönheti a két pontot. A komlói gárda (Buvári, Kispál, Zachomer, Schwarcz, Kiltl, Jeszenesák, Pálfi, Koszta, Balázs, Szalai) vasárnap újabb sikert ért el.

A második fordulóban a Veszprémi Haladás látogatott Komlóra. A találkozót zuhogó esőben rendezték, ahol különösen az első félidőben játszott jól a kék-fehér együttes. Ekkor 5:0-ás vezetésre telt szert. Utána feljött a Haladás, és szorosabbra vált a küzdelem. Jó védekezés, és időnként kitűnő támadásszöveg jellemezte a második 30 percet. Végül a hazaiak 10:4 arányban győztek. Góldobók: Kiltl 3, Jeszenesák 2, Szalai 2, Kispál, Balázs, Pálfi. Csapatunkból kitűnt: Buvári, Kispál, Szalai Schwarcz. A 10:4-es komlói győzelem értékét növeli, hogy a veszprémi együttes egy héttel korábban megszorították (egy gólkülönbségű vereséget szenvedtek) a tavaly még NB I-es Pécsi Dózsa csapatát.

Legközelebb a Várpalotára, a testvércsapatához szólítja a sorsolás a Komlói Bányászt.

AZ NB I B ÁLLÁSA 1. BVSC 6 3 3 — 10: 6 9 2. Eger 6 4 1 1 11: 9 8 3—4. Orosl. 6 3 4 — 7: 3 8 3—4. Ganz—M. 6 3 2 1 7: 3 8 5. Egycetért. 6 2 3 1 7: 7 7 6. Debrecen 6 2 2 2 12: 8 6 7. Szombh. 6 1 4 1 10: 9 6 8. Komló 6 2 2 2 11:10 6 9. Szf.-vár 6 2 1 3 7: 6 5 10—11. Szeged 6 2 1 3 6: 8 5 10—11. Misk. VSC 6 — 5 1 3: 7 5 12. Szallitók 6 — 5 1 3: 7 5 13. Kap. II. 6 2 1 3 4:10 3 14. M. DAC 6 1 2 3 10:10 1 15. Budapest 6 1 2 3 7: 9 4 16. Nyiregyh. 6 1 2 3 5:19 4

Az edző arról is nyilatkozott,

hogy Ficzko első csapatban való bemutatkozása nem kellett csalódást (az első félidőben magasan a legjobb védőjátékosnak bizonyult), szerencsétlenségére továbbra is számít. Az az elképzelése, hogy a kibővített posztra Lelovici-

HOL művelődjünk, SZÓRAKOZZUNK?

Moziműsor

Park (Pécs): Április 19—20-ig: Cicababák. Olasz film. 18 évtől. 21—24-ig: A „Jord” és bandája. Lengyel film. 25—26-ig: Nyomoz a vőlegény. Amerikai film. Matiné április 24-én: Kati és a vadmacska. Előadások kezdete: 4. 6. 8 óra. Kessuth (Pécs): Április 19—20-ig: Vörös sivatag. Olasz film. 18 évtől. 21—26-ig: Galapagos. Nyugatnémet film. Matiné április 24-én délelőtt: Erdel kaland. Előadások kezdete 4. 6. 8 óra. Dél-előtti előadások 10 órakor: 19—20-ig: Vörös sivatag. Olasz film 18 évtől. 21—22-ig: Galapagos. Nyugatnémet film. 23—án: A „Jord” és bandája. Lengyel film. 25—26-ig: Nyomoz a vőlegény. Amerikai film. Matiné esteli előadás: 18-án: Don Carlos, 25-én: Ki volt dr. Sorge? Petőfi (Pécs): Április 19—20-ig: Cicababák. Olasz film. 18 évtől. 21—24-ig: Nyomoz a vőlegény. Amerikai film. 25—26-ig: A Tenkes kapitánya. I.—II. Magyar film. Matiné 24-én délelőtt: Hítlontörő szerelem. Előadások kezdete 4. 6. 8 óra. Fekete Gyémánt (Pécs): Április 19-én: Egy szobalány naplója. Francia film. 18 évtől. 23—24-ig: Butaságom története. Magyar film. 25—26-ig: Phaedra. Amerikai film. 18 évtől. Előadások kezdete hétk. 6. vasárnap 4. 8 óra. Józserenesét (Pécs): Április 19-én: Ejlétkor. Magyar film. 21—22-ig: Szállnak a darvak. Szovjet film. 23—24-ig: A szabadság első napja. Lengyel film. 25—26-ig: Fény a redőny mögött. Magyar film. Matiné április 24-én: Hogy állunk, fiatalEMBER? Előadások kezdete hétk. 5. 7. vasárnap 3. 5. 7 óra. Meszes (Pécs): Április 19—20-ig: Vörös és fekete. I.—II. Francia film. 22. 24-én: Zöld fény. Szovjet film. 26—27-ig: Szivájdalmam Hiroshima. Japán film. Előadások kezdete hétk. 6. vasárnap 4. 8 óra. Május 1. (Vasas II.): Április 19-én: Kérem a panaszkönyvet. Szovjet film. 21—22-ig: Szamuráj-hűség. Japán film. 18 évtől. 23—24-ig: Kard és kocka. Magyar film. 25—26-ig: Folytassa Kleof Angol film. Előadások kezdete hétk. 7. vasárnap 5. 7 óra.

Józserenesét (Szászvár): Április 19—20-ig: Egy gyilkosság krónikája. NDK film. 26—27-ig: Mielőtt kaland. Francia film. Előadások kezdete hétk. 7. vasárnap fél 5 és 7 óra. Hidas: Április 19—20-ig: Fantomas. Francia film. 22. 24-én: A Tenkes kapitánya I.—II. Magyar film. 26—27-ig: A kortérsz. Szovjet film. Előadások kezdete hétk. 7. vasárnap fél 5. 7 órakor. Hosszúhetény: Április 19—20-ig: Butaságom története. Magyar film. 23—24-ig: Phaedra. Amerikai film. 18 évtől. 26—27-ig: Szőlőkészen Szovjet film. Előadások kezdete hétk. 7. vasárnap 3. 7 óra. Május 1. (Komlói): Április 19—20-ig: Különleges osztály. Csehszlovák film. 21—27-ig: Kék rapszódia. Amerikai film. Előadások kezdete 4. 6. 8 óra. Zrínyi (Komlói): Április 19—20-ig: Cleo 3—7-ig. Francia film. 21—22. 24-én: Robbantunk bankot! Francia film. 26—27-ig: Szerelmes biciklisták. Magyar film. Előadások kezdete fél 4. fél 6 órakor. Mánfa: Április 23—24-ig: Kérem a panaszkönyvet. Szovjet film. 27-én: A „Preludió” akció. NDK film. Előadások kezdete hétk. 6. vasárnap 5 óra.

Ötszáz résztvevője

volt a pécsi bányászok tevékenységét rendezett költségtérítési megemlékezésnek. Április 12-én a meszesi munkásszállón Arató Károly költő, 13-án a szabolcsi Puskin-lamara-klubban Csorba Győző költő, Bertók László költő és dr. Nemes István irodalomtanár; 14-én a szabolcsi Puskin Művelődési Házban Arató Károly és az Irodalmi Színpad működött közre. A befejező előadásra 16-án került sor a vasasi Petőfi Kultúrotthonban. Kistamas Gyula irodalomtanár ünnepi méltatását szellemi töltő követte.

A televízió műsora

APRILIS 19, KEDD 8.05: Iskola-tv. 17.40: Hírek. 17.45: Kisdobosok műsora. 18.05: A Magyar Hírdető műsora. 18.15: 100 kérdés — 100 felelet. 18.55: Falusi dolgokról. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Napló. 19.55: Verdi: Traviata. A milánói televízió operafilmje. 21.35: Beszélgetés a tv-nézőkkel. 22.15: Tv-híradó — 2. kiadás.

APRILIS 20, SZERDA

17.45: Hírek. 17.50: Hétmérföldes kamera. 18.05: Villamos berendezések az ember szolgálatában. 18.30: A Magyar Hírdető műsora. 18.40: Hobby. Tücsköt-bogarat. 18.50: Gyermekkönyvekről — felnőtteknek. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Aknamező. Tv-játék. 20.50: Nicola Felix énekel. 21.20: A képzőművészet története. VIII. 21.30: Szülők, nevelők egymásközt... Csavargó gyerekek. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

APRILIS 21, CSÜTÖRTÖK

8.05: Iskola-tv. 10.16: Nincs határ. Angol film. 11.45: 3x3. Román rajzfilm. 13.35: Iskola-tv. 17.00: Pedagógus tapasztalatcsere. 17.45: Hírek. 17.50: A hét könyvei. 17.55: Szökellő lábak, suhanó szárnyak. Magyar kisfilm. 18.10: Fialalok maradtak. Kisfilm. 18.25: Telesport. 18.50: 96 éve született. Megemlékezés Lenin születésének 96. évfordulóján. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Halló, fiúk! Halló, lányok! 20.50: Kék fény. Bünyűri riportműsor. 21.20: Színház a világ. Hegedűs Géza életképe. 21.40: Tv-híradó — 2. kiadás.

APRILIS 22, PÉNTEK

8.05: Iskola-tv. 9.31: Szerelmek vannak köztünk. Magyarul beszélő lengyel film. 10.45: Telesport. 11.00: A képzőművészet története. 13.35: Iskola-tv. 18.10: Az Iskola-tv postája.

APRILIS 23, SZOMBAT

15.10: Ki miben tudós? Matematika döntő. 15.20: Budapesti Honvéd—DHFK Leipzig BEK kézilabda férfi döntő. 15.35: Tessék kérdezni — a nyelvész válaszol. 16.25: Ki miben tudós? — A matematika

MECSERI BANYASZ

A mecséri színházi és kulturális közéleti szervezet

Felcslós szerkesztő: Grevi Károly Szerkesztőség:

Pécs VI (Pécsbánya) Kórház tér 9. II. emelet Telefon: 60-28. 65-51. 18-58. 36-01 (11-88 mellék)

Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felcslós kiadó: Braun Károly Kiadóhivatal: Pécs Hunyadi u. 11. Telefon: 15-52. 15-73. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály u. 10. Felcslós vezető: Melleo Renát

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető a helyi postahivataloknál. Kétszer hetente és az üzemeltetési napokon. Előfizetési díj félre 10.20 Ft. csekk 6.00 Ft. Megjelenik minden keddes Indexszám: 00 00

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

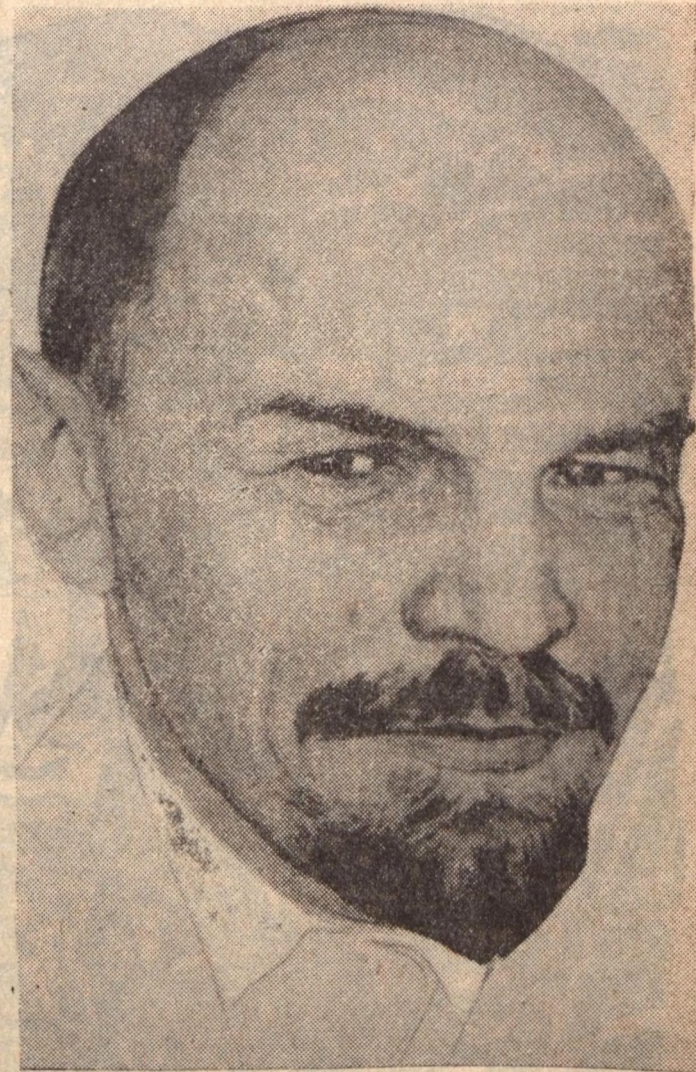
IV. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM

ÁRA: 60 FILLÉR

KEDD, 1966. ÁPRILIS 26.

1870—1966

Április 22-én ünnepelte a szovjet nép és a világ haladó emberisége Vlagyimir Iljics Lenin, a proletariátus nagy vezére, a szovjet állam alapítója születésének 96. évfordulóját.

Változatlanul Szabolcs az élen

Április 23-ig 99,0 százalékos termelési eredményt ért el a tröszt. Az adósság 2531 tonnának felel meg. Az üzemek közötti versenyben továbbra is változatlanul Szabolcsbánya vezet. Bár termelésük az elmúlt héthez képest újra csökkent, a második helyen álló Kossuth-bánya pedig több mint két százalékkal javult, még mindig közel 3 százalékkal vezetnek a szabolcsiak. Vasas-bánya sokat javulva a 3. helyre zárkózott fel. Az üzemek közötti sorrend:

1. Szabolcsbánya	106,3%	2571 tonna többlet
2. Kossuth-bánya	103,7%	2214 tonna többlet
3. Vasas-bánya	100,7%	191 tonna többlet
4. Északi Üzemek	98,9%	90 tonna adósság
5. Béta-akna	97,9%	551 tonna adósság
6. Zobák-akna	97,6%	670 tonna adósság
7. Pécsbánya	93,9%	1769 tonna adósság

Az MSZMP Központi Bizottságának május elsejei jelszavai

1. Világ proletárijai, egyesüljétek!
2. Eljen május 1, a munkásosztály nemzetközi harci seregszemléje!
3. Eljen és erősödjék a nemzetközi munkásosztály internacionalista összefogása!
4. Erősödjék a testvéri szocialista országok egysége!
5. Eljen a béke legfőbb ereje, az emberi haladás élén járó Szovjetunió!
6. Eljen és virágozzék a magyar és a szovjet nép örök barátsága!
7. Éljenek a világ kommunista és munkáspártjai!
8. Forró, testvéri üdvözlés az amerikai imperializmus ellen hősiességgel harcoló vietnami népnél. El a kezekkel Vietnamtól!
9. Világ népe! Munkások! Parasztok! Értelmiségiek! Fogjatok össze az imperializmus ellen a békéért, a demokráciáért a szabad emberi életért vívott harcban!
10. Testvéri üdvözlés a szabadságukért harcoló, az új gyarmatosítók ellen küzdő, függetlenségüket védő népeknek!
11. Világ dolgozó! Ne tűrjétek az imperialisták és bérencek terrorját a kommunisták, a haladás és a nemzetközi függetlenség harcosai ellen!
12. Eljen a szocializmus győzelméért harcoló magyar nép!
13. Eljen a IX. kongresszusára készülő Magyar Szocialista Munkáspárt!
14. Kongresszusi munkaversennyel előre az 1966. évi terv teljesítéséért!
15. Forró üdvözlés az építő munkában élén járó munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek!
16. Eljen és virágozzék szabad szocialista hazánk, a Magyar Népköztársaság!
17. Békét a világnak!

Tiltakozó gyűlések, termelési tanácskozások üzemekben

Az ünnepi program már szombaton megkezdődött, amikor a komlói vándoriskolában ifjúsági nagygyűlésre került sor. A gyarmati ifjúság napja alkalmából a városi KISZ-bizottság által rendezett gyűlésen mintegy 300 fiatal vett részt, ahol megjelent Hartmann János, a városi pártbizottság másodtitkára is. Hegedűs Sándor, a városi KISZ-bizottság titkára ünnepi beszédében

megemlékezett arról, hogy ebben az évben az együttérzés a vietnami nép felé irányul, akik a legvadabb imperialista hatalommal, a leghírhedtebb gyarmatosítóval szemben fegyverrel küzdenek szabadságukért. Vasárnap a Kossuth-bányai nagy felolvasó terem zsúfolásig megtelt, hogy előbb tiltakozó gyűlést tartsanak, majd körletenként megrendezzék a

szocialista brigádok negyedéves munkaértékelését. Bálint Ernő, az üzemi KISZ-bizottság titkára köszöntötte a megjelenteket. A díszelnökséghelyet foglalt Durnyev Vjacseszlav, a szovjet diák-szövetség tagja, Szerkio Leonon chilei diák, Kiskúti Ádám, a tröszt pártbizottság osztályvezetője, Suhajda Tibor, a megyei KISZ-bizottság titkára, Parti József, a tröszt

KISZ-bizottság titkára, továbbá Kossuth-bánya párt-, gazdasági- és tömegszervezeti vezetői, képviselői is. A tiltakozó gyűlésen felszólaltak a nemzetközi diák-szövetség képviselőitében résztvevő külföldi diákok is. Az ünnepi program második felében a körletvezetők ismertették az I. negyedév eredményeit, s a következő időszakra szóló feladatokat.

Kiváló eredmények Zobák-aknán — Versenyzászló a legjobbaknak

Zobák-akna kultúrterében: „Üdvözljük a szocialista címért küzdő termelő körlet dolgozóit!” e felirat fogadta a termelési tanácskozás résztvevőit. Az értekezleten megjelent és felszólt Markvart Károly, a tröszt szakszervezeti bizottság titkára, Piegli János üzemvezető is. Vámos István körletvezető beszámolójában kiemelte, hogy a negyedév során az üzem több mint 9 ezer tonna szenet termelt tervén felül. Ezzel harmadszor nyerték el a legjobb bányakerület címet és a vándorzászlót, amely így véglegesen az üzem birtokában maradt. A körleten belül a legjobb fejtési csapat címet és a zászlót a Földes-brigád érdemelte ki. A körletvezető arról is beszélt, hogy az üzemben a baleseti mutató az engedélyezett 80 helyett, 100,6 gyakorlatot ért el, amelyen feltétlenül változtatni kell. A feladatokat illetően hangsúlyozta, hogy a munkahelyi változtatás rendszeresíteni kell, amellyel 10—15 százalékos feljavítás várható.

került: mindkét körletben nagy volt az érdeklődés és az aktivitás. A beszámolókat minden részletre kiterjedtek, közösen szövegezték a munkahelyi problémákról. Utat mutatnak, különösen a technológiát, és a munkafegyelmet vonatkozásában. A hozzászólók (a két körletben összesen 30) őszinték, bátorhangúak voltak. (Folytatás a 6. oldalon)

Az élet gyakran ismétli önmagát. Mint amikor csigalépcsőn megy az ember. Elindul, megtesz egy fordulót, s magabiztosan jár, de újból ott van, ahol kezdte. És kezdheti, azaz folytathatja megint. Újabb fordulók, újabb magasságok jönnek. Közben fárad, nehezebb a lába; néha-néha meg kell állnia vagy visszamenni egy-két fokot. De azért mégiscsak megy tovább, egyre feljebb; ez az élet törvénye.

Az élet gyakran ismétli önmagát. Mint amikor csigalépcsőn megy az ember. Elindul, megtesz egy fordulót, s magabiztosan jár, de újból ott van, ahol kezdte. És kezdheti, azaz folytathatja megint. Újabb fordulók, újabb magasságok jönnek. Közben fárad, nehezebb a lába; néha-néha meg kell állnia vagy visszamenni egy-két fokot. De azért mégiscsak megy tovább, egyre feljebb; ez az élet törvénye.

Mindig az emberek javát szolgálni!

A termelési tanácskozáson több felszólalás hangzott el, és a résztvevők megszavazták, hogy az idén versenyt indítanak a szocialista körlet cím elnyeréséért.

Keszler Ferenc is így van vele, mint mindenki. Legfeljebb az ő esetében kissé élesebbek a határvonalak, erősebbek a kontúrok az egyes fordulók között. Szászvárról indult, itt vágott neki az élet csigalépcsőjének. Apja itt bányászott. De az rég volt, még a harmincas évek elején. Nem is sokra emlékszik ebből az időből. Aztán Pécsre költözött a család. A városhoz fűződnek az első maradandó emlékei: sztrájkok, jelszavak, kakastollas kalapok. Később: feketelista, menekülés a munkanélküliség, az éhség elől: belga bányatelepek, aknák, meddőhányók, mint itthon, de mégis minden, minden idegen. Nehány év után a háború visszavetette őket Szászvárra. Ezzel bezárult az első kör.

Akkoriban minden nehéz volt. S mégis, őt itt mindenki ismeri, ő is ismer mindenkit. Sikeresen megbirkózott a feladattal. A komló pártbizottságról 1961-ben került vissza ismét Szászvárra. Ekkor vonták össze az északi bányüzemeket, s alakították közös pártbizottságot Szászvár, Mázsa és Nagymányok kommunisztáinak összefogására, irányítására. S

nem is találhattak volna alkalmasabb titkárt Keszler Ferencnél. Persze, tévedne, aki azt gondolná, hogy ez a „hazatérés” amolyan díszbevonulás volt. Az igaz, hogy sok szeretettel, de még több problémával, gondnal, nehézséggel fogadták. Itt volt például maga az összevonás. Se a nagymányosiak, se a mázsiak nem tapsoltak ennek az intézkedésnek, de még a szászváriak közül is sokan nehezteltek. Miért? A kívülállóknak nehezen értenék meg, de Keszler Ferenc hosszú éveket töltött itt, tudja mi a helyzet. Ezeknek a kis bányáknak 80—100 éves múltja van. Generációk születettek bele a bányászokdába, s keresték meg a kenyerüket — jól-rosszul — a föld alatt. Apák dőltek ki a munkából és adták át szerszámaikat fiaiknak. Itt a bánya nemcsak munkahely, nem egyszerű kereseti lehetőség. Sokkal több annál: a generációk folytonossága, eleven kapcsolatok, apák, nagyapák között és őszszertartó erő egy-egy nemzedéken belül is. Erthető tehát, hogy minden olyan intézkedés, amely a bányát érinti — bármily csekély és formális legyen is — érzelmi, hangulati reakciót vált ki az emberekben.

Most pedig Mázára került a sor. Bármilyen erős a dolgozók ragaszkodása a régi kis üzemhez, senki sem kívánhatja, hogy tonnánként 190 forint ráfizetéssel termeljék a szenet. Még néhány hónap és ezt az üzemet is le kell állítani. S az itt dolgozó emberek jórészt a pártvezetőségtől várnak segítséget, támogatást. Keszler Ferenc tudja ezt, s azt is tudja, hogy az üzem felszámolása nemcsak gazdasági, de politikai ügy is. Ezért járadozik az üzemvezetőséggel és a felsőbb szervekkel közösen, hogy minél megnyugtatóbban rendezhessék az ebből adódó rengeteg problémát.

Most pedig Mázára került a sor. Bármilyen erős a dolgozók ragaszkodása a régi kis üzemhez, senki sem kívánhatja, hogy tonnánként 190 forint ráfizetéssel termeljék a szenet. Még néhány hónap és ezt az üzemet is le kell állítani. S az itt dolgozó emberek jórészt a pártvezetőségtől várnak segítséget, támogatást. Keszler Ferenc tudja ezt, s azt is tudja, hogy az üzem felszámolása nemcsak gazdasági, de politikai ügy is. Ezért járadozik az üzemvezetőséggel és a felsőbb szervekkel közösen, hogy minél megnyugtatóbban rendezhessék az ebből adódó rengeteg problémát.

A Zobák-aknai termelési tanácskozás tapasztalatairól Markvart Károly elvtárs így nyilatkozott. — A tanácskozások előkészítése kitűnően si-

De a második csak később kezdődött. Keszler Ferenc szakmát tanult, kovács lett, aztán a háború után átkepezte magát bányalakatossá. Ha nem is vándorként, de édesapja

Éljen a világ proletariátusának nagy ünnepe!

Timár István, Május 1. 1966

„MÁJUS 1”

(Timár István rajza)

A munka ünnepére

Munka, s munka. Meg kell hajolni
e szó nagysága előtt!
Halljuk e szót, s gépeket látunk,
széles, végtelen mezőt.
A traktorok hangja füstölög,
aranyat érő kezek
hajlanak le s föl, ütemre,
s izzadt hátú emberek.
Friss vas illata robban közénk.
felszabadult fény villan.
mozdony és autó dühörög,
az élet szeme csillan
felénk a tárna négyesgéből,
hoggy ragyog a drága szén,
és szemünk bámul sok panellház
vasbetonszerkezetén.

Egyetlen egy szó, és mennyi mennyi kép,
ereje a földre ránt
s itt köszönheti az ember, hogy ember,
s nem jár vadállat gyanánt.

Munka! Kétkezi munkás, paraszt
új dolgozó vagy régi,
technikus, mérnök, vágár, orvos
diák s értelmiségi,
ma mind ünnepel, s ünnepelne
a dolgozók hatalmas tömegei
és egyre fogynak a tőke érvei
s nő a munkások kezén.

Kimpf László

Május elsején

Mint vörös körkorongban
megtestesült egység,
köszöntött ránk kora hajnalon
a világ-ölelő napsugár.
Már izzón lángoló
kohó szent tüze,
melyben porrá ég a kőzet,
és acél nemesül.
Mint fénylő reflektor,
világít a Földtekének felett
az életcsíráit szárbaontó Nap,
hoggy vetéseink kalásszá érjenek.

A munkások,
a szorgos milliók
ünnepi dallal köszöntik a májust
s a dolgozóknak vörös csillagát.
Legyen bőrük színes, vagy fehér,
de szívük egyszerű, színes, tűzbőrös,
mint zászlók.

— Eljártzik puha, bársonyos selymével
a tavaszi szellő. —

Még dül a harc...

elvek és harcok mezején

összecsap a Múlt és a Jelen.

Paripák száguldanak

a hősök holttestén, —

de sarjad a Jövő reménye,

a boldogabb, az emberibb Holnap!

Zöld ágot visz mégis a galamb

gyenge csőrében,

mely ágyúcsőnél százszor nemesebb,

Bár hosszú még és küzdelmes az út,

munkásgyőzelmet hirdet

a nagy világon,

a kibontott vörös májusi zászló.

Almásy Kálmán

Májusi köszöntő a televízióban

A Magyar Televízióban már dolgoznak az idei május elseji ünnepi műsor összeállításán.

A kamerák ott lesznek a délelőtti órákban a Hősök tere, ahonnan egyenes adásban számolnak be a nézőknek a főváros dolgozóinak ünnepi felvonulásáról.

Budapestről átkapcsolnak Moszkvába és az Intervízió helyszíni közvetítést ad az ünnepi eseményekről.

Az ünnepi műsor egyik érdekessége lesz a „Májusi köszöntő” című összeállítás. A verses, zenés műsorban többek között fellép majd a magyar néphadsereg művészei együttese, a munkásorség énekkara, a Lovag utcai Általános Iskola énekkara, József Attila és Kassák Lajos egy-egy versét Sütő Irén szóltatja meg.

Az esti műsort „Majális” címmel ezúttal a Vidámparkból közvetíti a Magyar Televízió.

Éljen és erősödjék a nemzetközi munkásosztály internacionalista összefogása!

1919. május 1-et írtak, én kis gyerek voltam, az elemi iskola második osztályát jártam Kaposváron. Mint mindenütt, itt is igen divott a május 1-ére való készülődés. Régi szokásaink közül a legismertebb a májusfa állítás, nagylányok ablakalatti a szerenád adás, kapuknak zöld gallyakkal való feldíszítése volt a legnépszerűbb eseményeknek, mi utóbbiban mi gyerekek is szívesen segítünk.

A mai szokásos felvonulás, népünnepek, az úgynevezett majálisok tartására féltő gonddal vigyáztak az 1919. előtti és utáni rendszer órel, az államrendőrség, csendőrség és a honvédség karhatalmi alakulatai.

Visszaemlékezve én is állítom, hogy az első szabad május 1-i felvonulás 1919. tavaszán volt, mikor anyám délután engem is ünneplőbe öltöztetve a városba vezetett, hogy az akkori polgári iskola udvarán gyülekezve, innen tömör sorokban, zászlók — jelszavakkal tele írt transzparenszek alatt vonuljunk a Kossuth térre, ahol gyűlés volt. Majd ennek végeztével az akkori főutcán Somsich Pál, az Eszterházi utcán végighaladva, felvonulásunkat érdekessé tette a sorainkban több helyen csoportokba vegyült vonós és fúvós zenek-

rok kísérete, a feldíszített kerékpárosok és, a lampionos csoportok lassú menete. A gyerekek apró kis vörös és nemzeti zászlócskákat kaptak és menetünket többször egy-egy háznak erkélyéről a néphez intézett szövegű szövegű megnyitva, visszakerültünk oda, ahonnan elindultunk, az iskola udvarára. Felvonulásunkat felejthetlenné tette az itt felállított sátrak, ahol azok egyikében a felnőtteknek bort, sört adtak ingyen, a másikban a gyerekeknek cukorkát, csokoládét, gyümölcsöt osztottak, de volt amelyikben vajás kifli, szalámi zsemlyét, tejet és kávé pénz nélkül lehetett kapni.

Az ünnepség befejeztével a nap is nyugovóra tért, mikor a rendezőségnek az utolsó aktust az ajándékozást az akkori közvilágítási lámpák gyenge fénye mellett kellett befejezni. Anyámmal már késő este tértünk haza, amikor már álmosan, de azért boldog örömmel meséltem nagyanyámnak az engem ért felejthetetlen élményeket.

Az ébredő tavasznak, a kikeletnek ezen szépséges és hangulatos ünnepét a május 1-ét aztán hamarosan egy sokkal szomorúbb és komo-

Régi május elsejék

rabb esős őszi nap váltotta fel a forradalom leverése, melylyel a további május elsejék megünneplése politikai megmozdulásnak, baloldali szervezkedésnek számítottak. És ha a további években május 1-én voltak is ilyen irányú ünnepelések megtartása, azok csak titokban történtek. Vagy legjobb esetben a rendőrségnek előre bejelentve a május elsejét követő vasárnap, egy megegyezett helyen, annak szigorú ellenőrzése mellett, politikai-mentesen, csak mint táncmulatság és kimondottan szórakoztató majális lehetett tartani, ahol körhintá, zsákba-futás, rüdmászás, kötélhúzás, céllövölde, lepényevés, szerencsehalászat, programszerű népi játékok lehettek. Ezen szigorítások értelmét akkor még mint kis gyerek nem értettem, csak később mint katona tudtam meg, mikor már magam is résztvettem a mindenkori május elsejéket kezdő és követő szigorú katonai együttartások kínos és áldatlan parancsuralmában, a készségszolgálatban. Ez abban állt, hogy már április 30-án és május 1-2-án teljes felszerelésben ún. menetelőzetben, emberek és lovak felhálháza, fegyverenként a kocsizott éleslőszerezettel levonultunk a laktanya udvarra, ahol zárt rendben állva, a szerelvényt leraktuk, de az udvart senki el nem hagyhatta. Rádó esetén pillanatok alatt fel kellett szerelni magunkat és a lovakat és várunk a további parancsot. Éjszaka egy helyi-

ségbe tömörítve, szerelvényeink mellett, ruhában aludtunk és ezen időben lőszer és egyéb raktárak, valamint a kapuórség is tiszt parancsnoksága alatt volt megerősítve.

Az ezt követő 25 évi áldatlan zsarnoki állapotnak már csak a felszabadulás vetett véget.

Emlékezve az 1946. évi szabad „Május 1-re” is, mikor népünk már félelem mentesen ünnepelhette a régi szokásához híven a május elsejét. Hazánk a háború által kifosztva, városaink, falvaink szegényen, de az emberek lélekben gazdagon és egygyé forrva vonultak az utcára, hogy hitet tegyenek a Köztársaság, a munkáshatalom mellett. Kaposváron most is mint régen, délelőtt a Kossuth szobor előtti gyűlés után, délután a Donner-városi népligeiben jöttünk össze ünnepelni, hogy az elmúlt 25 év után emberré formálva, már gyermekeinknek is mutathassuk milyenek voltak a régi május elsejék. És ebben segítettek a ligetben nőtt évtizedes tölgy és platánfák és egyfelől a malomárok és a másik oldalt szegélyező Kapos folyó, melynek partján nőtt fűzfák víz fölé hajló ágai azt suttogták, hogy 25 évvel ezelőtt itt igen sok munkás hazafit meggyilkoltak az ellenforradalom terroristái.

Ma már ez mind-mind gyászos emlék, mit ez és más városokban több helyen elhelyezett szobrok és emléktáblák hirdetnek a felnövő nemzedéknek, hogy apák és nagypapák küzdelmes harcán elvesztett szabadságot, mit csak a dicső szovjet hadsereg által tudtunk 1945-ben visszakapni, őrizték és harkell, védelmezzék a saját életük árán is.

Azóta a május 1. a napiárban a „Munka ünnepe” cím alatt pirosbetűs és nemzeti, de egyben nemzetközi ünnep is, mikor az első szocialista ország, a Szovjetunió fővárosában Moszkvában, de vele egy időben Berlinben, Prágában, Varsóban, Pekingben, Bukarestben, Szófiában, Belgrádban és nálunk Budapesten is rendeznek nagy felvonulást, katonai parádét, mellyel a nép hitet tesz a munkásmozgalom mellett.

De a munkások megemlékeznek a nyugati államokban is Rómától egész Washingtonig Marx, Engels és Leninnek világot formáló tanításáról. Már napjainkban látjuk és érezzük, hogy a világ két részre szakadt és majd jönni kell egy újabb kornak, amikor a kapitalizmust a szocializmus váltja fel az egész földön.

Karádi István nyugdíjas bányász

Élüzem címet nyert Szabolcsbánya A legjobb kerület: Zobák- és Béta- akna — Jövőre csak többletbevétel után lehet nyereséget fizetni

Az 1966. év I. negyedének értékelésére és a II. negyed-
év programjának meghatározá-
sára volt hivattott az a műszaki
tanácskozás, amelyet szerdán
tartottak a tröszt vezetői. A
Garamvölgyi János tröszt
igazgató elnökletével rendezett
tanácskozáson résztvett
valamennyi üzem, párt- és
gazdasági, tömegszervezeti
vezetője, továbbá a műszaki
vonatkozásban érintett tröszt-
i osztályvezetők.

Garamvölgyi János elvtárs
a bevezetőben hangsúlyozta,
hogy már az ideiglenes is
az új gazdasági mechaniz-
mus jegyében telik el. Ez
részben a nagyobb felelős-
ség, a nagyobb önállóság
érvényesítésében, részben
pedig a gazdaságosabb ter-
melésen jut kifejezésre.
Fokozatosan előtérbe ke-
rül a szervezettebb munka.
A SZOT és KISZ KB kong-
resszusi versenyfelhívása
nyomán kibontakozott ver-
senymozgalomnak különösen
a minőségi mutatók tel-
jesítését kell elősegíteni.
Szereplésük, ha a tröszt va-
lamennyi dolgozója bekap-
csolódna a kongresszusi ver-
senymozgalomba, amelyek
egész évi vállalásaink vég-
rehajtását serkentik — mon-
dotta Garamvölgyi elvtárs.

Pozsgay Károly trösztfő-
mérnök referátuma részlete-
sen érintette a végzett munka
során elért eredményeket, hi-
bákat, az előttünk álló felada-
tokat. Kiemelte, hogy már az
első negyedévben a csökken-
tettsé (éves szinten 50 ezer ton-
na) terével dolgoztunk, mégis
csak nagy erőfeszítések árán
értük el a kívánt szintet. Zo-
bák- és Béta-akna kiemelkedő
(16 ezer tonna többlet) telje-
sítménye révén zárhattuk 100
százalékos eredménnyel (sőt,
200 tonna pluszal) az említett
időszakot. Kossuth-, és Sza-
bolcs-bánya együttesen 20 000
tonna adósságot szedett össze.

Pozsgay elvtárs az okokat
vizsgálva rámutatott arra,
hogy főleg a szervezetelesség

és a rossz geológiai visz-
onyok okozták a lemaradást.
Kossuth-bánya összüzemi
teljesítménye — 1964-hez ké-
pest — 16—17 százalékot rom-
lott. Ezzel szemben az önköltségi
mutató 8,26 forint
tonnánkénti megtakarítást hoz-
zott.

Az I. negyedévben becsü-
llettel helytálltak a Vasas-bá-
nyai és az Északi Üzemek
dolgozói is. A tavalyihoz ké-
pest jobb eredményt vártak
Pécsbányától.

A II. negyedévre vonatko-
zóan a trösztfőmérnök el-
mondta, hogy a szénkereslet
továbbra sem kielégítő, ezért
a minőségi termelésre nagy
gondot kell fordítani.

A tröszt igazgatósága úgy
határozott, hogy 1966-ban
20 millió többletbevételt ér-
el. Ez azt jelenti, hogy jő-
vőre 11—12 napi nyereség-
részesedést kaphatnak a
tröszt dolgozói. Mindenki-
nek kötelessége úgy mun-
kálkodni, hogy az előirány-
zatot teljesítsük.

A megoldás lényege: több
nyerszenet kell termelni. A
szénvagyon előkészítettségén
múlik, hogy ez sikerül-e. Az
adottságok jók, azonban néhol
leamaradás mutatkozik. Pécs-
bányán például két-három
hónapos a feltárási lemaradás.
Pozsgay elvtárs megemlítette
azt is, hogy a Bányagép-
üzemnél három meddőlevé-
lasztó áll kihasználatlanul.

Az I. negyedév alapján 8
kilogrammos összüzemi telje-
sítimény-lemaradás mutatkozik.
Ezt is pótolnunk kell a
II. negyedévben, mert ez fon-
tos szerepet játszik az önköltsé-
g alakulásában.

A beszámoló foglalkozott a
gazdaságosabb munka lehető-
ségeivel. Az aknaszállításnál
további műszakcsökkenést kell
elérni. A trösztnél 2500 fő
dolgozik a gépészetnél, s ez a
mai gépesítés mellett túl sok.
Fokozni kell a gépkihaszna-
lást, takarékoskodni kell
az árammal, és a sűrített leve-
gővel. Mindenütt lehetőség van
a célszerűbb munkára. Pozsgay
elvtárs példaként emlí-
tette a fuvarszállítást, ahol
márciusban 3 millió forintot
takarítottak meg azzal, hogy
kevesebb idegen vállalatit kocsit
alkalmaztak. Kiemelte, hogy
a takarékosagra való törek-
vés jegyében inkább az ész-
szerű lassítás érvényesüljön a
beruházásnál.

A tröszt főmérnöke kitért
arra is, hogy
üzemeinkben javult a mun-
kaerőlköcs, egyre kevesebb a
humlikó, Ennek egyik ma-
gyarázata, hogy a notórius
mulasztókat elbocsátották.
Az első negyedévben szá-

mottevéen javult a baleseti
mutató is. Január-február-
márciusban 62-es gyakorisá-
gi mutatót értünk el. Ez az
utóbbi évekhez viszonyítva
a legjobb!

Ez annál inkább figyelme-
re méltó, mert tavaly eléggé is-
mert volt a 110—120-as mu-
tató is. A balesetek súlyossá-
ga (20,7) viszont még magas.

Virágh János, a tröszt
termelési osztályának vezetője
hozzászólásában elmondta,
hogy az első negyedévi ter-
melési verseny két kiemelke-
dő teljesítményt hozott. Zo-
bák- és Béta-akna egyaránt
205 plusz ponttal zárta az idő-
szakot. Ezért a tröszt igazga-
tósága úgy határozott, hogy 2
első helyezést állapít meg.

Zobák-akna harmadszor
nyerte el egymás után a
legjobb bányakerület címet,
ezért a vándorzászló örökös
védője marad. Az újonnan
alapított vándorzászló Béta-
akna tulajdonába került —
a következő negyedévi érté-
kelésig.

Az üzemek további rangsora:
Vasas-bánya (114,6 plusz pont),
Kossuth-bánya (—23,2 pont),
Északi Üzemek (—56,5). Sza-
bolcs-bánya (—90,4), Pécsbá-
nya (—98,9 pont).

A szénelőkészítő üzemek
versenyében a komlói bizo-
nyult a jobbknak plusz 54,9
ponttal. Az Újhegyi Szénmo-
só — 49,1 pontot ért el. A
pécsi Építési Üzem 1220 pon-
ttal biztosan nyerte a versenyt
a komlói Karbantartó Üzem
előtt, amely 930 pontot gyűj-
tött.

Virágh János elvtárs tá-
jékoztatta a résztvevőket ar-
ról is, hogy

a két termelőüzem 25. il-
letve 24 ezer forint jutalmat
kap. A tröszt összesen 60
ezer forintot fizet ki a ne-
gyedéves munkaverseny leg-
jobbainak.

Több hozzászólás után Ga-
ramvölgyi János elvtárs
foglalta össze a tanácskozás
vitáját, tapasztalatait. Hang-
súlyozta, hogy 1966-ban jobb
eredményeket kell elérni min-
den mutatónál, ha nyereség-
részesedést akarunk fizetni.
Bejelentette, hogy januártól
szigorú létszámszabály van a
trösztnél. A távlatokra nézve,
megemlítette, hogy csökkenteni
kell a szakmunkásképzést.
A jövőben kisebb lesz a be-
iskolázás mind a vajúr, mind
pedig az egyéb szakmákban.
Garamvölgyi elvtárs végül be-
jelentette, hogy

az 1965. évi kiemelkedő ter-
melési eredmények alapján
Szabolcs-bánya elnyerte az
élüzem címet.

Húsz újítási javaslat István-aknán

Az elmúlt évben István-ak-
nán 75 újítási javaslatot
nyújtottak be. Bár ez a szám
1964-hez képest csökkenést
mutat, minőségileg még ja-
vult az újítások aránya. Az
újítókörök létrehozása felle-
lítette a mozgalmat és a
rendszeresen tartott újítóköri
értekezletek biztosították a
mozgalom frissességét. Az újí-
tók között többen szerepelnek,
akik nem egy olyan tárgyban
nyújtottak be javaslatot,
amely nagyobb népgazdasági
megtakarítást eredményezett.
1965-ben Beer Ferenc—Cson-
tos Géza 10 újítást adott be,
a Vámos testvérek 4. Kereszt-
úri György—Kiss József és
Mrázik Sándor 3—3 újítást
adtak át elbírálásra. Az 1966-
os újítási eredményekről Ta-
kács Gyula Szabolcsbánya újí-
tási előadója tájékoztatót.
Elkészült az 1966-os évi fel-
adatterv, amely az újítási
mozgalom irányítását szolgál-

ja. Az újítási mozgalom lehe-
tőleg olyan újításokat zorge-
mazzon, amelyekre üzemünk-
nek szükségük van. A feladat-
tervre ez ideig hét javaslat ér-
kezett be, ezenkívül más vo-
natkozásban további tizenhá-
rom újítás van elbírálás alatt.

Szabolcsbánya újítási elő-
adója foglalkozott az elmúlt
évben sikerrel bevezetett szál-
lítógép reteszelő alkalmazá-
sával. Az újítást, amely a
biztonságot nagyban növeli,
tovább fejleszt a villamos
üzemi csoport újabb elképze-
lése, amely szerint a napszín-
ti főcsatlós csak akkor tud a
gépész felé jelzést adni, ha a
mélyszinti csatlóstól már a
kas mozgására vonatkozó
jelzést megkapta. Ennek be-
vezetése esetén megvalósul a
lánc szerinti biztonság, amely
a kaselhúzórendszer balesetek
szinte teljes kizárását kell,
hogy eredményezze. Ebben az
évben került megvalósításra

a Keresztúri György által
még 1965. évben benyújtott
— a kutatófúrásnál a minta-
vétel tökéletesítése tárgyában
beadott újítás. Jelentősége
a másodlagos művelés alá vett
területek kutatásánál jelbent-
kezik még pedig úgy, hogy az
öblítővíz visszavezetése
mindenkor biztosított, ugyan-
akkor a fúrással együtt haia-
dó beléscsővön mindig a fúró-
korona által kitermelt minta
érkezik vissza.

István-aknán a bányászok
nagyon szeretik Börzöli László
vajúr újítása nyomán megva-
lósított fejtőkalapácsra szerel-
hető vágónyársat ami lehető-
vé teszi, hogy ugyanarra a
fejtőkalapácsra jövesztőnyar-
sát és vágónyársat is lehet
szerezni. Eddig ugyanis az
volt a helyzet, hogy a negy-
szögletes hűvelő fejtőkalapa-
csra jövesztőnyársat nem
lehetett használni.

A körleteken belül újító-
csoportok az utóbbi időben
sajnos passzívabban működ-
nek. Hogy dolgozunk ezen a
téren ne kerüljenek túlterhe-
lésbe, olyan elképzelésünk
van, hogy az újítóköri érte-
kezleteket szocialista brigád-
értekezletekkel együtt rendez-
zük, így egyrészt csökkentjük
az értekezletek számát, más-
részt az újítási problémákkal
közelebb kerülünk a dolgozó-
hoz, mivel minden alkalom-
mal elsősorban a körletet
érintő problémákkal foglal-
kozunk.

SAKMAI ELŐADÁS

A Magyarhoni Földtani Társu-
lat Mecseki Csoportja ápri-
lis 28-án, esütörtökön dél-
után fél ótkor szakülést tart
Pécsot a Technika Házában
(Janus Pannónius u. 11. sz.
alatt). A szakülésen Bodrogi
Ilona, az Inotai 87. számú
fúrás szénközvetlen vizsgálá-
táról tart előadást, majd Ba-
la Zoltán előadása hangzik el
a Szerkezeti tényezők szerepe
a nyugatmecseki uránércese-
désben címmel. Jámbor Áron
Pleisztocén éleskavicsok a Me-
csek-hegység déli pleisztocén
képződményeiből címmel tart
előadást. A szakülésen vendé-
geket is szívesen látnak.

Pár szóval egy kiállításról

A napokban nyitotta meg
fénykép-kiállítását a tröszt
Tervező Csoportjának foto-
szakköre a Május 1. Művelő-
dési Ház kiállító termében.
A kiállítással jelentkező foto-
szakkör első demonstrációja
ez a kiállítás, mivel a szak-
kör csak most alakult a tröszt
központi foto-szakkör részle-
gként, a szakszervezet pat-
ronálásával.

A kiállítás megnyitóján a
szakkör működési programja-
ként három cél lett megje-
lölve. A korszerű fototechnika
elsajátítása, a letisztult egzakt
látásmód és kompozíciós ké-
szesség fejlesztése, valamint a
szakkör tagjainak a tervezési
munkával összefüggő és fény-
képezéssel kifejezhető irány-
zatok művelése.

A kiállítók között Bayer
Károly és Bácskay Lajos ké-
pel képviselik a kitűnő tech-
nikai készségeket. Míg Bayer
Károly zsáner képei, a min-
dennapi életből elcsúszott pillá-
natai a jobbakk, addig Bács-
kay Lajos képeire a lírikus-
sabb hangvétel jellemzőbb,
különösen finomrajzú téli ké-
pein. Eötvös Gusztáv képei
közül a „Tavas az ablak-
ban” erős kontrasztokra épít
határozott konstruktivista látá-
smóddal, de a „Dalmácia”
címmel már oldottabb és egy
képpben megtalálva jellemző
egy egész tájegységre.

A kiállítók közül még szólni
kell Darádi Béláról, Kel-
ler Lászlóról, Pozsonyi László-
ról és Udvardi Jánosról.
Mind a négyen sokrétű témá-
val jelentkeztek, de képfogal-
mazási módjuk még nem mu-
lat határozott irányvonalat,
vagy irány kialakítási szándé-
kot. Képeik egyenértékű
érett és egymagában szép.

A kiállítás három legszebb
képét a tröszt szakszervezeti
bizottsága jutalmazta. Mind-
három kép jogosan nyert kü-
lön elismerést. A három kép
Eötvös Gusztáv „Tavas az
ablakban”, Bayer Károly
„Múzeumban” és Bácskay La-
jos „Kettesben” című képei
voltak.

A „Tavas az ablakban” cí-
mű képről már szóltam. A
„Múzeumban” című kép fő
erénye az arányos komponá-
lás. A kép súlypontjába he-
lyezett váza és a mögötte el-
mosódva rajzolt elmélyült fi-
gura szép, egyensúlyos kép-
formálást biztosít. A „Kettes-
ben” című kép példája egy-
szerű, de egyszerűségében ki-
fejező látásmódnak, a termé-
szet kínálta és a lencsének
felkínálkozó intimitás megta-
lálásának. Öszinten reméljük,
hogy a szakkör kezdeti len-
dületre a közös munkával fo-
kozódni fog és a kitűnő cé-
lok megvalósításához saját
hozzaállásukon kívül támoga-
tást is kapnak.

Klausz Gyula

A Műszaki Könyvkiadó legújabb könyvei

Mérési munkák a vajúr gyakorlatában

A Technológia című sorozat-
ban jelent meg Zoltán Tamás
műszaki könyve: „Mérési munkák
a vajúr gyakorlatában” cím-
mel.

A könyv a bányamérés
tárgykörében szemléltető és
világos kifejtést adja a mé-
részi jelek és elhelyezésük

problémáinak. Ismerteti a
mérés eszközök fajtáit és alk-
almazásuk módját és gyakor-
latias megvilágítását adja az
irány- és távolságmérésnek is.

Különösen felhívjuk olvasóink
figelmét arra a fejezetre,
amelyben a szerző az egymással
szemben hajtott vágatok mé-
rését mutatja be kompasszal.
Az új munkahelyi kezdésnél
történi irányadás kérdését is
részletesen elemzi Zoltán Tamás
műszaki könyve. Értékes fejezete
a könyvnek az a része, amely a
kanyarkitűzés — körívkitűzés —
a mérési feladatok függőleges
aknában és meredek vágatok-
ban című témakört tárgyalja.
A gyakorlatban hasznosítható
értékes tudnivalókat adja to-
vábbá a telep és vető csapá-
sának és dőlésének meghatá-
rozására, valamint a közetnyomá-
smérésre.

A közetnyomás mérésével
kapcsolatos tudnivalók köré-
ben megvilágítja a közetek fiz-
ikai és mechanikai tulajdon-
ságait, a közetnyomás jelen-
ségét, a közetnyomás nagysá-
gát és irányát.

A vajúrok körében nagy érdeklődésre tarthat számot a
közetnyomás mérésének esz-
közei és módjai című fejezet,
valamint „A fedő és fekü-
közetek elmozdulásának mé-
rése a fejtésekben” című rész.
A közetcsavarozás kérdése-
inek körében értékes tudniva-
lókat tárgyal a könyv a kö-
zetcsavarok beépítési módjáról,
továbbá a bányalevegő és
gázmérésekről. (Ára: 8,50 Ft.)

Dénes Géza

A négy erdész famunkás
negyvennégy nyarán
közel a tiszafüredi hidhoz
ütötte fel tanácsát: vágják a
fát rendületlenül. Minden nap
délidő előtt lebaktattak a Ti-
szához, ahol jóízű apróharc-
sát, pontyokat szedtek ki a
vízből, s magukfaragta nyár-
son, vagy bográcsban készí-
tették el maguknak a finom
ebédet.

Igy telt az idő nap mint
nap, míg egyszer az öreg har-
csabajsú, öklömmi-szemöldökű
Kütügró Bozsik Ferenc ja-
vágó arra nem lett figyelmes,
hogy a közeli Tisza-hádon
emberek mozognak, útik-
verik a hid vasát, majd különféle
munkagépeket vonultatnak
fel a hidra, amelyek csak nő-
velik a zajt, a kopácsolást.

Bozsik Ferenc hatvanadik
esztendeje ellenére belé is
vetette magát mindjárt a Ti-
sza vizebe, egy szempillantás
alatt átúszott a túlsó partra,
hogy onnan is meggyőződjék,
vajon jól lát, jól hall-e az
innenész parton. Mert el ne
felejtjük idetenni, hogy Bo-
zsik bátyánk nem hiába kap-
ta a Kütügró előnevet: a kút-
ba belezuhant a harmincas
években az egyik menyecske-

lány, s ő utánavetette magát,
hogy kimentse. Innen maradt
rá a Kütügró név, bár in-
kább a Tisza-ugró illenék rá,
mert hej de sokszor nekilen-
dült a nagy Tiszának, átúszta
meg vissza a zúgó-morajló fo-
lyót. Sokszor elmesélte, hogy
az olasz fronton, a Piave fo-

Ettől kezdve éhes hassal ül-
tek halóik mellett délidőben
az erdész famunkások, mert
nem „kaptak” a halak; a hid
felől érkező cölöpveréstől
gépalkotgástól minden hal el-
menekült, de még az ós Tisza
vize is legszívesebben vissza-
felé folyt volna mérgiben.

HIDEGVÉR

lyön micsoda hőstetteket haj-
tott végre az első világhábo-
rúban, úgy rohogott a vizen,
mint valami motorcsónak, s
már hozta is a hírt az ellen-
ségről.

Ezen a forró nyáron is vil-
lógó szemekkel lépett a par-
tra csuromvizesen, s ezt je-
lentette társainak:

— A hid tele némettel.
Legalább a fele SS. ezek irá-
nyítják a hidászokat. Úgy lá-
tom, rozogának tartják a hi-
dat, tankok számára is jár-
hatóvá akarják erősíteni.

S az egyik forró délben a
szörnyű zajt, kopácsolást ér-
telmetlen kiabálás váltotta
fel; abba is maradt a vasak
verése. A halászok csak figy-
geltek halóik mellett. Ugyan
mi lehet az? Csak hallgatták
a zagyva, nyávogó beszédet:
kriksz, kraksz, niksz, fiks,
fuksz. Aztán kivehető szavak
is eljutottak hozzájuk, még
messziről, de ezek a szavak
mind közelebb jöttek:
— Hilfe! Hilfe!
— Hilfe! Hilfe!
Három SS-legény tunt fel
a szemük előtt, alig 30 mé-

Húszéves a dudari szénbánya

A fenti címmel írt értékes
tanulmányjellegű cikket dr.
Faller Jenő professzor, a
Központi Bányászati Múzeum
igazgatója a Veszprém megyé-
ben megjelenő NAPLO című
lap április 14-i számában.

Faller professzor cikkében
visszatér a felszabadulást
követő időszak első új bányá-
jának — a dudari bányának
— megnyitására. A bánya
megnyitását és termelésének
megindítását az akkori lapok
a magyar munka és élniaka-
rás diadalaként ünnepele-
ték. Végigvezet a cikk az első
szénkutató fúrástól, a bánya
megnyitásának napján át a
mai napokig és bemutatja,
miért nem szolgált a dudari
bánya a hitlerista háború cél-
jait; hogyan mozgattak meg
500 ezer köbméter földet az
akkori nehéz viszonyok kö-
zött; mikor indult útnak az
első szénrakomány.

A cikk így fejeződik be: „A
dudari bányászat az eltelt 20
év alatt hazánk egyik legkor-
szerűbb, nagyteljesítményű
bányászata lett, mely minden
vonatkozásban beváltotta a
hozzáfűzött reményeket s ala-
kitotta ki húsz év alatt, 1480-
ra nőtt dolgozói létszámával,
munkájával s jóminőségű sze-
nével Zirc és a bánya kö-
zvetlen környéke ma ismert
nagyrásvárt ipari kultúra-
ját.”

Érdekességek, furcsaságok

OROSZLÁN

40 FOKOS HIDEGBEN

A novoszibirszki állatkert Kajdik névre hallgató orosz lánja a szabad ég alatt töltötte a telet. Az állatok királya fel sem vette a 40 fokos hideget.

LÉGI FARKASVADÁSZAT

A Dél-uráli Pravda szovhozól eltűnt az egyik növendék-állat és ugyanakkor farkasnyomokat fedeztek fel. Táviratoltak a vadásztársaságnak: „Segítséget kérünk.” Azonnal repülőgép indult a jelzett területre. A hadművelet mindössze két órát vett igénybe. Aztán a repülőgép leereszkedett a földre. A poggyásztérben két hatalmas farkas felelt.

NÉHÁNY SZÓ

A BÓBESZÉDÜSEGRŐL

Általános vélemény, hogy a nők sokat beszélnek. Erről még közmondások is születtek. A szóbanforgó kérdést tanulmányozó nyugatnémet tudósok azonban éppen ellenkező következtetésre jutottak.

Adataik szerint a nők 16-17 órából körülbelül 3 órát, a férfiak 3,3 órát fordítanak beszélgetésre. A nők egy nap alatt átlagban 28 000 szót, a férfiak körülbelül 31 000 szót ejtenek ki. A tudósok szerint a nők telefonbeszélgetései rendszerint normális hosszúságúak. Ugyanakkor a férfiak vagy villám-telefonbeszélgetést folytatnak, vagy végtelen hosszúra nyújtják a telefonbeszélgetést. A tudósok címére máris rengeteg cáfolat és tiltakozás érkezett.

NINCS VÁLÁS

A „CSALÁDOK ÜNNEPÉN”

Az Egyesült Arab Köztársaság kormányhatóságai úgy rendelkeztek, hogy március 21-én, a „család ünnepén” az egyiptomi bíróságok nem mondanak ki ítéletet házassági bontóperekben.

RÖGZÍTETTÉK

A MENYASSZONYOK ÁRÁT ÚJ-GUINEÁBAN

Az új-guineai lakosság között az a szokás, hogy a vőlegény fizeti a hozományt, vagyis bizonyos árat fizet a menyasszony szüleinek aszerint, hogy menyasszonya milyen előkelő családból származik, mennyire szép, vagy milyen művelt. Utóbbi időben a menyasszonyok ára erősen emelkedett, ezért Új-Guineában a bennszülött lakosság delegátusai konferenciát tartottak, ahol „rögzítették” a hozományok nagyságát.

MEGHALT

EGY NÓBEL-DÍJAS FIZIKUS PROFESSZOR

Hetvenhét éves korában Hollandiában meghalt dr. F. Zernike, akit 1953-ban a fizikai Nobel-díjjal tüntettek ki a fáziskontrazt mikroszkóp feltalálásáért. Ezzel a mikroszkóppal szöveteket és legapróbb organizmusokat lehet megvizsgálni és filmre venni. Zernike professzor volt Hollandia 10. Nobel-díjjal kitüntetett tudosa.

700 ÉVEL

A TATÁRJÁRÁS UTÁN

Iziaszlavil régi orosz várost 1241-ben a tatár betörés idején eltörölték a föld színéről. Egy tudományos expedíció nemrég több ezer tárgyat ásott ki, amelyek hű képet adnak az elpusztított régi orosz város civilizációjáról. Különösen érdekesek a házfelszerelések, dísz tárgyak, kegyeserek. A felszínre került ékszerek kidolgozása fejlett izlésről és művészi érzékről tanúskodik.

HENRI BERGSON EMLÉKE

Henri Bergson halálának 25. évfordulóján a párizsi televízió egész estét szentelt a nagy-növű filozófus emlékének. Többek között André Maurois, Etienne Gilson, P. Marlewin és N. Tertulian román kritikus szerepelt a műsorban.

Vendégjárás Zobákon

Luganszkból indultak magyarországi turistaútra azok a vándorok, csillések, technikusok, akik kedden az esti órákban a hivatalos program szerint Pécssett lettek elszállásolva. Városnézés — ez volt a program. De nem lennének igazi bányászok a vendégek, ha nem csillant volna fel a szemük, amikor megtudták, hogy Magyarország egyik legnagyobb bányavidéke, a Mecsek szénmedencéjébe irányította őket az IBUSZ. Megfogalmazódott a kérdés — látni szeretnék magyar szaktársait. Találkozni szeretnének a bányászokkal, látni a magyar bányászokat. Az MSZBT megyei elnöksége mindent elkövetett, hogy óhajuk teljesüljön, így kerültek szerdán délelőtt arra az autóbusszra, amely Komlóra vitte a vendégeket.

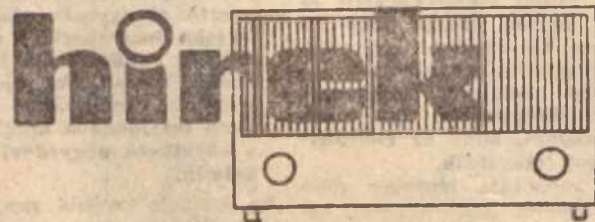

Zobák-akna üzemvezetősége fogadja a donbasszi hánvászokat. A képen Piegli János üzemvezető, Rocskár Bálint az üzemi pártbizottság titkára és Monoszalai Istvánné, a tröszt MSZBT aktívcsoportjának vezetője üdvözli a vendégeket.

Kossuth-bányán az altárót, a fürdőt, a lámpakamrárt nézték meg. Útjuk következő állomása Zobák volt, ahol Piegli János üzemvezető, Rocskár Bálint, a pártbizottság titkára Jazbinszki Vilmos főmérnök és Stenczer Tibor, az MSZBT aktívcsoport vezetője fogadta. A vendégek nem voltak restek körüljárták az új bányazemetet, amellyel joggal büszkélkedhetnek a zobákiak.

Üzemjárás után szendvics és sör mellett már kérdések és válaszok özöne hangzott el. Sok minden izgatta a szovjet szaktársakat, milyen a baleseti mutató, hogyan dolgozik az ifjúság stb. S miközben sor került a szokásos jelvényeszerésre a már meg is ismerkednek a vendégekkel. Kommunista brigádok tagjai valamennyien és szakszervezeti funkcionáriusok, akik ezévi szabadságukat hazánk megismerésére fordították. Megszületik a barátság és ennek következményeképpen az egyezség is, hogy Zobák-üzem szocialista brigádjai felveszik a vendégekkel a kapcsolatot. Előbb magnószalagok brigádnaplók cseréje útján, aztán, ha lehet más formában is esetleg személyes látogatással. Úgy mondták a vendégek régen élveztek ilyen igazi, baráti vendégszeretetet, mint Zobákon. Nagyon tetszett nekik az üzem — mondták — főleg a nagy rend, de hasznos javaslatokat is tettek. Rövid pár óra volt csupán a vendégesség, de jól bizonyította, hogy a szovjet és magyar bányászok egy nyelven beszélnek, mert bányászteretük, kemény szívük, igaz barátokká kovácsolja őket.

Zobákon e napon nemcsak a szovjet vendégek jártak, a dorogi technikum negyedikes hallgatói is Délutánra szigetvári pártmunkásokat vártak, csütörtökre pedig lengyel vendégeket. Mozdalmas hét volt Zobákon, amelynek során sok-sok új barátot szereztek az üzemnek, a zobáki bányászoknak.

VB ÜLÉST TART az I. kerületi Tanács ma délelőtt 9 órákor. A napirend során megvitatják a kerületi tanács munkájával kapcsolatban hozott, városi, tanácsi határozal végrehajtására vonatkozó feladatokat majd a parlamenti felkutatására hozott intézkedésekről számolnak be.

— MÁJUS 15-IG lehet jelentkezni a KISZ által szervezett lengyel társasutazásra

Részvételi díj 1600, plusz 580 forint költségek. Jelentkezni lehet a városi KISZ-bizottság és az üzemi KISZ-szervezeteknél. A jelentkezők 400 forint előleget fizetnek.

— OLCSÓ TÜZELŐANYAG

A Mecseki Szénbányászati Tröszt komlói és hosszúhetényi faterlepek — közleletek és magánosok részére egyaránt — árusítanak vegyes fűrészpórt (7,80 forintos mázsánkénti áron) és fakérget, forgácsot (2 forintos mázsánkénti áron).

— MÁJUS 15-IG lehet jelentkezni a KISZ által szervezett lengyel társasutazásra. Részvételi díj 1600, plusz 580 forint költségek. Jelentkezni lehet a városi KISZ-bizottság és az üzemi KISZ-szervezeteknél. A jelentkezők 400 forint előleget fizetnek.

— LÖVÉSEN YJHEGYEN

A szakszervezeti bizottság és az üzemi MHS-szervezet rendezésében szombaton, mintegy 50 fővel, lövészversenyt bonyolítottak le Újhegyen. A verseny során az üzem legjobb lövészei és az egyes üzemrészek közötti vetélkedésre került sor. A részletes eredményre még visszatérünk.

A pécsi munkásmozgalom kialakulása

VII.

Pécssett meginduló mozgalom szele átcsapott Szabolcs, Vasas, Somogy községekre, a bányatelepekre, de az elégedetlenség híre Ausztriába és Németországba is eljutott. Első ízben fordult elő, hogy a pécsi szociáldemokrata párt-szervezet össze tudott formálni a proletariátussal egy akció-program megvalósításában. A helyi államigazgatási szervek vezetői az egyik meglepetésből a másikba estek. Hiszen még ilyen fegyelmezett és jól szervezett hatalmas munkásmozgalommal nem találkoztak.

A mozgalmat leszerelni igyekeztek, de ismeretlen volt előttük, különösen a bányatelepeken — a vezetők személye. Ezért a hatalmasok cselhez folyamodtak és Szabolcs községben a bányamunkásoknak 1893. május 24-én engedélyezték a népgyűlés megtartását. A népgyűlésen a pécsi, Szabolcs, Vasas, Somogy község bányászai vettek részt. A gyűlésen felszólaló bányászok esetelték nyomorúságos életkörülményeiket.

A korabeli Népszavában olvasható, hogy: „...A legsúlyosabb munkákat végző bányászokat, például a vándorokat 70-90 krajcáros napi bérrel díjazták. A hónap végén, amikor a leszámolás történik, igen sok munkás egy krajcárt sem kap ki. Élelmiszerek, szerszámjavítás, égő, olaj,

adó, társadalmi, egyenruha, előleg, szén, lakbér stb. állandó levonási rovatot képeznek a bányászok havi fizetési ívében. E rovatok a kizsákmányolt bányászok egy havi élettörténetét tárják elénk és adatai igen meghatóak, nagyon szomorúak. De aztán még szerencse is a szerencsétlen bányászra nézve, ha egész hónapban át még fizetési munkát végezhetnek vele. Igen sok ingyenmunkát is végeztek velük a bányatulajdonos, sokszor két hétig tartó munkáért semmit sem kapnak. A munka értéke természetesen egészen a kapitalista zsebében marad. És ez ellen felszólalni merő lázítást képez, amit meg kell torolni, mert nem a letiport munkásnak, hanem a kapitalistának van igaza.

Nézünk csak néhány fizetési ívet. Egy G. F. nevű munkás egy hónapban 24 napig fizetéses munkát végzett, erre az időre a fizetése kitétt: 24 forint 78 krajcárt. A hónap végén levontak 24 forint 7 krajcárt, készpénzt kapott 69 krajcárt. Egy 6 munkásból álló csoport egy hónapban együttvéve 162 napig fizetéses munkát végzett: ez idő alatt közösen 172 forint 94 krajcárt kerestek. A hónap végén együttesen 25 forint 70 krajcárt kaptak ki: ezek közül egyik csak 80 krajcárt... A bányászok

követelték az emberi bánásmódot,

a magasabb munkabért, munkanap hosszának csökkentését, a különböző címeken beve-

tett büntetések eltörlését. A bányatókészek az elhangzott kívánásokat nem teljesítet-

három század gyalogságot és egy huszárszázadot rendelt. A csendőrség és katonaság őrségekkel megállták az aknához vezető utakat.

A Dunagőzhajózási Társaság Pécsi Igazgatósága a bányászok közül igen sokat elbocsátott, a külföldi munkásokat pedig kiutasították a városból. Ezenkívül megfenyegették a bányászokat, hogy ha nem dolgoznak, a jövőben nem fognak munkát kapni.

A sztrájk első napján a pécsi szociáldemokraták gyorsan a bányatelepeken teremték és a párt utasításai szerint arra törekedtek, hogy helyes merdebe tereljék a sztrájk lezajlását. Néhány napra rá megérkeztek a Magyarországi Szociáldemokrata Párt központi lapjának, a Népszavának tudósítói is. Eljöttek a német, cseh és osztrák bányamunkások küldöttei, akik kintartásra szólították fel a pécsi bányászokat.

Július 7-én 3000 bányamunkás összegyűlt

az újhegyi szőlők alatt eltérülő síkságon, ahol a szónokok szenvedélyes hangon eszelték nyomorúságos sorsukat és egy emberként jelentették ki, hogy hűek maradnak a május 24-i népgyűlés határozataihoz, ha kell a halálig. A gyűlés befejezése után a tömeg Szabolcs községbe ment, ahol az összes bányászokat beszállásolták egymáshoz. Ez nagyszerű megnyilvánulása volt a munkás-paraszti szövetség gondolatának, ugyanis első ízben fordult elő, hogy a parasztság nyíltan a proletariátus mellé állt a kritikusi órákban.

Ugyanazon a napon a faluban a szociáldemokrata agitátorok lelkes hangon beszédeket tartottak és kitartásra szólították fel a bányászokat.

Tanácsstagok fogadóórái

1966. április 26-án, kedden délután 4 órákor: Pánczél Ferencné, Frankel Leó u. 13.

1966. április 27-én, szerdán: délután 4 órákor: dr. Rajcz Péterné, Csillag u. 3., délután 6 órákor: Bernáth Sándorné, Szabad Föld Tsz-iroda, István-Lajos Gyárvárosi József Attila kultúrotthon, Kalmár Kálmánné, Felszabadulás u. 34, Dr. Mátrai László, Erzsébettelepi kultúrotthon, Pozsgay Pál, November 7. u. 19, délután 7 órákor: Komény János, Szabad Föld Tsz-iroda.

1966. április 29-én, péntek: délután 6 órákor: Papp Sándor, Korvín Ottó u. 10.

1966. április 30-án, szombaton: délután 5 órákor: Horváth József, Újhegyi munkásklub, délután 6 órákor: Tóth József, Sütőipari Vállalat pártiroda.

— 12 ÉVI BÖRTÖN FENNTARTÁSÁÉRT. A megyei bíróság a napokban hirdetési ítéletet Sipos Lőrincné (Pécs, Hősök tere 5. szám alatti lakos) büntügyében. A vádlott január 30-án megfojtotta beteg ágyban fekvő férjét. A bíróság 12 évi börtönbüntetésre ítélte.

— ÜNNEPI KÖZGYŰLÉS, DISZELŐADÁS. Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Háza májusban ünnepi megköszönésnek 15. évfordulóját. Ebből az alkalomból május 23-án, hétfőn délután 3 órával kezdettel a Művelődési Ház nagytermében ünnepi közgyűlésre kerül sor, majd este 7 órákor a Pécsi Nemzeti Színházban — a művészeti csoportok közreműködésével — diszeloádást rendeznek.

— GYERMEKBETEGSÉGEK

címmel a szabolcstelepi vöröskereszt szervezte ma délután 5 órákor a Puskin Művelődési Házban előadást szervez, amelyen az előadó, dr. Ceglédi József körzeti orvos lesz.

döntő elhatározásra jutottak

és ultimátumszerű felhívást intéztek a sztrájkolókhoz. Aki nem Szabolcs községben lakik, június 12-én 2 óráig köteles elhagyni a falut, de azt a munkások nem hagyták el. A csendőrségnek és a katonaságnak parancsot adtak, hogy a házakban, pincékben és padlásokon elbújt bányászokat erőszakkal távolítsák el. A karhatalmi egységek minden házat ostrommal vettek be, bezárták az ajtókat, ablakokat, a munkásokat megverték és kidobták az utcára. A katonaság szuronyt szegezve közrefogta a sztrájkolókat és a templomterre kísérték, mint valami bűnösöket.

A sztrájk vezetője, Szabó Venczel nyugalomra és kintartásra szólította fel társait, hangoztatta, csak úgy győzhettek, hogyha összelatolnak, nem szabad engedniük, inkább vesszünk el ebben a küzdelemben.

A tömeg a katonaság brutális felállításától felingerelve elkezdte redetségében azt kiáltani: „fogjátok el a szolgabírókat és üssétek agyon!” Ezután megindult az egyenlőtlen harc a fegyvertelen tömeg, a csendőrök, a katonaság és a lovas-ság között. A csendőrök pusztakussal agybafofőbe verték a munkásokat, a lovaság kivonta kardjával a tömeg közé gázolt. Igen súlyos sérülések keletkeztek a kardvágás, szúrás és elgázolás miatt.

Dr. Gunzl Ferenc

(Folytatása következik.)

Hogyan lett első Kossuth-bánya a balesetelhárítási versenyben?

Rákosa Gyula kollektívája hetek óta baleset nélkül dolgozik

A legutóbbi biztonságtechnikai értekezleten, a bányauzemek első negyedévi munkásvédelmi helyzetének értékelésekor nem kis feltűnést keltett, hogy Kossuth-bánya várhatóan az élre tört a gyakorisági mutatók csökkentésében. Legnagyobb bányauzemünk 63,8-as mutatójával megelőzte a korábban mindig első Északi Bányauzemet is. Az északiak gyakorisági mutatója ezúttal 66,4 volt. Az összehasonlítást még érdekesebbé teszi, hogy amíg Kossuth-bányán az elmúlt három hónapban 269 ezer 479, az Északi Bányauzemben — több mint kétszázszázalékkal kevesebb! — 69 ezer 259 munkásot teljesítettek. Márpedig tudvalevő, hogy a kisüzemek vitathatatlan előnnyel bírnak a balesetelhárításban a nagyüzemekkel szemben.

Rákosa Gyula

Mielőtt a ragyogó Kossuth-bányai eredmény okait, feltételeit részleteznénk, érdemes még egy összehasonlítást tennünk, ezúttal abszolút számokkal. A múlt év első negyedében az üzemben 256 három napon túl gyógyuló baleset történt a mostani 172-vel szemben. S az első negyedév nem is a legrosszabb volt 1965-ben; a harmadik negyedben tetőztek a balesetek, 314 esettel.

Az üzemvezetőség — látva a tarthatatlan és egyre rosszabbodó helyzetet — számos intézkedést tett. S ezek között olyan újszerű elképzelések is voltak, mint a balesetelhárítás besorolása a célprémium feltételei közé. Emellett azonban csaknem teljesen újraszervezték a biztonságtechnikai csoportot, vezetésével egy jól képzett és a gyakorlati munkában is jártas mérnököt, Szoboszlaj Jánost bízták meg. Átszervezték és nagyobb hatáskörrel ruházták fel a munkásvédelmi örök hálózatát is. Végül gondoskodtak a baleseti helyzet alakulásának napenkénti nyilvántartásáról és nyilvánosságra hozataláról.

Az intézkedéseket december elején léptették érvénybe, s a hatás várhatóan nagy volt. Januárban már csupán 44 három napon túl gyógyuló sérülés történt Kossuth-bányán (ez 50-es gyakorisági mutatónak felel meg).

Kincses Imre

Tény, hogy a fentebb említett intézkedések közül leginkább az új prémiumrendszer tette meg a hatását. Szoboszlaj János véleménye szerint a dolgozók napról napra figyelemmel kísérik a baleseti helyzet alakulását, s a kollektív anyagi érdekeinek szem előtt tartásával sokkal nagyobb felelősséget éreznek saját és társaik testi épségéért.

Az üzemvezetőség úgy tapasztalja, hogy a prémiumrendszer bevezetése óta egyre több olyan dolgozó van, aki megsérülve — ha mód van rá — nem várja meg a táppénzes állományban a három nap leteltét. Így érthető — s ez várható is volt —, hogy a javuló statisztika nem csupán a balesetek számának általános csökkenését tükrözi. Jellemző, hogy a statisztika-köteles balesetek száma az első negyedévben — az előző év hasonló időszakához viszonyítva — 64-szel csökkent, míg az összes balesetnél a csökkenés csak 21. Emellett növekedett a nulla napos és az 1-től 3 napig terjedő, továbbá a nem üzemi balesetek száma. Ezek a számok látszólag csökkentik a Kossuth-bányai eredmény értékét, hiszen feltételezhető, hogy az abszolút csökkenésen túl a balesetek csupán átrendeződtek. — Amennyiben azonban az átrendeződés jórészt a 3 nap alatt csoportokba történt, az eredmény vitathatatlan, s a helyzet tényleges javulását mutatja.

Szép példát adott a fentiekre Nagy Dezső szocialista brigádjának az a negyede, amelyet Rákosa Gyula vájár vezet. Ebben az átlag negyven fős kollektívában idestova két hónapja egyetlen baleset

Hoffecker József

Népfrontrendezvények:

Békegyűlések, kiállítások, ülnökválasztó jelölőgyűlések, külföldi társasutazás

Több közérdeklődésre számot tartó rendezvényt bonyolított a következő időszakban a Hazafias Népfront. A tavaszi békekampány előkészületei máris elkezdődtek. Május 9 és június 9 között tartják az idén a „A tavaszi békekampány Vietnámért, a népek függetlenségéért, és barátságáért” című előadássorozatát. Ennek jegyében rendezik már a május 6-án sorra kerülő nők klubja foglalkozását is a Május 1 Művelődési Házban. Ugyanitt kiállítás is nyílik „Száz kép Vietnámról” címmel. A tárlatot bemutatják mind a Május 1, mind pedig a Zrinyi Művelődési Házban, mind pedig a külterületi kultúrotthonokban. A májusban sorra kerülő békegyűléseken aktuális külpolitikai kérdésekről hallanak előadást a résztvevők.

A bírósági ülnökválasztásra jelölőgyűléseket tartanak ezekben a napokban az üzemekben és a területi népfrent-bizottságoknál. Április 26-án este 7 órakor Mánfán a kultúrotthonban, 26-án délután 5 órakor a Belvárosi Iskolában, 28-án délután 5 órakor a Kőkönysös nyugati párt szervezet helyiségében, 29-én délután 5 órakor a kenderföldi párt szervezet helyiségében, ugyancsak 29-én délután 6 órakor a gesztenyési munkásklubban, szintén 29-én délután fél 6 órakor Kőkönysös-keleten (a Fürst S. u. iskolában) tartják a jelölőgyűléseket. Erre az alkalomra az érintett terület lakosságát ezúton is meghívja a Hazafias Népfront.

A Szovjetunióba induló barátsági különvonatra április 30-ig lehet jelentkezni, a népfrent városi titkárságánál. A résztvevők június 21-én indulnak Pécsről és 28-án érkeznek vissza. A részvételi díj 2160 + 425 forint költőpénz. Útvonal: Budapest—Kijev—Moszkva—Kijev—Budapest.

sem történt; sem három nap alatt, sem három napon túli.

Rákosa Gyulával és Kincses Imre pártbizalmival beszélgetve megtudhattuk, hogy a ritka eredmény nem a véletlen szülötte. Bár mindkettőjük szerint a bányászatban szerencse is kell a balesetek elkerüléséhez, az ő munkájukban nagyon is tudatosan törekednek a sérülések elhárítására.

Rákosa Gyula külön kiemelte a kollektívá összeszokottságát. Ez nem egyszerűen azt jelenti, hogy az emberek valamennyien jól ismerik egymást, s hogy hosszabb ideje együtt dolgoznak. Allandó a csapat munkahelyi beosztása is, menet közben nem változtatják meg az egyes „partikat” és minden páros, napról napra ugyanazon a munkahelyen dolgozik. Emellett egyre gyakrabban találkoznak olyan jelenségekkel, hogy az emberek kölcsönösen figyelmeztetik egymást az esetleges baleseti veszélyre.

Sebők Antal

Kincses Imre a két munkásvédelmi ór. Hoffecker József és Sebők Antal tevékenységét dicséri. Az ő tevékenységükben a párt- és a szakszervezet segítségével megnyilvánul.

Szoboszlaj Jánosnak a kollektívá eredményéről az a véleménye, hogy bár a bányászatban ritkán fordul elő ilyen eset, mégis bizonyítható, hogy a balesetek magas száma egyáltalán nem törvényszerű. Ez mutatja azt is, hogy az üzem baleseti helyzetének további javításához vannak még „rejtett” tartalékok.

Rákosa Gyulát egyébként április 4-én alkalmából a munkaérdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Megérdemelte!

B. J.

Koszorúzási ünnepség a komlói Lenin szobornál

A megemlékezés, a hála, a hűsület jegyében tartottak koszorúzási ünnepséget pénteken délután a komlói Lenin-szobornál. Erre az alkalomra, ahol Huszár Sándor, a városi párt vb-tagja mondott ünnepi beszédet, eljöttek a tröszt és a városi pártbizottság vezetői, a tanács, az üzemek, tömegszervezetek képviselői. Hogy koszorúval, és virággal tiszteljenek az 1870. április 22-én született Lenin emlékének. (Foto: Nemesi)

Gazdag program május elsején

Hagyományos felvonulás Pécsen Nagygyűlés a komlói Lenin téren

Az idei május elsején a nemzetközi munkásmozgalom harci seregszemléjét, a proletár szolidaritás, a szocialista világszisztem egységének, a nemzetközi függetlenségért harcoló népek antiimperialista összefogásának jegyében rendezik meg megyszerte az ünnepségeket. Már hetekkel ezelőtt megkezdtek az előkészületeket az üzemek és kultúrotthonok, hogy gazdag programmal gondoskodjanak a dolgozók szórakoztatásáról. Pécsen a hagyományos felvonulás a Széchenyi tere 10 órákor kezdődik. A felvonulás ideje alatt a dolgozókat a fűvöszenekar fogadja az emelvény előtt.

Pécsen

a dolgozók gyülekezési helye a 48-as tér. Útvonal: 48-as tér, Rákóczi út, Bem utca, Széchenyi tér. Részletes felvonulási rend a következő: Trösztigazgatóság és a Bányaműszaki Felügyelőség (Tröszt-székház 9.15), Pécsbánya-üzem gyülekezési helye Ágoston tér 9.15. Szabolcsbánya, gyülekezési helye Irányi Dániel tér (Piac tér) 9.30. Az Ujhegy-üzem, Építési-üzem, Aknamélyítők, gyülekezése a Zsolnay Vilmos utcában, indulás 9.30-kor. 508-as Tanintézet, gyülekezés Ágoston tér, indulási idő 9.15.

A felvonulás sorrendje: egyesített bányászzenekar, elnökség, Trösztigazgatóság, Bányauzem, Felügyelőség, Szabolcsbánya, Pécsbánya, Ujhegy, Építési Üzem, Aknamélyítők, Vájáriskola.

Komlón

a nagygyűlés a Lenin téren fél 10-kor kezdődik. A nagygyűlésen Harmati Sándor elvtárs, az MSZMP KB tagja, a Hazafias Népfront Országos Elnökségének titkára mond ünnepi beszédet. A felvonulás sorrendje a következő: az első csoport gyülekezési helye fél 9, Kossuth-bánya előtti tér. Indulás 9 órakor. Itt gyülekeznek Kossuth-bánya, Bányamentő, Szénelőkészítő, Anyagellátó, Trösztközpont és a Gépkocsi Üzem dolgozói.

Kossuth Lajos utcai gyülekezéshely 8.30-kor: Zobák-akna, Béta-akna, Aknamélyítők, Karbantartók, Mélyfúrók, MAV, Építőipari Vállalat, orvosegészségügyi dolgozók, Vízművek, ÁVESZ, Kőbánya, Erőmű, Köztisztasági Vállalatok dolgozói. Indulás 8.45-kor.

A kenderföldi gyülekezéshelyről, a Zrinyi Kultúrotthon előtt a gyülekezés időpontja 9 óra. Indulnak az AKÖV, a Tűoltóság, a Kenyérgyár, az MHS, a Közéktetetés, a Ven-

déglátók, Kiskereskedelmi, Városi Tanács dolgozói. Indulás 9.15-kor.

A május elsejei program már április 30-án megkezdődik, amikor is a lakótelepeken délután térzenét adnak a kultúrotthonok zenekarai. Május elseje reggelén zenés ébresztővel köszöntik a lakosságot. Valamennyi kultúrotthon és üzem összeállította május elsejei programját, ahol mind kulturális, mind sportrendezvényeken tölthetik szabadidejüket a dolgozók.

Két tudományos folyóirat

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat két új szakfolyóirat szerkesztését kezdte meg. Az egyik: a Föld és Eg, a másik: az Egészség.

A Föld és Eg kéthavonta megjelenő folyóirat első száma bemutatkozás. Stílusa, közlés módja elárulja, hogy mindenkihez szól, aki szeretne többet tudni a világról, — az emberi élet közvetlen színteréről, annak tájairól, népeiről, s ezeken túl arról a nagyobb világról, a Kosmoszról, amelynek erői formálják a földi életet. A lap gazdag tartalma szűfoltása, sokszor szinte lexikonszerű, szűkszavú fogalmazása arról árulkodik, hogy sokkal több a mondánivalója, mint amennyit elmondhat. Hosszú ideje nem volt a csillagászatnak és a földtudományoknak népszerű, nyomtatott folyóirata. A beköszöntében arra kéri az olvasót, hogy a tudományos szerkesztőkkel együtt, legyenek lelkes, tudatos terjesztői az osztatlan, egyetemes kultúrájának.

Az Egészség című folyóirat, régi ismerőseként jelenik meg az olvasó előtt. Ez a folyóirat is arra vállalkozik, hogy a tudományos ismereteket népszerű, közérthető nyelven továbbadja, hasznosítsa. Olyan érdekes tanulmányokat olvashatunk, a mostani számban, mint a gyógy-szerészet útja a varázslattól a tudományig; a tabletta fogamzásgátlás; az alvás rendje stb. (A két folyóiratot is a posta terjeszti, egyenként 4,— forintot árban).

— HELYREIGAZÍTÁS. Márc. 22-i számunkban „A baleset elkerülhető lett volna” cikkünkbe értelemzavaró hiba csúszott. A megállapítás helyesen a következő: „Lukins Márk csillás 1966. II. 8-án balesetet szenvedett az 1-ső szint 1. és 4. t-p-i fejtésében úgy, hogy a csúszdából kivágódó darab lábát megütötte. A baleset kivizsgálása során bebizonyosodott hogy a baleset okozója Fischer József vájár. A baleset azért következett be, mert a beépített fejtető padozatot a vájár szét-szedte — mert az megrongálódott — és azután azt vissza nem építette.”

— JAVULT A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI TANÁCSOK MUNKÁJA. A Mecsek-i Szénbányászati Tröszt területén működő társadalombiztosítási tanácsok elnökei közül 27-en tavaly és idén 4 hetes továbbképzésen vettek részt. Az elsajátított tananyagok ismeretében jobban el tudják látni feladataikat. A tanfolyam hatása máris megmutatkozik a napi munkában.

— INTÉZŐBIZOTTSÁGI ÜLÉS. A szakszervezeti trösztbizottság intéző bizottsága április 28-án, délelőtt 9 órai kezdettel ülést tart a tröszt-épület kultúrtermében. A napirend során megvitatják a társadalombiztosítási tanácsok munkáját a felszabadulás óta szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozóinak helyzetét, valamint értékelik a szocialista munkaverseny eddigi eredményeit.

SPORT

Nincs még csapatunk!

KOMLÓI BANYÁSZ—GANZ MÁVAG 1:2

Az NB I. B hetedik fordulójában után sincs még kialakult csapata a Komlói Bányásznak. Hétközben a játékosok arról beszéltek, hogy vasárnap a Ganz MÁVAG ellen mindenképpen nyerni akarnak. Az előjelek kedvezők voltak, hiszen szerdán majdnem kétszámjegyű győzelmet értek el az NB III-as Pécsi Ércbányász ellen.

A vasárnapi folytatás jól indult, hiszen már a második percben a fővárosiak kapujában táncolt a labda. (Pataki I. volt a gólszerző). Aztán mintha elvágták volna a csapatot. Szinte kivétel nél-

Győzelmek az utolsó pillanatban

A kezilabda NB I. harmadik fordulójában hazai pályán szerepeltek a Pécsi Bányász NB I-es csapatai. A Pécsiúthelyen a kettős mérkőzés és a ragyogó idő a megszokottnál nagyobb számú közönséget vonzott, akik a nőknél a második győzelem (a női csapat egy mérkőzésre elmaradt), a fiúknak pedig két vereség után a bajnoki pontszerzésre buzdították. A megfiatalított csapatok találkozó nagy küzdelmet hoztak, és ha nehezen is, de kettős győzelem született Újhegyen. Eredmények: Pécsi Bányász—EGSC 6:5 (4:3). Bányász: Baumgartner (Bubrek) — Halasi, Szamos Müller — Szmoláné, Sztranyák, Anciné, cs.: Kislé, Szalkai összeállításban vette fel a küzdelmet. Az idegeskedés és labdaeladások miatt az első gól sokáig várattot magára, aztán a lendület és a gyorsaság kinaszálásával előnyt szerzett a hazai együttes. A második félidőre megváltozott az ellenfél védekezési módja, sokat dulakodtak, támadásban pedig labdatartásra rendezkedtek be. Már-már ügylészott, hogy 5:5 maradjon a végeredmény, amikor az utolsó pillanatban Müller megszerezte a győztes gólt. Kezdesre már nem is volt idő. A további gólokat Halasi 3, és Sztranyák szerezte.

Pécsi Bányász—DVTK 17:16 (9:11). A mérkőzés elején kedves jelenet zajlott le a pályán. A játéktól visszavonuló Mochbachert búcsúztatták társai, majd DVTK góllal kezdődött a mérkőzés, sőt 3:1-re el is húzták a vendégek. A vendékekhez felütöttek sokat bizonytalankodó Moór és Nagy hibájából egymás után érték el a gólokat a vendégek, és négygólos előnyüket csak az első félidő befejezése előtt sikerült csökkenteni. A második félidőben is a vendégek kezdték jobban, de a feljavuló védelem és a jóvédő cserekapus Rudnai jóvoltából 14:14-re alakult a találkozó. Az utolsó öt perc nagy izgalmak közepette folyt le, a Bányásznak a befejezés előtt sikerült csak megszereznie az első két bajnoki pontot, jelentő győztes gólt. A találkozó a Bányász: Buifáki — (Rudnai) — Sudár, Árvai, Moór, Baranyai, Horvágyi, Nagy, cs.: Szabó, Merz összeállításban játszott. A gólok: Árvai 5, Sudár 4, Moór, Nagy 3-3, Horvágyi 2 szerezte.

A bajnokság negyedik fordulójában a női csapat Veszprémben szerepel, míg a fiúk szombaton az Újpesti Dózsa ellen szerepelnek Budapesten.

Az NB II-ben az első két fordulójában kitűnően szereplő Komlói Bányász kézilabdázói a legutóbbi fordulójában végig kemény mérkőzésekben 2:1 arányban maradtak ki a Várpalotai Bányász elleni találkozó. A bajnokság negyedik fordulójában Komlón lép pályára az együttes, a BEAC ellen. A mérkőzésre szombaton vagy vasárnap délután kerül sor.

Zászlóátadás a Juhász Gyula Munkásklubban

(Folytatás az I-es oldalról.)

Béta-akna I-es, szenes körletének dolgozói ugyancsak vasárnap, a Juhász Gyula Munkásklubban tartottak termelési tanácskozást. Az eddig végzett munkát Benze János körletvezető értékelte. Hangsúlyozta, hogy a körlet dolgozóinak mintegy 90 százaléka szocialista brigádban dolgozik, s ez erősen meglátszik a munkában is. A termelésben nagyserű eredményeket érnek el, azonban a balesetek vonatkozásában még van tennivaló.

Jerezánovics Ferenc helyettes körletvezető elmondotta, hogy nagyon sokan szerínek meg a saját hibájukból. Egyenek el akárják tikolnak az üzemi baleset, nem jelentik sem a segélyhelyen, sem az aknász-irodán. Kijelentette, hogy a jövőben az eddignél nagyobb

kül minden játékos hibát hibára halmozott, mintha készakarva tették volna: rendre az ellenfélhez passzolták a labdát. A közönség joggal bosszszankodott.

A félidő közepétől a Ganz MÁVAG került fölénybe, és a 39. percben Végh kiegyenlített a késlekedő védők mellett. Szünet után sem változott a játék képe, együttesünk olykor kiábrándítóan, alárendelt szerepet játszott. Ugy tűnt, mintha labdarúgók elfelejtették volna mindent, amit eddig nyújtottak. Az első félidőben még Pataki II. sok mozgása, jó szerelése, Bordácsnak pedig a küzdieniakarása tűnt ki.

Amikor a vendégek az 51. percben ismét súlyos védelmi hibából újabb gólt szereztek, a közönség sorraiban jogos méltatlankodás lett úrrá. Már ekkor lehetett látni, hogy Teveli gólya eldönti a két pont sorsát. (Igaz, a 78. percben Garai beívelt szögletűgása után Szigeti remek fejsége gólt érdemelt volna, de a szerencse elpártolt csapatunktól. Az üres kapuba tartó labdát Rattmann a gólvonal előtt kirúgta).

A tárgyilagosabb szurkolók amiatt keseregtek, hogy nem elsősorban a vereség a fájó, hanem ahogyan a komlói gárda játszott.

Semmi elképzelést sem mutattak a védelem és a csatársor egyaránt szervezetlen benyomást keltett... Vasárnap a Kaposvári Honvéd látja vendégül a Bányászt. A mérkőzésre az IBUSZ különjáratot szervez, amelyre csütörtökön délután 4 óráig lehet jelentkezni. Az indulás délután 1 órakor lesz. Részvételi díj: 32,50 forint.

Szerdán délután 3 órakor: Pécsi Bányász I.—Komlói Bányász I., Pécsbányatelep, barátságos mérkőzés.

Újabb súlyos vereség a teke NB II-ben

Az elmúlt heti Pécsi Bányász elleni vereség után hazai pályán mérkőztek tekezőink a Budapesti V. Meteor KÖZÉRT ellen. A rendkívül idegesen és ebből kifolyólag sok hibával játszó csapatunk nem várt súlyos vereséget szenvedett. Hat versenyző közül egyedül Gyimesinek sikerült pontot szerezni, de ő is rendkívül gyenge teljesítményt nyújtott. A vendégek győzelme teljesen megérdemelt volt. A hetek óta gyenge formát nyújtó játékoknak megállapítása a szakvezetés feladata, az azonban biztos, hogy a rendkívül nagy akarás is károsan befolyásolja az eredmé-

Javuló formában, idegenben győztek NB II-es labdarúgóink

Az elmúlt heti hazai pontozkodás után vasárnap, az NB II-es bajnokság 8. fordulójában, Budapesten szerepeltek a Pécsi Bányász NB II-es labdarúgói. Jó talajú pálya, szép idő, kitűnő játékvezetés és végig változatos iram jellemezte a III. kerületi TTVE elleni találkozót, amelyen végeredményben 0:0-ás félidő után Koch góljával 1:0-ra nyert a Bányász együttes. Csapatunk ezen a találkozón jobb teljesítményt nyújtott, mint az elmúlt héten, a játékosok bátrabban mentek a labdákra, és a játék képe is folyamatos volt. A gól után mintegy 10 percig azonban újra érthetetlenül visszaesett csapatunk, és kapkodás jellemezte játékukat. Mérei jobb-szélre állításával sokat javult a csatársor játéka, egyik-két játékosnak azonban még

mindig többet kell javulnia, hogy képességéhez megfelelő nyújtson. A gólon kívül az első félidőben együttesünk 2 nagy helyzetben is hibázott, először Mérei, majd Opova gurított a kifutó kapus mellé — kapu mellé. A hazaiak a vártnál gyengébb teljesítményt nyújtottak, a pécsi védelem még a helyzet kialakítását is könnyen meg tudta akadályozni, így Bogaynak szinte alig volt dolga.

A győztes csapat Bogay — Bárány, Farkas, Lombosi — Kővári, Pápai — Mérei, Perényi, Opova, Koch, Bencsik összeállításban játszott, és a védelemből Farkas, Bárány, a fedezetek közül Pápai, még a csatársorból Mérei és Koch játékát kell kiemelni. A kilencedik fordulójában vasárnap délután 16 óra 30 perckor Pécsújhegyen a Vasas Izzó ellen mérkőznek labdarúgóink.

A Vasas I. Bányász nyerte a megyebajnokság rangadóját

Vasárnap Pécszabolcsban 400 néző előtt játszották le a megyebajnokság Bányász rangadóját, a Pécszabolcs és a Vasas I. Bányász csapatai között.

A papírformának megfelelően a két Bányász együttes találkozója, a végig fegyelmertettebb játszó és egyenletesebb teljesítményt nyújtó Vasas I. szerezte meg a győzelmet.

Az első félidőben a Pécszabolcs, a második félidőben a Vasas játszott jobban. A vezető gólt a 68. percben Marton hibájából Brandt szerezte, majd a 77. percben egy jobboldali támadás után Brandt kapufára lötte a labdát, ami onnan visszapatant és a jó útemben érkező Szinak a hálóba továbbított.

A gól után a vasasiak az eredmény tartására törekedtek, amely sikerült is. A rangadóknak megfelelő játék alakult ki, a találkozó inkább küzdelem, mint szép

játék folyt a pályán: az azonban örvendetes, hogy a végig kemény összecsapásokban bővelkedő találkozó sportszerű keretek között folyt le. A Vasas I. Bányász vasárnap délután a Bóly együttesével játszik.

VASAS I. BANYÁSZ—PÉCSSZABOLCS 2:0 (0:0)

Vasas: Forró — Zombár, Darázs, Németh — Mauér, Barka — Szakál, Szalai, Brandt, Abel, Szikán. Pécszabolcs: Marton — Rózsa II., Rózsa I., Jung — Hauk, Höner — Gyórfi, Zsemberl, Appelcoffer, Gráf, Sáfrány. A győztes együttesből Darázs és Brandt, míg a Szabolcsból Jung és Appelcoffer nyújtott átlagos felüli teljesítményt.

repett a Kesztűgyár együttesével, és 8:0 arányú fölényes győzelmet aratott. Az eredmény 2440:2303 volt a Bányász javára. Legjobb dobók: Mészáros (431), Kovács (422), Tóth (417).

A városi bajnokságban a Komlói II. az Ércbányász II-öt győzte le 7:1-re. Legjobb dobók: Barabány (419), Szuhodovszkij (407).

Kitüntetett ünnepség a Bányagépben

„Aki vért ad: Életet ad!” — ez a felirat fogadta szombaton délután a Kossuth bányai Gépzem vöröskeresztes aktívait, véradóit a tiszteletükre rendezett ünnepségen. Dr. Rendeki Ágoston, a Vérdóállomás vezetője méltatta a véradók önzetlenségét.

— Kedves kötelességek teszek eleget, amikor a meggyógyult betegek nevében forró szeretettel megköszönöm a véradók áldozatkésztségét. A Bányagép dolgozói a példamutatók közül is kiemelkednek. Mint üzemi vöröskeresztes alapszervezet, az együtt legjobban a városban! A vezetés, a véradómozgalom irányítása és a tényleges véradás

tekintetében országos viszonylatban is élenjáró. Helyénvaló ez a megállapítás, hiszen a 460 fős Bányagépből több mint 200 véradót tartanak nyilván. Ötvenen már jelvényesek! A szombati ünnepségen újabb 9 ezüst 5 arany, és 6 kiváló jelvény adtak át. A kiváló jelvényesek: Botka István, Kutasi Elemér, Bödő Alfréd, Ebergini László, Tóth Lajos, és Szokolczay Károly 10-szer, vagy ennél többször adtak vért leterítésmentesen.

A nagy létszámú véradógárda sorában ott találhatjuk az üzem vezetőit, a műhelyek szakvezetőit, csoportvezetőit is mindegyikük sikeres munkájáért. Utólag tudtam meg, hogy a betea, aki vértátömlesztést követően elhagyta a munkáját, s rövid időn belül a helyszínre voltunk. Utólag tudtam meg, hogy a betea, aki vértátömlesztést követően elhagyta a munkáját, s rövid időn belül a helyszínre voltunk. Utólag tudtam meg, hogy a betea, aki vértátömlesztést követően elhagyta a munkáját, s rövid időn belül a helyszínre voltunk.

HOL művelődünk, SZORAKOZZUNK?

Moziműsor

Park (Pécs): Április 26—27-ig: Nyomoz a völgyben. Amerikai film. 28—30-ig: Miel néni két élete. Magyar film. Május 1—4-ig: Királylány a feleségem. Francia film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9 óra.

Kossuth (Pécs): Április 26—27-ig: Galapagos. Nyugatnémet film. Április 28-tól május 1-ig: Mű húsz évesek. Szovjet film. 2—4-ig: Kezdesetek. I—II. Lengyel film. Előadások kezdete, 4, 6, 8 óra. — Délelőtt 10 órai előadások: 26-án: Nyomoz a völgyben. 27-én: Kettő haitak meg. Magyar film. 28-án: Miel néni két élete. Magyar film. 29—30-ig: Mű húsz évesek. Május 2-án: Könnyű élet. 3—4-ig: Királylány a feleségem.

Petőfi (Pécs): Április 26—27-ig: A Tenkes kapitánya. I—II. Magyar film. Április 28-tól május 1-ig: Királylány a feleségem. Francia film. 2—4-ig: Könnyű élet. Szovjet film. Előadások kezdete 4, 6, 8.

Fekete Gyémánt (Gyárvaros): Április 26-án: Phaedra. Amerikai film. 18 évtől. Április 30—május 1-ig: Kötelen, Csehszlovák film. 2—3-ig: Az alattvaló. NDK-film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4, 6 óra.

Jószerecsés (Pécs): Április 26—28-ig: A vonat. Francia film. 30—május 1-én: Münchausen báró. Ifjúsági előadás. 2—3-ig: Kísérlet-kastély Spessartban. Nyugatnémet film. Előadások kezdete hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Meszes: Április 26—27-ig: Szivfájdalmam, Hiroshima. Japán film. 28—május 1-ig: Az éjszaka világa. Olasz film. 3—4-ig: Többnyeres agglégény. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4, 6 óra.

Szászvár: Április 26—27-ig: Ríó! kaland. Francia film. 30—május 1-én: Van aki forrón szereti. Amerikai film. 3—4-ig: Cleo 5—7-ig. Francia film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5, 7 óra.

Május 1 (Vasas II): Április 26—28-ig: Hazasság feltétel. Csehszlovák film. 18 évtől. 30-án, május 1-én: Az „P”-akció. Szovjet film. 2—3-ig: Kötelen. Csehszlovák film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Hidas: Április 26—27-ig: A kórtértem. Szovjet film. 29—május 1-én: Szegénylegények. Magyar film. Május 3—4-ig: Van, aki forrón szereti. Amerikai film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5, 7 óra.

Hosszúhetény: Április 26—27-ig: Székéssben. Szovjet film. 30—május 1-én: Hölgyeim vigyázat! Francia film. 3—4-ig: Itélet Nürnbergben. I—II. Amerikai film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Május 1 (Komlói): Április 29—május 1-ig: Szentjános fejevétele. Magyar film. 2—4-ig: Alain és a néger. Francia film. Előadások kezdete 4, 6, 8 óra.

Zrínyi (Komlói): Április 26—27-ig: Szerelmes beiktatás. Magyar film. 28—29, május 1-én: A baracktolvaj. Bolgár film. 3—4-ig: Hurra nyaralunk. Szovjet film. Előadások kezdete fél 4, fél 6 óra.

Gasztenyés (Komlói): Április 26—28-án: „Preludió”-akció. NDK-film. Május 1-én: Egy olasz városban. Lengyel film. Előadások kezdete fél 6.

Mánfa: Április 27-én: A „Preludió” akció. NDK film. Május 1-én: Az életbe táncoltató lány. Magyar film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 5 óra.

Mecsekudvas: Április 27—28-án: Örvényben. Jugoszláv film. 30. május 1-ig: Fény a redőny mögött. Magyar film. 4-én: A három testőr. Francia film. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap 6, 8 óra.

Zalka Máté (Pécsbányatelep): Április 27-én: Van aki forrón szereti. Amerikai film. Délután 3, 5 órakor. A három testőr. Francia film. Délután 5-ór. Május 1-én: A három testőr. Délután 5 órakor.

A televízió műsora

Április 26., kedd

8.05: Iskola-tv. 17.10: Tégla-gyár munka nélkül. Riptort-film. 17.35: Pályaválasztási tanácsadó. 17.55: A Magyar Hirdető műsora. 18.05: Romániai rajzok. 18.20: Izsáktól Helsinkiig. 18.40: A hét könyvei. 18.45: Esti mese. 18.55: Nagy Péter színházi jegyzete. 19.05: Shakespeare: II. Richárd. Tragédia 2 részben. A közvetítés szünetében Tv-híradó. Kb.: 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás.

Április 27., szerda

17.25: Hírek. 17.30: A Magyar Hirdető műsora. 17.40: Az otthon művészete. IV. Falusi ház berendezése. 18.10: A fény természete. III. 18.45: Sokszemközti. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Megbilincseltek. Magyarul beszélő amerikai film. 21.25: Parabola. 21.50: Bélyegsarok. 22.05: Tv-híradó — 2. kiadás.

Április 28., csütörtök

8.05: Iskola-tv. 9.30: Megbilincseltek. Magyarul beszélő amerikai film. 11.10: Izsáktól Helsinkiig. 11.30: Utiképek Brazíliából. 13.35: Iskola-tv. 17.05: Hírek. 17.10: Hol volt, hol nem volt... 17.40: Zenei figyelő. A tv zenei újságja. 18.15: Telesport. 18.40: Rande-vú a klubban. Ipari riport-műsor. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Filmmozsajk. 21.10: A „Játsszunk együtt” nyeresemények sorsolása. 21.40: Hunyadi Sándor: A nadrág és a szerelem. Tv-játék. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

Április 29., péntek

8.20: Iskola-tv. 9.05: Tanulmányi kirándulás. 9.45: Angyal kalandjai. A Rajna lánnya. Magyarul beszélő angol film.

A munkás-paraszt szövetség

aktuális kérdéseiről tart előadást május 2-án, hétfőn délután fél 4 órakor a városi tanács nagyertermében (Komlón) Rozs László, a pécsi pártiskola igazgatója. Ez a rendezvény egyben a Hazafias Népfőnt városi bizottságának kibővített ülése lesz. A népfőnt elnöksége ezúton is meg hívta a városi bizottság tagjait és a területi bizottságok aktívait.

10.35: Telesport. 10.50: Barna legényke. Magyar természet-film. 14.30: Iskola-tv.

Április 30., szombat

14.58: Magyarország—Görögország. Davis Kupa tenisz mérkőzés. 17.00: Ki miben tudós? Fizika döntő. 18.40: A tv jelenti. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Búcsúzik a cirkusz. A Fővárosi Nagycirkusz előadása, képfelvételeiről. 21.00: Két város egy folyó partján. Belgrád—Budapest. 22.00: Költészet. 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás.

Május 1., vasárnap

7.45: Helyszíni közvetítés Moszkvából, a Vörös térről, a katonai diszszemlééről. 9.05: Filmösszeállítás. 10.00: Közvetítés a budapesti dolgozók felvonulásáról, közben: kapcsoljuk az ünnepi Moszkvát; Szófiát, Bukarestet, Prágát, Berlint és Varsót. 15.38: A Magyar Hirdető műsora. 15.50: Hétmérőföldes kamera. 16.05: Támadás a király ellen. Sakk-tanfolyam gyermekeknek. 16.20: Csepeli Vasas—Diósgyőri bajnoki labdarúgó-mérkőzés. A közvetítés szünetében Sportbemutató a csepeli pályáról. 18.20: Kiállítás... Konyonkov szobrai. 18.35: Napló. 18.40: Magazin. A Tv-híradó melléklete. 19.00: Május-köszöntő. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Esti mese. 20.05: Tévé-Park. Szabadtéri televízió. 21.15: Sporthirek. 21.25: Balletparádé. Filmösszeállítás a várnai balettfesztiválról. 21.55: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.15: Jó éjszakát felnőttek!

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

MECSEKI BANYÁSZ

A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja. Felelős szerkesztő: Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs VI. (Pécsbánya) Kórház tér 7. II. emelet. Telefon: 65-28, 65-31, 18-38, 36-62 (11-85 mellék). Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly. Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.

PECSI SZIKRA NYOMDA

Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Felelős vezető: Melles Rezső

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi postahivataloknál, kézbesítőknél és az üzemi sajtófelelősöknél. Előfizetési díj félévre 10,20 Ft. egész évre 20,40 Ft. Megjelenik minden kedden. Adószám: 2500